

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΗ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1961 | ΑΡΙΘ. 20

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ὁμοουσίῳ καὶ Ζωοποιῷ καὶ Ἀδιαιρέτῳ Τριάδι.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Νῦν, ὅτε ὁ εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Χριστὸς ἠὲ δόκησεν, ὅπως συνέλθωμεν εἰς τὴν Θεοφρούρητον ταύτην νῆσον τῆς Ρόδου, ἐκπροσωποῦντες τὰς κατὰ τόπους Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἵνα ἐξαγγείλωμεν κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεων ἡμῶν τὴν ἀγαθὴν εἰς τὸν κόσμον μαρτυρίαν τῆς Μιᾶς καὶ Ἀδιαιρέτου ἡμῶν Ἐκκλησίας, διαδηλώσωμεν δὲ τὴν ἐνότητα ἡμῶν καὶ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὸ εἰδικώτερον ἔργον καὶ τὸν σκοπὸν τῆς παρούσης Διασκέψεως ἡμῶν, ἀποτείνομεν τὸν λόγον, ἐν ταπεινότητι πνεύματος καὶ ἀγαθῇ διαθέσει, πρὸς πάντας σήμερον ἐπὶ τῷ αἰσίῳ πέρατι τῆς παρούσης Θεολόγου Συνάξεως ἡμῶν, τῆς δαυιλῶς ἀπὸ Θεοῦ εὐλογηθείσης.

Ἐχόντες συναίσθησιν τῆς μεγάλης εὐθύνης ἡμῶν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, διαδηλοῦμεν, ὅτι ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ὁμοφροσύνης ἐξητάσαμεν τὰ ἐμπίπτοντα εἰς τὴν ἐνταῦθα περιορισμένην εὐθύνην ἡμῶν θέματα καὶ ὁμοφώνως ἀπεφάνθημεν ἐπὶ τοῦ καταλόγου τῶν θεμάτων τῆς μελλούσης Προσυνόδου, τὰ ὅποια, ἀπασχολοῦντα ἀπὸ μακροῦ τὰς κατὰ τόπους Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τὸν Χριστιανικὸν κόσμον γενικώτερον, ἐτέθησαν σήμερον ὀριστικώτερον καὶ εὐρον τὴν ἔκφρασιν αὐτῶν ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ, θὰ τύχωσι δὲ τῆς δεούσης μελέτης καὶ ἐξετάσεως εἰς τὴν μέλλουσαν Προσύνοντον ἡμῶν καὶ θὰ ἀποκατασταθῶσιν εἰς λύσεις καὶ ἀποφάνσεις ἀγαθὰς καὶ ὀριστικὰς, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, εἰς τὴν συγκληθησομένην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον.

Μέγα ὑπῆρξε καθ' ἑαυτὸ τὸ γεγονός τῆς Συνάξεως ἡμῶν ἐνταῦθα. Καὶ δὲν ἀπεμακρύνθημεν ποσῶς ἀπὸ τὴν βασικὴν ἰδέαν καὶ τὴν βεβαιότητα ὅτι τὰ ὄμματα τῶν ἀπανταχοῦ τέκνων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ προσοχὴ ὀλοκλήρου τοῦ Παγγρηστιανικοῦ κόσμου, ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τὸ ἔργον ἡμῶν. Ἡ Ὁρθόδοξία διὰ πρώτην φοράν μετὰ μακρὰν περίδον χρόνου συνήρχετο εἰς διάσκεψιν τοσοῦτω ἀντιπροσωπευτικὴν τῆς πληρότητος αὐτῆς. Ἡ συναίσθησις τῆς σημασίας τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ εὐθύνη ἀπέναντι τῆς εὐρυτάτης προσμονῆς τοῦ κόσμου, ὑπῆρξε μεγίστη παρ' ἡμῖν, τοῖς Ἀντιπροσώποις τῶν Ἐκκλησιῶν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας αὐτάς. Ἐξερχόμεθα τῆς Διασκέψεως ἡμῶν ταύτης ἐνισχυμένοι ἐν τῇ πίστει ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ ἡμῶν, βέβαιοι περὶ τῆς ἐν τῇ ἐνότητι ἰσχύος τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Ἀπεβλέψαμεν εἰς τὴν συνειδητοποίησιν τῆς εὐθύνης τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς εἰς τὴν ὑπογράμμισιν τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς τῶν πιστῶν ἡμῶν καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς συνόλου καὶ διαβεβαιοῦμεν τοὺς πάντας ὅτι ἡ Ὁρθόδοξία ἔχει πλήρη συνείδησιν τῶν εὐθυνῶν καὶ ὑποχρεώσεων αὐτῆς ἐναντι τούτων.

Πιστεύομεν, ὅτι αἱ κατὰ τόπους ἀδελφαὶ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, φυλάττουσαι τὴν σωτηριώδη πίστιν τῶν Πατέρων ἡμῶν διατελοῦσιν ἐν τῇ ἐνότητι ἐκείνῃ, τῆς ὁποίας εἰκόνα ἀποτελεῖ ἡ μυστικὴ καὶ ὑπερφυσικὴ ἐνότης τῆς Παναγίας καὶ Μοναρχικῆς καὶ Συνθρόνου Τριάδος ἐν τῇ Θεότητι. Καὶ τὴν ἐνότητα ταύτην, τὴν ἐσωτάτην καὶ ἀδιατάρακτον, προέβαλεν ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία καὶ κατὰ

Η ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Ἡ συγκέντρωσις ἀντιπροσώπων ὄλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν νῆσον Ρόδον ὑπῆρξεν μία ἐπιβλητικὴ ἐμφάνισις τῆς Ὀρθοδοξίας ἡ ὁποία συνεκίνησεν τὸ ὀρθόδοξον Χριστιανικὸν πλήρωμα καὶ δὲν ἀφήκεν ἀδιαφόρους καὶ τοὺς ἑτεροδόξους παρατηρητάς ὡς πρὸς τὴν ζωὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ πρωτοβουλία τῆς συγκλήσεως ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὄλων τῶν ἐπὶ μέρους Ὀρθοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ὑπῆρξε ἔργον τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης τῆς ἐχούσης θέσιν μητρὸς ἐναντι τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἀνεξαρτήτως τῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα ἀπασχόλησαν τὴν Πανορθόδοξον Διάσκεψιν καὶ τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν ἡ-

μερησίαν Διάταξιν μελλούσης Προσυνόδου, ἡ ὁμοφωνία καὶ τὸ κρατήσαν κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν σκέψεων πνεῦμα τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης ἐνεφάνισεν τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ἠθικὴν δύναμιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐνώπιον ὄλου τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου. Ἐφωτίσθη καὶ ἡ συνείδησις ὄλων τῶν Συνέδρων καὶ κατενόηθη, ὅτι τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἀπλαῖ γνώσεις, Doctrines, ἀλλὰ συμβολισμοὶ μυστικῶν γεγονότων καὶ καθοδηγοὶ μυστικῶν προσανατολισμῶν τῶν πιστῶν πρὸς ἀληθείας, πρὸς πραγματικότητας τοῦ πνεύματος.

Ἡ βίωσις τῶν πραγματικότητων αὐτῶν οἷα εἶναι ὁ Θεός, ἡ Ἁγία Τριάς, ὁ Θεὸς Πατὴρ, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ γεννηθεὶς πρὸ πάντων τῶν αἰῶνων ὑπ' Αὐτοῦ καὶ γεννηθεὶς ἐν χρόνῳ ὑπὸ τῆς Παρθένου

τὴν παρούσαν ἱστορικὴν περίπτωσιν.

Εἰκὼν τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ἡ ἐνότης ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ ἡ πλήρωσις τῆς Καινῆς Ἐντολῆς, ἣν ἔδωκεν ὁ Κύριος, ὑπὸ τῆς θείας Δυνάμεως τοῦ Ὁποίου «δεδώρηται ἡμῖν τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν».

«Οὐκ ἔστιν ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν τοῖχοι καὶ στέγη, ἀλλὰ Πίστις καὶ Ζωή». Καὶ ἐκ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ διὰ τῆς Ἐκκλησίας ζωογονεῖται ἡ ψυχὴ παντός ἀνθρώπου καὶ ἡ Ἐκκλησία εὐαγγελίζεται ἐπὶ τῆς γῆς «τὴν εἰρήνην τοῦ Χριστοῦ» καὶ πληροὶ «τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς».

Καλούμενοι εἴπερ ποτὲ ἄλλοτε σήμερον, ἵνα πληρώσωμεν τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ καὶ βαστάσωμεν τὰ βάρη ἀλλήλων καὶ ἀναστραφῶμεν, ὡς δεῖ, «ἐν οἴκῳ Θεοῦ, ἧτις ἐστὶν Ἐκκλησία Θεοῦ ζώντος», πιστεύομεν, ὅτι ἡ πορεία ἡμῶν θὰ εἶναι καὶ σήμερον καὶ ἐν τῷ μέλλοντι οἷα ἦτο καὶ κατὰ τοὺς μεγάλους καὶ παρρωχημένους αἰῶνας τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, πορεία οἰκοδομῆς καὶ στηρίξεως τοῦ ἐνός Σώματος τοῦ Χριστοῦ «εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως καὶ εἰς ἔπαινον τῆς δόξης».

Ἐν συνειδήσει, ὅθεν, τῆς μεγάλης ἡμῶν εὐθύνης πρὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰς ψυχὰς πάντων τῶν ἀνθρώπων, τῶν ζώντων ἐν τῷ προσώπῳ τῆς γῆς καὶ δημιουργηθέντων ἐξ ἐνός αἵματος, διατελοῦντες δὲ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Μιάς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς δοθείσης ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐντολῆς ἀγά-

πης, καὶ ἐξ ὀνόματος Αὐτοῦ παρακαλοῦμεν πάντας ὑμᾶς, τοὺς μακρὰν καὶ ἐγγὺς ἀδελφούς ἡμῶν: «Εἰρήνην ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς», εἰρήνην τὴν κατὰ Χριστόν, «εἰρήνην τοῦ Θεοῦ τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν».

Ἐνισχυμένοι ἐν τῇ προσευχῇ καὶ ἐν ταῖς εὐχαῖς τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, τῶν σεπτῶν Ἀρχιεπιμένων αὐτῶν καὶ τοῦ ἀπανταχοῦ Πληρώματος, φορεῖς καὶ διερμηνεῖς τοῦ εὐσεβοῦς πνεύματος τοῦ ὁποίου εἴμεθα ἡμεῖς, χαιρετίζομεν ἐν ἀγάπῃ καὶ πάντας τοὺς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐν τε τῇ πολιᾷ Ἀνατολῇ, μεθ' ὧν πολλοὶ καὶ ἀκλόνητοι δεσμοὶ ταυτότητος ψυχῆς καὶ φρονήματος ἀπὸ αἰῶνων μακρῶν ὑφίστανται, καὶ τοὺς ἐν τῇ Δύσει, μεθ' ὧν δὲν ἐπαύσαμεν ποτὲ νὰ διατελῶμεν ἐν συνεργασίᾳ, ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου, «ἵνα πάντες ἐν ὧσιν», ὑπὲρ ἧς ἀδιαλείπτως προσεύχεται ἡ Ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, πρὸς τὸν τελειωτὴν τῆς πίστεως Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν ἀφορῶντες, ἐκφράζομεν τὴν ἐλπίδα, ὅτι Οὗτος θὰ τηρήσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον Αὐτοῦ ἅπαντα, ἐν τῇ ἀγάπῃ Αὐτοῦ καὶ τῇ χάριτι Αὐτοῦ, δεόμεθα δὲ ὅπως ὁ Ἄρχων τῆς Εἰρήνης Χριστὸς διατηρήσῃ ἀδιατάρακτον τὴν «ἐπὶ γῆς εἰρήνην καὶ τὴν ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίαν». «Ἡ ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον». Κύριος ὁ Θεὸς σώζοι τὴν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ.

«Εἶη μεθ' ὑμῶν, ἀδελφοί, ἔλεος, χάρις, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ἀμήν».

Μαρίας ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ὡς θεανδρική προσωπικότης, ὁ Σταυρός του ποῦ εἶναι τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης του πρὸς τὸν ποινεμένον ἄνθρωπον, ἡ Ἀνάστασις του, ὁ θρίαμβός του κατὰ τοῦ θανάτου καὶ ἡ Προσδοκία τῆς Ἀναστάσεως καὶ Λυτρώσεως ὅλων τῶν λαῶν καὶ αὐτῆς τῆς συστεναζούσης Φύσεως, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὡς Ἐκκλησία, ὡς θεανδρικὸν Ἰδρυμα, ὡς σύνθεσις Θεοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας, τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν ἐν ταύτῳ, τὸ ὁποῖον συνεχίζει τὸ σωτηριῶδες ἔργον τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἡ βίωσις τῶν θείων αὐτῶν ἀληθειῶν, ὅχι ὑπὸ ἐνὸς ἢ δύο ἀλλ' ὑπὸ πλείστων ἀνθρώπων ὑπὸ ἐθνῶν ὀλοκλήρων, γεννᾷ ἐκουσίας πειθαρχίας εἰς τὴν ζωὴν καλεῖ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀναπτύσῃ τὴν δραστηριότητά του εἰς οἰονδήποτε τομέα τῆς ζωῆς καὶ συγχρόνως νὰ θυσιάζεται ἐκουσίως χάριν τῶν ἄλλων, δημιουργεῖ τὴν σύνθεσιν τῆς Κοινωνίας εἰς δικαιοσύνην, εἰς ἀλληλεγγύην τῶν λαῶν, ἀναστηλώνει τὸν ἄνθρωπον ὡς κορυφαιοτάτην ἀξίαν καὶ καλεῖ ὅλας τὰς ἀξίας εἰς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς ἐξυπηρέτησιν τῶν πολλῶν. Ἡ βίωσις αὕτη τῶν ὡς ἄνω ἀληθειῶν χαράσσει γραμμὰς ἐκπολιτιστικὰς κατὰ τὴν πορείαν τῶν ἐθνῶν ἐντὸς τῆς Ἱστορίας, ὡς διεκέρυξαν τοῦτο οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Ἕλληνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐβεβαίωσαν αἱ γενεαὶ τῶν αἰώνων. Γραμμὴ ἀναδημιουργίας τῆς ζωῆς φωτισμοῦ τῆς, θεώσεως τῆς, θριαμβοῦ τῆς ἀγάπης ὡς καθολικῆς ὡραιότητος, αὐτὸ εἶναι τὸ νόημα τῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἱστορία τοῦ Βυζαντίου εἰς τὰ διάφορα σχήματα τῆς τέχνης, τῆς διοικήσεως, τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· ἀκτινοβολεῖ τὸν Χριστιανισμόν εἰς τὰ θεμελιώδη γνωρίσματα του διὰ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας συνεχίσθη ἡ Χριστιανικὴ λυτρωτικὴ παράδοσις καὶ συνεχίζεται ἄχρι σήμερον καὶ ἀποτελεῖ τὸ πνευματικὸν βάθος τοῦ ἔθνους. Ἐντεῦθεν ἀντλεῖται ἡ δύναμις τῶν ἀγώνων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἔθνους. Ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ πεποίθησις περὶ τῆς αἰωνιότητος τῆς ζωῆς, ἡ νίκη κατὰ τοῦ θανάτου καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς ζωῆς ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Δημιουργοῦ, ὡς μεταμόρφωσις τῆς εἰς Καινὸν Οὐρανὸν καὶ Καινὴν Γῆν. Ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου μετεδόθη ὁ Χριστιανισμὸς γνήσιος εἰς ὅλα τὰ σχήματα καὶ τὰς μορφάς του καὶ εἰς τοὺς Ἀνατολικούς Λαούς, ὅπου ἰδρῦθησαν αἱ αὐτοκέφαλοι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, αἱ ὁποῖαι ἄχρις σήμερον λειτουργοῦν ἀπερισπάστως ἐντὸς πολιτευμάτων προερχομένων ὑπὸ ξένων ἰδεῶν καὶ ἀποτελοῦν πνευματικὴν δύναμιν τῶν ἐθνῶν τῶν, ἡ ὁποῖα σημειώνεται ὡς εὐεργετικὴ ἐπίδρασις ἐπὶ ὅλων τῶν λαῶν τῆς γῆς.

Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ὕστερον ἀπὸ ἑκατοντάδας ἐτῶν ποῦ συνῆλθεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία. Ἡ ὁμοφωνία καὶ ἡ ἐν Χριστῷ ἀγάπη ἡ κυριαρχήσασα εἰς τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς διασκέψεως ἀπέδειξεν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος καὶ τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον τῆς Ὁρθόδοξιας. Ἐνῶ τὰ πολιτικὰ συστήματα εἶναι μορφαί

καὶ γεννήματα ἀθεϊστικοῦ πνεύματος ἐντὸς τῶν ὁποίων ζοῦν καὶ κινοῦνται αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς, ἐν τούτοις διετήρησαν ἀλώβητον τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν τῶν παράδοσιν. Οἱ λαοὶ τῶν ζοῦν αὐτὴν τὴν παράδοσιν καὶ ἀκολουθοῦν τὴν πνευματικὴν τῶν πορείαν, ὅπου σημειώνεται ὁ ἀληθὴς πολιτισμὸς τῶν. Αἱ οἰκονομικαὶ θεωρίαι τοῦ Μάρξ υἱοθετήθησαν ἀπὸ τὸν Λένιν καὶ τοὺς μετέπειτα Στάλιν καὶ Κροῦστσεφ. Ὅσοι καὶ ἂν οἱ τοῖς ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπληθύνωσαν τοὺς λαοὺς τῶν ἀπὸ τὸν κεφαλαιοκρατισμὸν, καὶ ἐπαγγέλλονται τὴν ἀνύψωσιν τῶν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιπέδων τῆς ζωῆς ἐν τούτοις ἡ πορεία ποῦ χαράσσουν εἰς τὴν ζωὴν εἶναι ὄλιστική καὶ τὰ πολιτικοοικονομικὰ συστήματα ἀπέβησαν ὀλοκλήρωτικὰ, συντρίβοντα τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ἐνῶ εἰς τὴν πρώτην τῶν ἐμφάνισιν τὰ κομμουνιστικὰ καθεστῶτα ἦσαν ἀπόλυτα, εἶχον καταδιώξει ἀμειλίκτως τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, ἠναγκάστησαν νὰ ὑποχωρήσουν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον· καὶ ἐδέχθησαν ἐν πρώτοις τὸν οἰκογενειακὸν θεσμόν, εἰς τὴν μορφήν εἰς τὴν ὁποίαν τὸν εἶχε διαπλάσσει ὁ Χριστιανισμὸς, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ εἶναι δύσκολος ὑπόθεσις εἰς τὴν Ρωσίαν ἢ ἔκδοσις διαζυγίου. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι λειτουργίαι τῆς Ἐκκλησίας, ὡς εἶναι Ἀκαδημαῖα Θεολογίας καὶ ἄλλαι Ἐκκλησιαστικαὶ Σχολαί, κινοῦνται ἐλευθέρως σήμερον καὶ ἐλευθέρως τελοῦνται αἱ μυστηριακαὶ πράξεις εἰς τοὺς Ναοὺς. Καὶ αὐταὶ αἱ θεῖαι λειτουργίαι συγκεντρῶνουν ἐντὸς αὐτῶν τὰ πλήθη τῶν λαϊκῶν τάξεων, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ θεωρητῆ ἡ Ὁρθόδοξία τῶν τῶν Πνευματικῶν βάθος τῆς Σλαβικῆς ψυχῆς. Δὲν πρόκειται διὰ τῆς προβολῆς τῆς πυρηνικῆς τῆς δυνάμεως ἢ Ρωσία νὰ κατισχύσῃ εἰς τὸν κόσμον. Δὲν πρόκειται διὰ τῆς ἀπειλῆς τῆς γενικῆς καταστροφῆς νὰ κατακτηθῆ ἡ κυριαρχία ἐπὶ τῶν λαῶν, ἀλλὰ διὰ τοῦ Χριστιανικοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Ὁρθόδοξον μορφήν του, ὅπου ἡ ἐλευθερία, ὁ ἄνθρωπος ὡς κορυφαιοτάτη ἀξία, προβάλλεται ὡς μόνη ἐκπολιτιστικὴ ἀρχὴ ποῦ συγκινεῖ τοὺς λαοὺς, εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλκυσθοῦν τὰ ἔθνη καὶ νὰ ὀπταχθοῦν ἐκουσίως εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς ἐλευθερίας τῶν, εἰς τὴν φωνὴν τῆς δικαιοσύνης· ὅπου εἰς ἕκαστος καὶ ὅλοι ὁμοῦ ζοῦν καὶ ὀργανοῦνται κατὰ τὴν ποιοτικὴν καὶ ποσοτικὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐργασίας τῶν.

Κατὰ ταῦτα αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι μόνον ὅταν ἐλευθέρως κινοῦνται καὶ ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν μεγάλων προβλημάτων ποῦ ἀπασχολοῦν τὸν κόσμον, δύνανται νὰ εἶναι συνεκτικαὶ δυνάμεις τῶν ἰδίων ἐθνῶν, πηγαὶ τῶν ἐμπνεύσεων τῶν, καὶ δυνάμεις δημιουργικαὶ ἀνωτέρων μορφῶν πολιτισμοῦ. Ἀπὸ τὴν ἄποψιν αὐτὴν ἀντιμετωπιζόμεναι αἱ ἐπὶ τὸ αὐτὸ Συνελεύσεις τῶν Ὁρθόδοξων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν θὰ καθιστοῦν βεβαίαν τὴν ἐκπολιτιστικὴν πορείαν, διὰ τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ λαοὶ θὰ δοκιμάζουν συγκινήσεις καὶ θὰ προσέχουν ἰδιαιτέρως τὰς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις τῶν γενικωτέρων τῶν Συνεδρίων.

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

τοῦ Καθηγητοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΜΙΡΗ**

Κοσμήτορος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Πρὸς τὰ Μέλη τῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως τῆς Ρόδου κατὰ τὸ πρὸς τιμὴν αὐτῶν
δοθὲν ὑπὸ τῆς Σχολῆς δεῖπνον τῇ 3ῃ Ὀκτωβρίου 1961.

I.

«Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γηθοσύνως ὑποδέχεται ὑμᾶς, τοὺς ἀξιόους ἀντιπροσώπους τῶν ἀγιοτάτων Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ τοὺς φιλοξενουμένους ἀνατολικούς καὶ δυτικούς ἀδελφούς ἡμῶν ἐν Χριστῷ, ἐπισκεπτομένους τὸ κλεινὸν ἄστυ τῶν Ἀθηνῶν, ἀναφωνοῦσα: «Ἴδού δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τό» συνελθεῖν «ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό»¹, «ὥστε πλήρωμα εἶναι συνόδου τοὺς ἐπιδημοῦντας»².

Χαίρει χαρὰν μεγάλην ἡ ἡμετέρα Σχολή, καθορῶσα σήμερον μετὰ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου τὴν ἀγίαν Ὀρθοδοξίαν ἡμῶν ὡς «μίαν πανταχοῦ ἀδελφότητα»³, «πλατυνομένην»⁴ καὶ τείνουσαν νὰ περιλάβῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς «πάσαν τὴν ὑφ' ἡλίω»⁵, συνερχομένην δὲ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐνότητος τῆς πίστεως καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ πρὸς κοινὴν διάσκεψιν καὶ μελέτην καὶ διευθέτησιν τῶν τοῦ οἴκου αὐτῆς. Οὕτω δὲ προβάλλει πᾶσιν ὡς «μία Ἐκκλησία τῶν ἢ Χριστοῦ, κἂν ἐκ διαφόρων τόπων προσαγορεύηται, ἐπειδὴ εἰς λαὸς πάντες οἱ εἰς Χριστὸν ἠλπικότες»⁶.

Ἐιδικώτερον χαίρει ἡ τῆ Ὀρθόδοξω Ἐκκλησίᾳ καὶ Θεολογίᾳ διακονοῦσα Σχολὴ ἡμῶν, διαπιστοῦσα ὅτι ἡ ἐπίσκεψις καὶ παρουσία ὑμῶν ἐνταῦθα συνδέεται μὲ ἱστορικὸν διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν γεγονός, τ. ἔ. τὴν ὑφ' ὑμῶν συγκροτηθεῖσαν Πανορθόδοξον Διάσκεψιν ἐν Ρόδῳ, τὴν προοδοποιήσασαν τὸ ἔργον τῆς μελλούσης Πανορθόδοξου Προσόδου. Καὶ εἶναι ὄντως ἡ Διάσκεψις αὕτη ἱστορικὸν γεγονός διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διότι πάντες ἔχομεν δι' ἐλλπίδος, ὅτι αὕτη θὰ ὀδηγήσῃ ἐν προσεχεῖ μέλλοντι εἰς τὴν Πανορθόδοξον Προσόνον καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν ἀναβίωσιν καὶ συνέχισιν τοῦ παλαιούτου τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων θεσμοῦ, οὗτος ἡ λειτουργία ἀνεστάλη ἀπὸ τοῦ ἔτους 787 διὰ τοὺς γνωστούς ἱστορικούς λόγους. Ἡ ἀναβίωσις τοῦ ἀποστολοπαράδοτου καὶ πατροπαράδοτου τούτου συνοδικοῦ θεσμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον κυρίως ὀφείλεται ὁ δογματικὸς καθορισμὸς, τὸ διοικητικὸν σύστημα καὶ γενικῶς ἡ ὅλη διοργάνωσις καὶ διαμόρφωσις καὶ ἡ ἀκμὴ καὶ ἡ δόξα τῆς ἀρχαίας ἡνωμένης καὶ ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας,

1) Ψαλμ. 132,1.

2) Μ. Βασιλείου, Ἐπιστολὴ 92,3, «πρὸς Ἰταλούς καὶ Γάλλους», *Migne P. G.* 32,481.

3) Μ. Βασιλείου, Ἐπιστολὴ 133, «Πέτρῳ ἐπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας», *Migne P.G.* 32, 569.

4) Β' Κορ. 6,11 καὶ 13.

5) Μ. Βασιλείου, Ἐπιστολὴ 98,2, «Ἐὐσεβίῳ Σαμοσάτων», *Migne P. G.* 32,497.

6) Μ. Βασιλείου, Ἐπιστολὴ 161,1, «Ἀμφιλοχίῳ χειροτονηθέντι ἐπισκόπῳ», *Migne P.G.* 32,629.

ἀποτελεῖ σήμερον κοινὸν αἶτημα σύμπαντος τοῦ Ὀρθόδοξου Κλήρου καὶ λαοῦ, ἀποτελεῖ πανορθόδοξον αἶτημα. Διότι ἡ ἀναβίωσις αὕτη ἔνθεν μὲν θὰ ἐπανασυνδέσῃ στενότερον καὶ ἰσχυρότερον τὸ παρὸν μετὰ τοῦ ἐνδόξου ἐκκλησιαστικοῦ παρελθόντος, τὴν σημερινὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μετὰ τῆς ἀρχαίου «μίας, ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας», ἣς ἀποτελεῖ τὴν κανονικὴν καὶ ἀδιάκοπον κατ' εὐθείαν συνέχειαν καὶ προέκτασιν καὶ ἐπιβίωσιν, καὶ ἣς διεφύλαξεν ἀκεραίαν καὶ ἀπαραχάρακτον τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν, τὴν θεῖαν λατρείαν, τὸ διοικητικὸν σύστημα καὶ τὸν θησαυρὸν τῶν ἀρχαίων παραδόσεων, ἄνευ «νεωτεροποιίας» τινὸς καὶ καινοτομίας τῶν παραδεδομένων, ἔνθεν δὲ μέλλει νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν ἀγλαοὺς καρπούς, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ ἴσως συντελέσῃ εἰς τὴν εἴσοδον αὐτῆς εἰς νέαν περιόδον ἀναπτύξεως καὶ προόδου καὶ ἀκμῆς.

Ταῦτα κατανοήσασαι αἱ ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, υἱοθέτησαν τὴν ὑπὸ τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀναληφθεῖσαν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας πρωτοβουλίαν καὶ, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς προσκλήσεις αὐτοῦ, ἀπέστειλαν τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν εἰς τὰς προκαταρκτικὰς Πανορθόδοξους Διασκέψεις ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1923, ἐν Ἀγίῳ Ὄρει τῷ 1930 καὶ ἐν Ρόδῳ τῷ 1961. Αἱ Διασκέψεις αὗται εἶχον καθαρῶς προπαρασκευαστικὸν χαρακτήρα, ἰδίᾳ δὲ αἱ δύο τελευταῖαι ἠσχολήθησαν ἀποκλειστικῶς περὶ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν θεμάτων τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ Πανορθόδοξου Προσόδου, μετὰ παράλληλον ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν. Ὑπολείπεται νῦν, ὅπως τὰ καθορισθέντα θέματα τῆς Προσόδου παραπεμφθῶσιν εἰς συγκροτηθεῖσάν παρ' ἐκάστη Ὀρθόδοξω Ἐκκλησίᾳ ἐπιτροπὰς ἐξ ἐιδικῶν θεολόγων, πρὸς μελέτην καὶ σύνταξιν τῶν οἰκείων εισηγήσεων εἰς τὴν Προσόνον. Τοῦτο θὰ ἀπαιτήσῃ βεβαίως μακρὰν καὶ ἐνδελεχῆ καὶ βαθεῖαν ἔρευναν τῶν ἀρχαίων τῆς Ὀρθόδοξου Παραδόσεως πηγῶν, ἵνα ἐπ' αὐτῶν πρὸ πάντων καὶ κυρίως στηριχθῇ πᾶσα ἀπόφασις τῆς συγκρότου Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας.

Καὶ τὸ ἔργον τοῦτο προθύμως θὰ ἀναλάβωσι πᾶσαι αἱ Ὀρθόδοξοι Θεολογικαὶ Σχολαὶ ἀπὸ κοινῆς μετὰ τῶν ἐκτὸς αὐτῶν εὐρισκομένων ὀρθόδοξων θεολογικῶν δυνάμεων. Ἡδὴ μάλιστα ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κατόπιν συστάσεως τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου, κατήρξατο τοῦ ἔργου τούτου, αἱ δὲ πρῶται μελέται — εισηγήσεις διὰ τὴν Προσόνον ὑπὸ καθηγητῶν αὐτῆς ἐδημοσιεύθησαν ἤδη εἰς τὸ ἡμέτερον περιοδικὸν «Θεολογία»¹. Ἀλλ'

1) Βλέπ. Ἰω. Καρμίρη, Πῶς δεῖ δέχεσθαι τοὺς προσόντας τῆ Ὀρθοδοξίᾳ ἑτεροδόξους, ἐν «Θεολογία» 25

ἐπιβάλλεται, ὅπως ἡ ἐργασία αὐτὴ συνεχισθῆ ἔφεξῆς μὲ ταχύτερον καὶ ἐντονότερον ὄνθημον παρ' ὅλων τῶν εἰδικῶν ὀρθοδόξων θεολόγων. Ἐπαναλαμβάνομεν δέ, ὅτι δέον ἀπαραιτήτως νὰ στηριχθῆ αὐτὴ ἐπὶ τῶν ἀθανάτων μνημείων καὶ τῶν ἀειροῶν πηγῶν καὶ τῶν ἀειζῶν δυνάμεων καὶ διδαχῶν τῆς ἀρχαίας γνησίας Ὀρθοδόξου Παραδόσεως, δι' ὧν «ἐτίθη-
σατο ἡμᾶς ἡ Ἐκκλησία πρὸς τὴν εὐσέβειαν»¹. Διότι αὐτὸ χωρὶς σημαίνει Ὀρθοδοξία, ἣτις ἀρνή-
σασθαι ἑαυτὴν οὐ δύναται. Οἱ ὀρθόδοξοι θεολόγοι ἀπέδειξαν, ὅτι γνωρίζουσι νὰ συνδυάζωσιν ἀρμο-
νικῶς τὴν ἀθεντία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Παρα-
δόσεως μὲ τὴν καλῶς νοουμένην ἐπιστημονικὴν ἑλε-
θερίαν ἐν τῇ θεολογικῇ ἐρευνῇ, κινούμενοι πάντοτε
ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Ὀρθοδόξου Παραδόσεως
καὶ ἀποφεύγοντες τὰ δύο ἄκρα, ἣτοι ἐνθεν μὲν τῆς
Ῥωμαιοκαθολικῆς Θεολογίας, ἐτέρωθεν δὲ τῆς Προ-
τεσταντικῆς Θεολογίας.

II.

Ἄλλ' ὁ γενικὸς χαρακτήρ καὶ ἡ μεγάλη σπου-
δαιότης τῶν ἐν Ῥόδῳ προκηθέντων πρὸς ἔρευραν
καὶ κρίσιν θεμάτων, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι ἀνάγκαι τῆς
Ὀρθοδοξίας σήμερον καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν
ἐπιβάλλουσιν, ὡς ὑπεδηλώθη, ὅπως τεθῆ εἰς λειτου-
ργίαν ὁ θεσμὸς τῶν γενικῶν Συνόδων, κατὰ τὸ παρὰ-
δειγμα τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Διὸ παρίσταται
ἀνάγκη, ὅπως ἐξάρωμεν διὰ πλείονων τὴν σημασίαν
τοῦ κατ' ἐξοχὴν ὀρθοδόξου τούτου θεσμοῦ, δι' οὗ
ἐκφράζεται ἡ τε ἐνότης καὶ ἡ οἰκουμενικότης τῆς
Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς καὶ ἡ ἰσότης τῶν συνα-
ποτελούντων τὸ σῶμα αὐτῆς μελῶν—Ἀυτοκεφάλων Ἐκ-
κλησιῶν. Ἐν πρώτοις διαπιστοῦται γενικῶς, ὅτι ἔχει
συνειδητοποιηθῆ πλέον ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν
Ὀρθοδόξων ἢ ἀπόλυτος ἀναγκαιότης, ὅπως αἱ Ὀρθό-
δοξοὶ Ἐκκλησίαι, συσφίγγουσαι ἐτι μᾶλλον τοὺς
μεταξὺ αὐτῶν δεσμούς, συνεργάζωνται στενότερον
ἐπὶ τῶν διορθοδόξων καὶ διεκκλησιαστικῶν ζητη-
μάτων, ἵνα οὕτως ἠνωμένα παρέχωσιν ἐπιβλητικὴν
τὴν μαρτυρίαν τῆς Ὀρθοδοξίας πρὸς τὸν σύγχρονον
κόσμον. Εἶναι προφανές, ὅτι τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῆ
ἀσφαλέστερον διὰ τῆς συγκροτήσεως γενικῶν ἢ
πανορθοδόξων Συνόδων, αἵτινες θὰ ἐπιτύχωσιν ἐνθεν
μὲν τὴν πλήρη δυνάμει ἐκφρασί τῆς ἐνότητος τῆς
Ὀρθοδοξίας, ἐνθεν δὲ τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου τῶν
ἀρχαίων ἐπὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὡς καὶ τῶν με-
ταγενεστέρων ἡσσονος σπουδαιότητος μικρῶν Συνό-
δων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς π.χ. τῆς ἐν

Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἰασίῳ τοῦ 1642, τῆς ἐν
Ἱεροσολύμοις τοῦ 1672 καὶ ἄλλων¹, τῶν ὁποίων
τὸ ἔργον ἀναμφιβόλως χρήζει συμπληρώσεως. Πρὸς
τούτους δὲ ἡ ἐπαναλειτουργία τοῦ θεσμοῦ τῶν γενικῶν
Συνόδων ἐπιβάλλεται καὶ δι' ἄλλους δύο προσέτι
λόγους, ἦτοι πρῶτον μὲν διότι γενικῶς ἡ «Ἐκκλησία
συστήματος καὶ συνόδου ἐστὶν ὄνομα» καὶ «ἐνώσεώς
ἐστὶ καὶ συμφωνίας καὶ ὁμοιοῦς ὄνομα», κατὰ τὸν
ἄγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον². δευτέρον δὲ διότι
εἰδικῶς ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι μία καὶ ἀδιαι-
ρετος, ἡ δὲ ἐνότης αὐτῆς δύναται νὰ ἐκφρασθῆ πληρέ-
στερον διὰ τῶν γενικῶν Συνόδων αὐτῆς. Καὶ εἶναι
μὲν ἀληθές, ὅτι αὐτὴ ἐξωτερικῶς διεκρίθη εἰς τὰς λε-
γομένας Ἀυτοκεφάλους Ἐκκλησίας, ἀλλὰ νομί-
ζομεν, ὅτι αὐταί, χωρὶς νὰ παύσωσι νὰ εἶναι ἐθνικαὶ
Ἐκκλησίαι καὶ νὰ ἐξυπηρετῶσι πνευματικῶς τοὺς
ἐμπειπιστευμένους αὐταῖς ὀρθοδόξους λαοὺς³— ὡς
ἀληθεῖς μητέρες αὐτῶν, οἵα πραγματικῶς καὶ ἀναμ-
φισβητήτως ἀνεδείχθησαν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων—,
ὅμως θὰ πρέπει νὰ συνειδητοποιήσωσι βαθύτερον καὶ
τὸν ὑπερεθνη ἅμα χαρακτήρα αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόλυ-
τον ἐνότητα αὐτῶν, ὡς ἰσοτίμων τοῦ ἐνὸς σώματος
τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μελῶν, ἀπὸ κοινοῦ ἀποφαι-
νομένων ἐν Συνόδοις ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι. Διότι ἡ
Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ὡς ἡ ἀληθὴς Ἐκκλησία
τοῦ Χριστοῦ, οὕσα τὸ ἀείζων μυστικὸν σῶμα αὐτοῦ,
ἔχει χαρακτῆρα οἰκουμενικὸν καὶ καθολικὸν καὶ
πανεθνη καὶ παγκόσμιον καὶ πανανθρώπινον, ἐν αὐτῇ
δὲ «οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἑλληνί», ἀλλὰ «πάντες
εἰς» εἰσιν «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»⁴. Ἐντεῦθεν ἐν αὐτῇ
πάντες «κἂν Ἕλληνες, κἂν σάββαροι, κἂν Σκύθαι...
κἂν ἄρχοντες, κἂν ἰδιῶται, πάντες τῆς αὐτῆς ἡξίω-
ται τιμῆς», κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον⁵. Διότι
πάντες διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἐγένοντο ἰσάξια
καὶ ἰσότημα μέλη ἐνὸς ἐνιαίου ζώντος ὁργανισμοῦ,
τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὅπερ εἶναι ἡ Ἐκκλησία
καὶ ἐντεῦθεν πάντες ἀδιακρίτως «μέλη ἐσμὲν τοῦ
σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν
ὀστέων αὐτοῦ»⁶. Ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος, ὁ μέγι-
στος καὶ ἀπαράμιλλος οὗτος ἐκκλησιολόγος, ἐδίδαξεν,
ὅτι ἡ Ἐκκλησία «ἐστὶ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ
πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου»⁷. Καὶ
τοῦ ἐνὸς τούτου σώματος μέλη εἴμεθα πάντες ἡμεῖς
οἱ Ὀρθόδοξοι καὶ ὡς Ἐκκλησίαι καὶ ὡς ἄτομα
«καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα
ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε
δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἐν Πνεῦμα ἐπο-

(1954) 211-243. II. Τρεμπέλα, Ἀρχαὶ κρατήσασαι ἐν
τῇ ἀνακηρύξει τοῦ αὐτοκεφάλου, ἀπόθι 28 (1957) 5-22.
II. Μπρατσιώτου, Ἡ ἔννοια τοῦ δόγματος ἐν τῇ
Ὀρθοδόξῳ Θεολογίᾳ, ἀπόθι σ. 509-516. Σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ
μελέτη τοῦ μητροπολίτου Σεργῶν Κωνσταντινοῦ,
Περί ἀναγνωρίσεως τῶν Ἁγίων ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ,
ἀπόθι 27 (1956) 609-615, ὡς καὶ ἱκαναὶ εἰσηγήσεις εἰς τὸ
Α' Συνέδριον τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας ἐν Ἀθήναις τῷ
1936, δημοσιευθεῖσαι ἐν Procès—Verbaux du premier Con-
grès de Théologie Orthodoxe à Athènes, 29 Novembre—6
Décembre 1936, Athènes 1939.

1) Μ. Βασιλείου, Περί ηἱστικῆς, Λόγ. 2,3. Migne
P.G. 31,189.

1) Βλέπ. Ἰω. Καρμίρη, Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμ-
βολικὰ Μνημεῖα τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας,
Ἀθήναι 1953, τ. II, σ. 571 ἐξ.

2) Ἰωάννου Χρυσοστομοῦ, Εἰς Ψαλμ. 149,1.
Migne P.G. 55,493. Εἰς Α' Κορ. 1,1. Migne P.G. 61,13.

3) Ἐννοεῖται μακρὰν πάσης σωβινιστικῆς τάσεως, μα-
κρὰν τοῦ ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Τοπικῆς Συνόδου
τοῦ 1872 κατακριθέντος «ἐθνοφυλετισμοῦ». Βλέπ. J. Mansi,
Sac. Concil. Collectio, τ. 45,533. Β. Στεφανίδου,
Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Ἀθήναι 1948, σ. 681.

4) Γαλ. 3,28.

5) Ἰωάννου Χρυσοστομοῦ, Εἰς Ἰωάν. ὁμιλ.
10,2. Migne P.G. 59,75.

6) Ἐφεσ. 5,30.

7) Ἐφεσ. 1,23.

τίσθημεν»¹. Τοιουτοτρόπως λοιπόν, ὅπως τὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας «σῶμα ἐν ἔστι καὶ μέλη ἔχει πολλά», ἀλλὰ «πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλά ὄντα, ἐν ἔστι σῶμα»², οὕτω καὶ αἱ ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησιαί, πλείονες οὖσαι, συναποτελοῦσι τὸ ἐν σῶμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἐκ τῆς ἐννοίας λοιπόν ταύτης τοῦ σώματος συνάγεται ἡ ἐσωτερικὴ ἐνότης τῆς ἐκ πλείονων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν συγκροτουμένης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ αὕτη ἐνότης, ἀπόλυτος οὖσα κατὰ τὴν θεοπνευστον Παύλειον διδασκαλίαν, ἐκδηλοῦται καὶ ἐξωτερικῶς ἐν τῇ κοινῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, τῇ κοινῇ παραδόσει, τῇ κοινῇ λατρείᾳ, τῇ κοινῇ συνειδήσει καὶ εὐσεβείᾳ, καὶ τῇ καθόλου ἐκκλησιαστικῇ ζωῇ καὶ τοῖς ἰδιάζουσι θρησκευτικοῖς βιώμασι τῶν ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων.

III.

Πιστεύομεν, ὅτι τὴν ἀπόλυτον ταύτην ἐσωτερικὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐξέφρασεν ἡ ἄρτι λήξασα Πανορθόδοξος Διάσκεψις τῆς Ῥόδου, ἥτις καθήρετο τῆς προπαρασκευῆς τοῦ ἔργου τῆς Πανορθοδόξου Προσυνόδου. Ἀκόμη θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῆ ἡ Διάσκεψις αὕτη καὶ ὡς ἀποτελοῦσα ἐμπρακτον οἶονεὶ διάφρασιν τῶν ἰσχυρισμῶν ἐνίων προκατειλημμένων ἢ μισαλλοδόξων ἢ μὴ γινωσκόντων καλῶς τὴν Ὁρθοδοξίαν ὀντικῶν θεολόγων, ἀπὸ τοῦ διαμαρτυρομένου Α. Ηαηνακ μέχρῃ τοῦ συγχρόνου ῥωμαιοκαθολικοῦ C. Βογερ, οἵτινες ποικιλοτρόπως ἠδίκησαν αὐτήν, μέχρῃ τοῦ σημείου ὅστε τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀπεπειράθησαν νὰ τὴν παραστήσωσι καὶ ὡς ἐν στασιμότητι ἢ ἀπολιθώσει ἢ ἀπονεκρώσει περιπεσοῦσαν. Ἀλλ' ὅμως, χάριτι θεῆα, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ζῆ καὶ «αὔξει τὴν ἀξίαν τοῦ Θεοῦ»³, καὶ δρᾷ ἐκπληροῦσα τὴν ἐγκόσμιον σωτηριώδη ἀποστολήν της, οὖσα χθὲς καὶ σήμερον ἢ αὕτη, κατὰ τε τοὺς ὀκτῶ πρώτους αἰῶνας καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα μέχρῃ σήμερον, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα τοῦ Ἡσυχασμοῦ καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ Συνόδων, καὶ κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα τῶν γνωστῶν ἐξ ἀντιμεταρρυθμιστικῶν Συνόδων, καὶ κατὰ τὸν Κ' αἰῶνα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καὶ τῶν προμνημονευθεῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1923, ἐν Ἀγίῳ Ὄρει τῷ 1930 καὶ ἐν Ῥόδῳ τῷ 1961, (μετὰ τοῦ Α' Συνεδρίου τῆς Ὁρθο-

1) Α' Κορ. 12,13.

2) Α' Κορ. 12,12.

3) Κολ. 2,19.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΑΜΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΤΟΜΟΙ 1—4

ΑΘΗΝΑΙ 1960

Πωλοῦνται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα

καὶ εἰς τὰ γραφεῖά μας,

ἀποστέλλονται δὲ καὶ ταχυδρομικῶς,

ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Ἐκαστος τόμος τιμᾶται δρχ. 50.

δόξου Θεολογίας ἐν Ἀθήναις τῷ 1936), ἐτοίμη πάντοτε νὰ μεταδώσῃ ἐκ τοῦ ἰδίου ἀκωνότων θησαυροῦ τῆς ἀρχαιοπαραδότου Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ Παραδόσεως καὶ εἰς τὰς δύο ἄλλας μεγάλας Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἀκριβῶς ἴσταται, ἀποτελοῦσα τὴν γέφυραν Ἐκκλησιῶν. Αἱ ἀνωτέρω δὲ προκαταρκτικαὶ Διασκέψεις αὐτῆς, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ὀδηγήσωσι, τοῦ Κυρίου εὐδοκοῦντος, εἰς μείζονας Ὁρθοδόξους Συνόδους, αἱ ὁποῖαι καὶ θὰ ἀποφανθῶσιν ἀθθεντικῶς ἐπὶ τῶν ἀπὸ μακροῦ συσσωρευθέντων μεγάλων διορθοδόξων καὶ διεκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Ἰδιαιτάτα δὲ ἐλπίζομεν καὶ ἐδῶχόμεθα, ὅπως δαριλεῖς εἶναι οἱ καρποὶ τῆς παρούσης Διασκέψεως καὶ ὅπως αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς ταχέως ἀξιοποιηθῶσι καὶ μετουσιωθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους ἀγιωτάτων Πατριαρχικῶν καὶ Ἀυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς πράξιν καὶ ἱστορίαν, ὥστε ὄντως νὰ ἀποτελέσῃ αὕτη σταθμὸν ἱστορικῶν ἐν τῇ ζωῇ καὶ τῇ ἱστορικῇ ἀνελέξει καὶ τῇ πρὸς τὰ πρόσω πορεία τῆς κατ' ἀνατολὰς μιᾶς, ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Καὶ με αὐτὴν τὴν οὐ καταισχύνοσαν ἐλπίδα ἡ Ὁρθόδοξος Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν χαιρετίζει εὐλαβῶς τὴν ἐν μέσῳ αὐτῆς παρουσίαν πάντων ὕμων, τῶν «ἐκ θυσμῶν καὶ βορᾶ καὶ θαλάσσης καὶ ἐώας» προσελθόντων εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον τόπον, τὸν ὁποῖον καθηγίασαν οἱ πόδες τοῦ μεγάλου τῶν ἐθνῶν Ἀποστόλου Παύλου, καὶ συγχαίρει ὕμιν διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἐν Ῥόδῳ βαρυσήμαντον ἔργον καὶ τὴν δι' αὐτοῦ προβολὴν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς παγχριστιανικὴν καὶ παγκόσμιον κλίμακα.

Ο "ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,,

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1962

ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄφιερωμένο

εἰς τοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας

Περιέχει, ἐκτὸς τῆς συνήθους ἡμερολογιακῆς ὕλης, καὶ καθημερινὰ διαφωτιστικὰ καὶ ἐποικοδομητικὰ σημειώματα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν ζωὴν, τὴν δρᾶσιν, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ μαρτύρια τῶν Ἁγίων τῆς ἡμετέρας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι «ἔργῳ πληρώσαντες τὰ ρητὰ τοῦ Σωτῆρος», τιμῶνται ὑπ' αὐτῆς καὶ προβάλλονται καθημερινῶς πρὸς μίμησιν. Συνοδεύεται ὑπὸ καλλιτεχνικοῦ πλαισίου, κοσμουμένου διὰ ψηφιδωτῆς εἰκόνας τοῦ Μεγαλομάρτυρος Ἁγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου.

ΤΙΜΑΤΑΙ (μετὰ πλαισίου) Δρχ. 10

Εἰς ὀμαδικὰς παραγγελίας Ἐνοριῶν παρέχεται ἔκπτωσης 20 %.

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ (*)

ζ'. Τὸ Προεδρεῖον καὶ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΠΣΕ. Τὸ Προεδρεῖον καὶ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ καταλαμβάνουν μετὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τὴν δευτέραν θέσιν τῆς ἐν τῷ ΠΣΕ διοικητικῆς ἱεραρχίας. Καὶ οἱ Πρόεδροι καὶ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ὀρίζονται ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν μέγρι τῆς προσεχοῦς Γενικῆς Συνελεύσεως χρονικὴν περίοδον. Οἱ πρόεδροι εἶναι κατ' ἀνάστατον ὄριον ἐξ τὸν ἀριθμὸν. Οὗτοι εἶναι ex officio τακτικὰ μέλη τῆς Κεντρικῆς καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Δι' αὐτῶν ἐπιτυγχάνεται ὁ συντονισμὸς τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ΠΣΕ.

Τὴν ἀνωτάτην διοικητικὴν ἐξουσίαν μετὰ τὰς Γενικὰς Συνελεύσεις ἀσκεῖ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ, ἥτις ἀποτελεῖται ἐκ τῶν 6 προέδρων καὶ ἐτέρων 90 τακτικῶν μελῶν. Εἰς τὰς ἐτησίαις συνόδους τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνουσι μέρος ἄνευ ψήφου καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν, τῶν μὴ ἀντιπροσωπευμένων διὰ τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ εἶναι τὸ οὐσιαστικώτερον ὄργανον τοῦ ΠΣΕ, ἰδίᾳ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν θεμάτων τῆς τρεχούσης ἐργασίας. Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται τακτικῶς ἀπαξ τοῦ ἔτους. Αὐτὴ ἀποφασίζει καὶ ἐνεργεῖ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ καὶ τῶν ἐξουσιοδοτήσεων τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων, ἐκλέγει τὸν πρόεδρον αὐτῆς καὶ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ, προβαίνει εἰς δημοσίας ἀνακοινώσεις, ἐγκρίνει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν, ἀποφασίζει ἐπὶ παρουσιαζομένων προτάσεων, ἀντιμετωπίζει οὕτω τὰς ὑπὸ τῶν μελῶν Ἐκκλησιῶν ἐμφανιζόμενας περιπτώσεις καὶ ὀρίζει τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν μορφήν, ὡς καὶ τὰς κατεθύνσεις τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τὸ νέον καταστατικόν, ὅπερ πρόκειται νὰ κυρωθῇ ὑπὸ τῆς Γ' Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Νέου Δελχί, προβλέπεται ἡ σύστασις ὑποεπιτροπῆς σχέσεων μετὰ τῶν κατὰ τόπους ἐθνικῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβουλίων¹, ἥτις καὶ θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Αἱ ἐτήσιαι συνέλεύσεις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελοῦν τὸ οὐσιαστικώτερον ἔργον τοῦ ΠΣΕ. Ἡ πρώτη συνέλευσις ταύτης ἐγένετο τῷ 1949 ἐν Chichester τῆς Ἀγγλίας, καθ' ἣν ἡ ΚΕ ἠσχολήθη πέρα τῶν θεμάτων τῆς τρεχούσης ἐργασίας καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν πρὸς τὸ ΠΣΕ, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς ἐν γένει διεθνούς καταστάσεως. Ἡ δευτέρα συνέλευσις τῆς ΚΕ ἐγένετο τῷ 1950 ἐν Toronto τοῦ Καναδά, καθ' ἣν τὸ ΠΣΕ ἔλαβε θέσιν ἔναντι τοῦ πολέμου τῆς Κορέας. Ἡ τρίτη συνέλευσις τῆς ΚΕ ἐγένετο τῷ 1951 ἐν Rolle τῆς Ἑλβετίας, καθ' ἣν συνεζητήθη τὸ θέμα τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ΠΣΕ εἰς καιροῦς τεταμένους.

Ἡ τετάρτη ἐγένετο ἐν Lucknow τῆς Ἀσίας (1952-53), καθ' ἣν συνεζητήθησαν ἀποκλειστικῶς τὰ θέματα καὶ ἡ καθόλου κατάστασις τῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας. Αἱ λοιπαὶ συνέλεύσεις ἐγένοντο ἐν συνεχείᾳ ἐν Evanston Illinois (1954), ἐν Davos τῆς Ἑλβετίας (1955), ἐν Galyateto τῆς Οὐγγαρίας (1956), ἐν New Haven τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς (1957), ἐν Nyborg τῆς Δανίας (1958), ἐν Ρόδῳ (1959) καὶ ἐν St. Andrews τῆς Σκωτίας (1960) Κατὰ τὴν συνέλευσιν τῆς Ρόδου συνεζητήθη εὐρύτατα τὸ θέμα τῆς ἀνατολικῆς καὶ τῆς δυτικῆς παραδόσεως, κατὰ δὲ τὴν συνέλευσιν τοῦ St. Andrews συνεζητήθη ὁ ὁμολογιακὸς καὶ τριαδικὸς χαρακτήρ τῆς βάσεως τοῦ καταστατικοῦ.

γ'. Γ ρ α μ μ α τ ε ῖ α. Τὴν εὐθύνην ἀσκήσεως τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας ἔχει ἡ Γραμματεία τοῦ ΠΣΕ. Ταύτης προϊστάται ὁ μόνιμος Γενικὸς Γραμματεὺς, ὁ Ὀλλανδὸς Πάστορ Dr. W. A. Visser't Hooft, ὅστις καὶ ἀποτελεῖ τὴν ψυχὴν τοῦ ΠΣΕ, ἀπὸ τῆς πρώτης συστάσεώς του. Εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα ὑπάγονται τέσσαρες εἰδικοί Γραμματεῖς, οἵτινες εἶναι καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν διαφόρων Διευθύνσεων καὶ Ὑπηρεσιῶν τοῦ ΠΣΕ, ὡς καὶ οἱ ἐκπρόσωποι αὐτοῦ κατὰ τὰς διαφόρους εἰδικὰς ἀποστολάς. Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Γενικῆς Γραμματείας ὑπάγονται ἡ Διεύθυνσις Μελετῶν, ἡ Διεύθυνσις Οἰκουμενικῆς Δράσεως καὶ ἡ Διεύθυνσις Διεκκλησιαστικῆς Βοηθείας καὶ Προστασίας Προσφύγων. Ἐκάστη τῶν διευθύνσεων τούτων περιλαμβάνει διάφορα τμήματα. Ἡ Διεύθυνσις Μελετῶν ἀσχολεῖται περὶ τὰ διάφορα θέματα πίστεως καὶ ζωῆς, πρὸς παροχὴν διεκκλησιαστικῆς «μαρτυρίας» καὶ δράσεως ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ τοῦ διεθνούς πεδίου. Ἡ διεύθυνσις αὕτη περιλαμβάνει τὰ τμήματα «Πίστεως καὶ Τάξεως», «Ἐκκλησίας καὶ Κοινωνίας» καὶ «Εὐαγγελισμοῦ καὶ Ἱεραποστολῶν». Ἡ Διεύθυνσις Οἰκουμενικῆς Δράσεως ἔχει ὡς ἀποστολὴν τὴν δημιουργίαν ἐπαφῶν οἰκουμενικῆς δράσεως. Εἰς ταύτην ὑπάγεται τὸ ἀπὸ τοῦ 1946 ὑφιστάμενον «Οἰκουμενικὸν Ἰνστιτούτον», τὸ «τμήμα Νεολαίας», τὸ «τμήμα συνεργασίας ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν» καὶ τὸ «τμήμα τῶν λαϊκῶν», ἥτοι τὸ τμήμα τὸ ἀσχολούμενον περὶ τὴν δρᾶσιν τῶν πιστῶν ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀποστολὴ πάντων τῶν τμημάτων τούτων ἐγκρατεῖται εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν σκοπῶν τοῦ ΠΣΕ. Ἡ Διεύθυνσις τῆς διεκκλησιαστικῆς βοηθείας καὶ προστασίας προσφύγων, ἂν καὶ δὲν περιλαμβάνη εἰδικὰ τινὰ τμήματα, ἔχει πρόγραμμα εὐρείας δράσεως ὑπὲρ τῶν προσφύγων, παροχῆς νοσηλείας, ὑποτροφιάων, ἀντιμεταπίσεως ἐκτάκτων ἀναγκῶν ἐκ τῶν διαφόρων θεομηνιῶν καὶ λοιπῶν καταστροφῶν, κυρίως δὲ πρὸς προαγωγὴν καὶ ἐπέκτασιν διαφόρων ἔργων βοηθείας τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν τῆς Ἀσίας, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς. Ὑπὸ τοῦ ὑπὸ κῦρῳσιν νέου καταστατικοῦ προβλέπεται, μετὰ τὴν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 350 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

1. Ὁρα μν. Arbeitsbuch, σελ. 12.

εἰς τὸ ΠΣΕ ἐνσωμάτωσιν τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Ἱεραποστολῆς, μὴ νέα ἀκόμη διεύθυνσις, ἢ «Διεύθυνσις Παγκοσμίου Ἱεραποστολῆς καὶ Εὐαγγελισμοῦ»¹.

Εἰς τὴν Γενικὴν Γραμματεῖαν τοῦ ΠΣΕ ὑπάγονται καὶ αἱ ὑπηρεσίαι τῶν Οἰκονομικῶν, τῆς Διαχειρίσεως καὶ τῶν Πληροφοριῶν. Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τοῦ ΠΣΕ ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν, 138.750.000 δραχμῶν. Ἐκτὸς τούτων διατίθενται ἐτησίως διὰ τὴν ἀλληλοβοήθειαν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν Προσφύγων 1.665.000.000 δραχμῶν. Τὰ χρήματα ταῦτα προέρχονται ἐκ τῶν τακτικῶν εἰσφορῶν τῶν μελῶν Ἐκκλησιῶν, ἐξ ἐκτάκτων ἐπιχορηγήσεων, δωρεῶν κλπ. Ἡ ὑπηρεσία πληροφοριῶν ἀσκειῖται διὰ τοῦ ἡμερησίου καὶ τοῦ περιοδικοῦ τύπου, διὰ τοῦ ραδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως. Εἰδικὸν ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «The Ecumenical Review» ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ ΠΣΕ.

θ'. Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ. Τὸ συντονιστικὸν ὄργανον τῆς ἀσκουμένης καθόλου ὑπὸ τοῦ ΠΣΕ διοικητικῆς ἐξουσίας εἶναι ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ. Ταύτης μετέχουσιν ex officio οἱ 6 πρόεδροι τοῦ ΠΣΕ, ὁ πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ 12 ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν αὐτῆς, ὀριζόμενα ὑπὸ τῶν λοιπῶν δι' ἐκλογῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη εἶναι ὑπόλογος ἐναντι τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, συνέρχεται δὲ δις τοῦ ἔτους. Αὕτη δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἀποφάσεις ἐπὶ βασικῶν θεμάτων, παρὰ μόνον εἰς περιπτώσεις ἀνάγκης.

ι'. Παραρτήματα τοῦ ΠΣΕ. Ὡς περιφερειακὰ παραρτήματα τῆς Γραμματείας, ἢ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς λειτουργοῦν τὸ ἐν Νέα Ὑόρκη Γραφεῖον τοῦ ΠΣΕ καὶ ἡ Γραμματεία τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς. Παραλλήλως πρὸς τὰ ἀνωτέρω διοικητικὰ σώματα καὶ τὰς ἐκτελεστικὰς ὑπηρεσίας ὀρισμένων θεμάτων ὑφίστανται καὶ ἐργάζονται ὑπευθύνως καὶ διάφοροι ἄλλαι ἐπιτροπαί, ἢ ἀντιπροσωπία. Ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ προβλέπεται μόνον ἡ ἐπιτροπὴ «Πίστις καὶ Τάξις», ἣτις ἔχει καὶ τὴν εὐθύνην τῆς ἐπιδιωκομένης διὰ τοῦ ΠΣΕ ἐνότητος τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν προβολῆς καὶ οὐσιαστικωτέρας ἀναπτύξεως τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Οὕτως ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἔχει τὴν ἀποστολὴν τῆς μελέτης πάντων τῶν θεμάτων τῆς «Οἰκουμενικῆς Θεολογίας», δι' ὧν προάγεται κυρίως ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις καὶ ἐξομαλύνονται αἱ διαφοραὶ καὶ αἱ ἀντιθέσεις μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν. Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης μετέχουσιν 100 τακτικὰ μέλη, ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως. Ταῦτα ἐργάζονται καὶ κατ' ἴδιαν πρὸς μελέτην τῶν διαφόρων θεμάτων καὶ παροχὴν πληροφοριῶν εἰς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ΠΣΕ. Εἰδικὰ Γραφεῖα τοῦ ΠΣΕ ὑπάρχουσι καὶ εἰς τὰς κατὰ χώρας ἑδρας τῶν μελῶν Ἐκκλησιῶν. Ταῦτα συντηροῦνται καὶ διοικοῦνται ἢ ὑπὸ τῶν ἐπιτοπιῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν ἢ ὑπὸ ἐκπροσώπων τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ ΠΣΕ. Οὕτως ἐν Γερμανίᾳ συνεστήθη ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως τῶν Λουθηρανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ λειτουργεῖ ἀπὸ τοῦ 1952 εἰδικὴ ἐπιτροπὴ

ἐπὶ τῶν προβλημάτων τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Δύο ὑπομνήματα ἀποβαίνουσιν ἰδιαίτερας ἀξιωματικῶν ἐκ τῆς ὅλης δράσεως τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης. Τὸ πρῶτον συνετάγη τῷ 1952 καὶ ἀναφέρεται εἰς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Κοινωνίας, ὡς καὶ εἰς τὴν «μυστηριακὴν κοινωνίαν». Τὸ δεύτερον συνετάγη τῷ 1957 καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ θέμα τῆς «ἀποστολικῆς διαδοχῆς». Σήμερον ὑφίστανται ἐν Γερμανίᾳ 50 περίπου κέντρα οἰκουμενικῶν μελετῶν, ὡς καὶ πλεῖστα ἄλλα ἀνεξάρτητα εἰδικὰ γραφεῖα καὶ σωματεῖα. Ἐν Ἀμερικῇ, ὑπάρχει ἐπίσης τὸ εἰδικὸν ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως «Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀμερικῆς». Καὶ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς χώρας λειτουργοῦσιν ἀνάλογοι ὑπηρεσίαι καὶ Ἐπιτροπαί. Ἐν Ἀθήναις ὑπάρχει ἐκτὸς τοῦ εἰδικοῦ Γραφείου τοῦ ΠΣΕ, καὶ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ παρὰ τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ δρᾶσις τοῦ ΠΣΕ ἐπεκτείνεται, πέρα τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν κατὰ τόπους εἰδικῶν γραφείων, καὶ διὰ τῆς συνεργασίας αὐτοῦ μετὰ διαφόρων διεθνῶν ὀργανισμῶν, ἰδρυμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν, ὡς λ.χ. τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Ἱεραποστολῆς, τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου τῶν Χριστιανικῶν Φοιτητικῶν Ὁργανώσεως, τῆς ΧΑΝ, τῆς ΧΕΝ καὶ τῶν διαφόρων ἄλλων σωματείων χριστιανικῆς ἀγωγῆς.

4. Οἱ σκοποὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Ἡ οὕτως ὀργανωθείσα Οἰκουμενικὴ Κίνησις ἀποβλέπει εἰς τὴν διὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ διαλόγου προβολὴν τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν καὶ τῆς ζωῆς ἐκάστης Ἐκκλησίας, πέρα τῶν στενῶν αὐτῆς ὁρίων ἐπὶ οἰκουμενικοῦ πεδίου. Οὕτως ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις ἀποβλέπει εἰς τὴν διὰ τῆς συνεργασίας τῶν μετεχουσῶν αὐτῆς Ἐκκλησιῶν καλυτέραν κατανόησιν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ὑποχρέωσεων τῶν χριστιανῶν, εἰς τὴν διὰ τῆς χριστιανικῆς δράσεως καλυτέραν προβολὴν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν καὶ εἰς τὴν δι' αὐτῆς ἀποκάθαρσιν καὶ ἀνανέωσιν τοῦ βίου τῶν πιστῶν. Ἡ δὲ ἐπιδιώξις τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως νοεῖται οὐχὶ ὡς ἐξουδετέρωσις τῶν μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν διαφορῶν, ἀλλὰ ὡς ἀποκάθαρσις τῶν διαφορῶν τούτων διὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ διαλόγου καὶ τῆς οἰκουμενικῆς δράσεως.

Οἱ σκοποὶ οὗτοι ἐπιδιώκονται: α) δι' οἰκουμενικῶν συνεδρίων, εἰδικῶν συσκέψεων καὶ ἀνακοινώσεων· β) δι' ἐπιτοπίου καὶ ὑπευθύνου μελέτης τῶν ἀναφωσκόμενων ἐκάστοτε κοινωνικῶν, πολιτικῶν, φυλετικῶν καὶ διεθνῶν προβλημάτων, ὡς καὶ τῶν θεμάτων διαδόσεως τῆς χριστιανικῆς πίστεως· γ) διὰ τῆς παροχῆς βοήθειας εἰς Ἐκκλησίας ἐχούσας ἀνάγκην, ἰδίᾳ εἰς περιόδους δοκιμασιῶν, καὶ διὰ τῆς προστασίας τῶν προσφύγων· δ) διὰ τῆς καλλιέργειας τοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τῆς νεολαίας καὶ πάντων τῶν ἰδιωτῶν, ἰδίᾳ διὰ τῆς συγκροτήσεως διεθνῶν κατασκηνώσεων ἐργασίας καὶ τῆς παροχῆς ὑποτροφίῶν.

1. Ὁρα μν. Arbeitsbuch, σελ. 25 ἐξ.

5. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς 50ετοῦς ἱστορίας τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως εἶναι λίαν ἀξιόλογα. Μεταξὺ τούτων διακρίνονται: α) ἡ ἔνωσις πολλῶν συγγενῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς λ.χ. τῶν προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Ἰνδιῶν· β) ἡ διὰ τῆς ὕλικῆς καὶ ἠθικῆς συμπαραστάσεως ἀλληλεγγύη τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν τοῦ ΠΣΕ· γ) ἡ εὐρεῖα συνεργασία Ἐκκλησιῶν κεχωρισμένων ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας δι' οὐσιαστικῶν καὶ πολλῶν διαφορῶν· δ) ἡ μεταστροφή τῶν πολεμικῶν διαθέσεων, ὡς ἐχαρακτηρίζοντο αὐταὶ πρὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, μεταξὺ πολλῶν Ἐκκλησιῶν εἰς διαθέσεις ἀδελφικῆς κατανοήσεως καὶ θετικῆς ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως διαλόγου· ε) ἡ ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν τοῦ ΠΣΕ οὐσιαστικὴ ἀντιμετώπισις σοβαρωτάτων διεθνῶν προβλημάτων· στ) ἡ ὑπὸ πολλῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Προτεσταντισμοῦ ἀπόκτησις πνευματικώτερας ἀντιλήψεως περὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι καὶ τὸ οὐσιαστικώτερον τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

6. Ἡ στάσις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, διαπνεομένη ἀνέκαθεν ὑπὸ τοῦ πνευματικῆς ἀποκλειστικότητος καὶ τῆς ἀπολυταρχίας, καίτοι ἠρνήθη ἐξ ἀρχῆς πᾶσαν συμμετοχὴν εἰς τὰς προσπάθειάς τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ὅμως οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ παρακολουθῇ ἐκ τοῦ σύνεργου διὰ τῶν ἐπισήμων ἐκάστοτε παρατηρητῶν αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ἐργασίας τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Διὰ τῆς εἰδικῆς μάλιστα ἐγκυκλίου «De motione oecumenica», τῆς ἐκδοθείσης τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1949, χαρακτηρίζεται ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις ὡς πραγματικὴ αἰτία χαρᾶς διὰ πάντα ρωμαιοκαθολικὸν χριστιανόν. Τὸ ὑπὲρ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἐνδιαφέρον τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας δικαιολογεῖται οὐ μόνον ἐκ τῆς ἀνάγκης ἐνημερώσεως τοῦ κέντρου αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας παντὸς ρωμαιοκαθολικοῦ χριστιανοῦ πρὸς συνένωσιν τῶν παγγρηστανικῶν δυνάμεων τῆς ἀνθρωπότητος εἰς ἀντιμετώπισιν καὶ ἀναχαίτισιν τῶν σκοτιῶν δυνάμεων τοῦ ἀθεϊσμοῦ καὶ τοῦ ὕλισμοῦ. Ἐκδηλοῦται δὲ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ διὰ τῶν καθιερωθεισῶν ἀπὸ ἐτῶν ρωμαιοκαθολικῶν ἐβδομάδων προσευχῆς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, δι' εὐρυτάτων συζητήσεων καὶ εἰδικῶν δημοσιευμάτων ἐκ μέρους διακεκριμένων ρωμαιοκαθολικῶν συγγραφέων, ὅπως δὲ ἰδιαιτέρως διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ ΚΓ' ἀποφασισθείσης καὶ συντόμως προπαρασκευασμένης νέας Οἰκουμενικῆς Συνόδου τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ. Τῷ ὄντι ἡ σύγκλησις τῆς συνόδου ταύτης ὑπεγορεύθη ἐκ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, διὸ καὶ αὐτὴ πρόκειται ν' ἀναφερθῇ κυρίως εἰς ἐνωτικὰ θέματα.

7. Ἡ θέσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐντὸς τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν οὐσιαστικώτερον συντελεστῶν καὶ τῶν πρωτεργατῶν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς, προερχόμενοι ἐκ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τῶν ἄλλων πρεσβυγενῶν Πατριαρχειῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἔλαβον μέρος εἰς πάσας σχεδὸν τὰς συνελεύσεις τῶν οἰκουμενικῶν ὀργανώσεων, ὡς λ.χ. εἰς τὰς συνελεύσεις τῆς «Διεθνούς Ὁργανώσεως Φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν», τῶν ὀργανώσεων «Πίστις καὶ Τάξις» καὶ «Ζωὴ καὶ Ἔργασία», ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς συνελεύσεις τοῦ ΠΣΕ. Τὸ μνημονευθὲν δὲ ἀνωτέρω διάγγελμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ἐξαπολυθὲν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1920 «Πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ» περὶ συστάσεως «Κοινωνίας Ἐκκλησιῶν»¹ διὰ τῆς στενῆς συνεργασίας αὐτῶν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς τότε Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ἀπέβη πρωταρχικῆς σπουδαιότητος διὰ τὴν σύμπηξιν τοῦ ΠΣΕ. Τὸ διάγγελμα τοῦτο συνετάγη ἑλληνιστὶ, ἀγγλιστὶ, γαλλιστὶ καὶ ρωσιστὶ καὶ κυρωθὲν διὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἑνδεκα ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἀρχιεπισκόπων ἀπεστάλη πρὸς ἀπάσας τὰς χριστιανικὰς Ἐκκλησίας. Λόγω ἀκριβοῦς τῆς μεγάλης ἀπληξέως του ἐχαρακτηρισθῆ ἀκόμη καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν Προτεσταντῶν ὡς «ἡ τετάρτη ρίζα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν». Ὡσαύτως καὶ ἡ ἑτέρα σχετικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ ἐκδοθεῖσα τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1952 μετὰ τὴν Α' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ ΠΣΕ, ἐστερέωσε τὰς προσπάθειάς αὐτοῦ ἐπὶ θεολογικῶς ὑγιῶν βάσεων². Ἡ φωνὴ δὲ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἔτυχε πάντοτε τῆς ἰδιαίτερας προσοχῆς τοῦ ΠΣΕ. Οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς κατέχουσιν ἐπιβαίρους θέσεις εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τοῦ ΠΣΕ, χάρις εἰς τὴν κατανόησιν καὶ τὸ ἔνθερμον αὐτῶν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ παγγρηστανικὰ προβλήματα τῆς Οἰκουμένης καὶ χάρις εἰς τὰς σοφὰς διεκκλησιαστικὰς ὑποδείξεις των. Αἱ δὲ ἐπὶ τῶν δογματικῶν συζητήσεων μεγάλα ἀντιθέσεις καὶ διαφοραὶ τῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσώπων διετυποῦντο πάντοτε μετὰ θάρρους καὶ κατὰ τὸν πλέον κατηγορηματικὸν τρόπον δι' ἰδιαιτέρων γραπτῶν δηλώσεων³. Τοιαῦται δηλώσεις λ.χ. κατετέθησαν εἰς τὰ συνέδρια τῆς Λωζάνης (1927), τοῦ Ἐδιμβούργου (1937), τῆς Λούνδης (1952) καὶ τοῦ Ἐβανστον (1954). Τὴν μίαν θέσιν τῶν προέδρων τοῦ ΠΣΕ κατέχει ἀπ' ἀρχῆς ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Τὴν θέσιν ταύτην κατέλαβον μέχρι σήμερον οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Θυατείρων Γερμανὸς καὶ Ἀθηναγόρας, καὶ Ἀμερικῆς

1. Ὁρα Ἰ. Καρμύρη, Τὰ δογματικὰ καὶ συμβολικὰ μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, Ἐν Ἀθήναις 1953, τ. Β', σελ. 957-960.

2. Ὁρα Ἰ. Καρμύρη, μν. ἔργ. 952 ἐξ. καὶ 960-963, 3. Ἀυτόθι, σελ. 963 ἐξ.

Μιχαήλ καὶ Ἰάκωβος. Ὡσαύτως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν 13 ἑδρῶν, ἃς κατέχουν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ ΠΣΕ εἶναι λίαν ἱκανοποιητικός, ἐναντι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑδρῶν, τῶν κατεχομένων ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν.

8. Οἰκουμενικὴ Θεολογία.

Ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ΠΣΕ ἐνεφανίσθη εἰς ὅλας τὰς χώρας μεγάλη καὶ λίαν ἀξιόλογος εἰδικὴ βιβλιογραφία ἐπὶ τῶν θεμάτων καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ καὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως καθόλου. Οὕτω προβάλλεται νέα ὅλας θεολογικὴ θεώρησις τῶν διεκκλησιαστικῶν ἰδία προβλημάτων, ἣτις καὶ χαρακτηρίζεται διὰ τοῦ ὄρου «Οἰκουμενικὴ Θεολογία». Εἰς τινὰς μάλιστα χώρας ἰδρύθησαν καὶ λειτουργοῦν εἰδικὰ οἰκουμενικὰ κέντρα καὶ πανεπιστημιακὰ ἔδρα «Οἰκουμενικῆς Κινήσεως», ὡς καὶ παρ' ἡμῶν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου, Θεσσαλονίκης, πρὸς σοβαρωτέραν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῶν θεμάτων τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς Οἰκουμενικῆς Θεολογίας ἰδρύθη ἀκριβῶς καὶ λειτουργεῖ ἐν Γενεύῃ ἀπὸ τοῦ 1946 τὸ «Οἰκουμενικὸν Ἰνστιτούτον τοῦ Bossey», ὅπερ μάλιστα τελεῖ εἰς στενὴν συνεργασίαν μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὴν τῆς οὕτω καλουμένης Οἰκουμενικῆς Θεολογίας εἶναι ὁ οἰκουμενικὸς διάλογος μεταξὺ τῶν διακρινομένων ὁμολογιακῶς χριστιανῶν, τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὰ θέματα καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ ΠΣΕ. Ἡ δὲ περὶ τὴν Οἰκουμενικὴν Θεολογίαν κίνησις χαρακτηρίζεται καὶ ὡς «Οἰκουμενολογία»¹. Ὁ διεκκλησιαστικὸς καὶ διομολογιακὸς χαρακτήρ τῆς Οἰκουμενικῆς Θεολογίας ὑφίσταται πανταχόθεν ἔντονον καὶ αὐστηρὰν κριτικὴν. Βάσις τῆς νέας ταύτης Θεολογίας ἀποβαίνει πάντοτε ἡ περὶ ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας ἀντίληψις τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν τοῦ ΠΣΕ καὶ ἡ ἐπιδίωξις μιᾶς οὐσιαστικωτέρας προσεγγίσεως αὐτῶν. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ΠΣΕ, ὡς καὶ αἱ μελέται καὶ αἱ ἀνακρινώσεις τῶν ἐπὶ μέρους ἐπιτροπῶν αὐτοῦ, ἀκόμη καὶ αἱ μελέται τῆς ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις», ἐλάχιστα ἢ οὐδόλως δύνανται νὰ προσδιορίσωσι τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν μορφήν τῆς Οἰκουμενικῆς Θεολογίας. Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν τῆς ΠΣΕ προσπαθοῦν πάντοτε νὰ στηρίξωσι τὰς διδασκαλίας καὶ τὰς παραδόσεις τῶν ἰδίων αὐτῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῶν διεκκλησιαστικῶν μελετῶν καὶ διὰ τῶν οἰκουμενικῶν διαλόγων των. Καταβάλλεται δὲ πάντοτε προσπάθεια, ὅπως ἡ ὑπ' αὐτῶν γενομένη κριτικὴ, ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς Οἰκουμενικῆς Θεολογίας, ἀσκῆται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, ὃν πᾶσαι αἱ Ἐκκλησιαί-μέλη τοῦ ΠΣΕ ἀναγνωρίζουσιν ὡς ἀθθεντιαν, διὸ καὶ ἡ Βιβλικὴ Θεολογία ἀποβαίνει ἡ εὐρεῖα βάσις τῆς Οἰκουμενικῆς Θεολογίας. Ἀλλ' οἱ ἀντιπρόσωποι

1. Ὅρα Ἰωάννου Καλογήρου, Τὸ διεθνὲς Συνέδριον Οἰκουμενικῆς Θεολογίας ἐν τῷ Οἰκουμἐνικῷ Ἰνστιτούτῳ τοῦ Bossey, Περιοδικὸν «Γρηγόριος ὁ Παλάμας» 1960, σελ. 424.

τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας προσεπάθησαν πάντοτε νὰ ἀποδείξωσι τὴν βάσιν ταύτην οὐ μόνον ἀνεπαρκῆ, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνον ἀνευ τῆς συμπληρωσέως τῆς, ἐνεκα ἀκριβῶς τοῦ ὑπερβολικοῦ προτεσταντικοῦ φιλελευθερισμοῦ τοῦ ὑπερβαίνοντος καὶ τὰ ὅρια τοῦ ὀρθολογισμοῦ διὰ τῆς πολυμόρφου ὑποκειμενικῆς νοοτροπίας, τοῦ καταλήγοντος οὕτως εἰς τὰς πλεόν αὐθαιρέτους ἐρμηνείας τοῦ Θεοῦ λόγου. Ὅθεν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας προβάλλουσι πάντοτε μετὰ ἰδιαίτερας ἐπιμονῆς τὴν ἀξίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, ἣτις, ὡς δεικνύει ἡ μακρὰ ἱστορικὴ ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν, ἀποβαίνει ὁ μοναδικὸς ἀσφαλὴς καὶ πολῦτιμος ὁδηγὸς πρὸς κατανόησιν τοῦ Θεοῦ λόγου.

Ἡ Οἰκουμενικὴ Θεολογία θὰ ἤδύνατο νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ἡ θεωρητικὴ ἔκφρασις τῆς συντελουμένης διὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως προόδου εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν. Δι' αὐτῆς συσχετίζονται καὶ ἐκτιμῶνται αἱ διάφοροι ἐκκλησιαστικαὶ παραδόσεις καὶ ἀντιλήψεις, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἱστορία, ἡ ζωὴ καὶ ἡ δράσις ἐκάστης Ἐκκλησίας νὰ τοποθετῆται πλεόν αὐτομάτως ὑπὸ τὸ οἰκουμενικὸν πρίσμα. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι παρὰ τὰς ὑπαρχούσας μεγάλας διαφορὰς μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῶν βασικωτάτων κεφαλαίων τῆς πίστεως, οἷον ἐπὶ τῆς περὶ Ἐκκλησίας, ἱερατείου, μυστηρίων καὶ μυστηριακῆς κοινωνίας, ἀντιλήψεως, πολλαὶ θετικαὶ πρόοδοι συντελέσθησαν ἤδη καὶ ἀναμένεται ἡ συντελεσθῶσιν ἔτι περισσότεραι. διὰ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

9. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἀξιολογώτερα βιβλιογραφία.

Α. Σ. Ἀλιβιζάτου, Σύγχρονοι ἐνωτικαὶ προσπάθειαι (αἱ παγγρηστανικαὶ συσκέψεις Oxford καὶ Edinburgh τοῦ 1937), Ἐν Ἀθήναις 1937. Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ Amsterdam, Ἐν Μυτιλήνῃ 1950. Β. Ἰωαννίδου, Τὸ ἐν Ρόδῳ συνέδριον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΠΣΕ 19-29 Αὐγούστου 1959, Ἐν Ἀθήναις 1960. Τοῦ αὐτοῦ, «Ἰνα ὤμεν μάρτυρες Του καὶ κήρυκες» μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ), Ἀθήναι 1954. Γ. Καλογήρου, Ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ σύγχρονος Οἰκουμενικὴ Κίνησις, Θεσσαλονίκη 1951. Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ὀρθοδοξίας εἰς τὴν σύγχρονον χριστιανικὸν κόσμον, Θεσσαλονίκη 1953. Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ κίνησις «Una Sancta» κατὰ παλαιοκαθολικὴν θεώρησιν, Ἀθήναι 1959. Τοῦ αὐτοῦ, Οἱ Παλαιοκαθολικοὶ καὶ ἡ σύγχρονος Οἰκουμενικὴ Κίνησις, Θεσσαλονίκη 1959. Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ἐνότης ἐν τῇ Οἰκουμἐνικότητι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τὰς θεμελιώδεις ἐκκλησιολογικὰς ἀρχὰς, Θεσσαλονίκη 1960. Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ διεθνὲς συνέδριον Οἰκουμἐνικῆς Θεολογίας ἐν τῷ Οἰκουμἐνικῷ Ἰνστιτούτῳ τοῦ Bossey, Θεσσαλονίκη 1960. Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ἐν Ρόδῳ συνέλευσις τῆς Κεντρικῆς Ἐπι-

ΚΥΚΛΑΔΙΤΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΕΞΗΣ (*)

5. ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ Ε', Ο ΜΗΛΙΟΣ

Ἱστορική τις εἶδησις παρέχει τὴν πληροφορίαν, ὅτι ἐκ τῆς νήσου Μήλου τῶν Κυκλάδων προέρχεται ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Παρθένιος. Εὗρομεν δὲ ταύτην εἰς τὴν περισπούδαστον ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τοῦ διαπρεποῦς ἱστορικοῦ Φιλάρτου Βαφείδου. Ἐν αὐτῇ ἀναγινώσκομεν, ὅτι ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀθανάσιος Δωρόσταμος ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ἐλσινερνον, εἰς Βερολίνον, τῇ 12 Αὐγούστου 1749, κατάλογον Πατριαρχῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. «Ὁ Δωρόσταμος ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ μετὰ Ἱερεμίαν τὸν Γ' ἀναγράφει τὸν Σεραφεῖμ, Νεόφυτον καὶ Παΐσιον, μετ' αὐτὸν δὲ τάσσει τὸν ἐκ Μήλου Παρθένιον, φονευθέντα ὑπὸ τινος Τούρκου μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Πατριαρχείου ἐξοδὸν αὐτοῦ, συγγέει ὅμως τὴν δευτέραν πατριαρχεῖαν τοῦ Νεοφύτου, τὴν δὲ δευτέραν πατριαρχεῖαν τοῦ Παΐσιου ἀνάγει εἰς τὸ ἔτος 1740, 7 Σεπτεμβρίου καὶ οὐχὶ 7 Αὐγούστου»¹²⁶.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 353 τοῦ προηγουμένου τεύχους
126) Βαφείδου Φ., Ἐκκλ. Ἱστορία, ἐνθ' ἀν., τόμ. Γ' β, σελ. 93, ὑποσημ. 2.

τροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (19-27 Αὐγούστου 1959), Θεσσαλονίκη 1960. I. N. Καρμίρη, Ὁρθοδοξία καὶ Προτεστάντισμος, Ἀθήναι 1937. Τοῦ αὐτοῦ, Τὰ δογματικὰ καὶ συμβολικὰ μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, Ἀθήναι 1953 σελ. 950-971. Γ. Κονιδάρη, Ἡ θέσις τῆς Καθολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ «Κοινωνία τῶν Ἐκκλησιῶν» (τοῦ Amsterdam), Ἀθήναι 1949. Π. I. Μπρατσιώτου, Ἡ Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Κίνησις καὶ τὰ συνέδρια Ὁξφόρδης καὶ Ἐδιμβούργου, Ἀλεξάνδρεια 1937. Μ. Α. Σιώτου, Ἐκθεσις ἐπὶ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ Κοινωνιολογικῆς Συνδιασκέψεως τοῦ ΠΣΕ, Ἐπετηρὶς «Σπουδαί» Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, τόμ. I, 1959-60, τεύχος 6, σελ. 37-50. Περαιτέρω ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν ἴδρα ἐν Β. Θ. Σταυρίδου, Ἡ Ὁρθόδοξος ἑλληνικὴ βιβλιογραφία ἐπὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, Ἀθήναι 1960 ἴδρα καὶ «Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ φῶς τοῦ κόσμου», Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, Γ' Γενικὴ Συνέλευσις Νέου Δελχί 1961, διασκευὴ καὶ μετάφρασις βάσει τοῦ Ἀγγλικοῦ καὶ Γερμανικοῦ ὑπὸ Ἀθανασίου Κ. Ἀρβανίτη.

Ἐκ τῆς διεθνοῦς βιβλιογραφίας σημειοῦνται ἐνταῦθα τὰ πλέον ἀξιόλογα δημοσιεύματα: G. Baum, That they may be one, 1958. G. K. A. Bell, The Kingship of Christ 1954. N. R. T. Brandreth, Introduction to the Ecumenical Movement, 1949. P. Conord, Brève histoire de l'œcuménisme 1958. E. Hornig, Der Weg der Weltchristenheit, 2α ἐκδ. 1958. W. R. Hogg, Ecumenical Foundations. A history of the international Missionary Council and its nineteenth Century Background, 1952. Τοῦ αὐτοῦ, Mission and Oe-

cumene, 1954. W. M. Hordon, Christian Theologie. An Ecumenical Approach, 2α ἐκδ. 1958. P. G. Macy, An Ecumenical Bibliographie, 1946. W. Menn, Ökumenischer Katechismus, 3 ἐκδ. 1955. J. P. Michael, Christen suchen eine Kirche, 1958. L. Newbigin, Von der Spaltung zur Einheit, 1956. A. C. Oultler, The Christian Tradition and the Unity we seek, 1958. H. Renkewitz, Allianz und Oecumene, 1956. R. Rouse-St. Neill, A history of the Ecumenical Movement 1517-1948, 1954. (Τὸ αὐτὸ ἐξεδόθη καὶ γερμανιστί, 1958). Th. Sartory, Die Oekumenische Bewegung und die Einheit der Kirche, 1955. Τοῦ αὐτοῦ, Die Katholische Kirche und die getrennten Christen. Papst und Bischofsworte zur Wiedervereinigung im Glauben, 1957. W. Schweitzer, Schrift und Dogma in der Oekumene, 1953. G. Thils, Histoire doctrinale du mouvement œcuménique, 1955. W. A. Visser't Hooft, Die Sammlung der zerstreuten Kinder Gottes, 1956. M. Villain, Introduction à l'œcuménisme, 1958. S. Zankow, Die Orthodoxe Kirche des Ostens in Oekumenischer Sicht, 1946. Τοῦ αὐτοῦ, Vision and Action. The Problem of Ecumenism, 1952. Τοῦ αὐτοῦ, Einheit ohne Vereinigung, 1959. Ἀξιολογωτάτην βιβλιογραφίαν ἐπὶ τῶν εἰδικῶν θεμάτων ἴδρα καὶ εἰς τὸ εἰδικὸν λεξικὸν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως Fr. H. Littell und H. H. Walz, Weltkirchen Lexikon, Handbuch der Oekumene, Stuttgart 1960.

127) Ὁ πρῶτος, Ἰωαννῆς τὴν καταγωγὴν, διέτελες Μητροπολίτης Ναυπάκτου, Ἰωαννῶν καὶ Ἀδριανουπόλεως, μέχρι οὗ, τῇ 1 Ἰουλίου 1636, ἀνήλθεν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ὃν ἐποίησε μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου 1644, ὅτε ἐξώσθη ἐξ αὐτοῦ, καθήρεθη καὶ ἐξωρίσθη εἰς Κύπρον, ἐξ ἧς ἀπήλθεν, ἀργότερον, εἰς Χίον, ἐνθα ἀπέθανε, τῷ 1646, δηλητηριασθεὶς. Ὁ δεῦτερος, ἐκ Χίου πιθανῶς καταγόμενος (κατὰ τὸν Μαθῶν οὗτος, εἶναι Ἰωαννῆς, ὁ δὲ ἈΨίος) ὑπῆρξε Μητροπολίτης Ἀγγιλίου, Ἰωαννῶν, Ἀδριανουπόλεως, ἐνεργήσας διὰ τὴν ἐξῶσιν τοῦ Γέροντος αὐτοῦ καὶ εὐεργέτου Πατριάρχου Παρθενίου Α', κατέλαβε τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1644, πατριαρχεύσας δις α) 1644-1646, β) 1648-1651), ὅτε (6 Μαΐου), διαταγῇ τῆς ὑψηλῆς πύλης, ἀπαχθεὶς δέσμιος καὶ ἐπιβιβασθεὶς πλοίου ἐστραγγαλίσθη, εἶτα δὲ κατεποντίσθη εἰς τὴν θάλασσαν, ἐξ ἧς ἀνευρεθεῖσα ἡ σαρὸς αὐτοῦ ἐτάφη ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Καμαριωτίσσης, ἐν Χάλκιῳ. Ὁ τρίτος, ἀγνώστου καταγωγῆς, μητροπολίτης ὢν Χίου, διεδέχθη Ἰωαννῆσιον τὸν Β', μετὰ τὴν ἐξῶσιν αὐτοῦ, τῇ 26 Ἰουλίου 1656. Συνεπεῖα δὲ ραδιουργιῶν ἐκ μέρους Ἰησοῦιτῶν καὶ καταγγελίας αὐτῶν πρὸς τὴν πύλην, ὡς συννενοούμενος, δῆθεν, πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῆς Βλαχίας, κατὰ τοῦ κράτους

cumene, 1954. W. M. Hordon, Christian Theologie. An Ecumenical Approach, 2α ἐκδ. 1958. P. G. Macy, An Ecumenical Bibliographie, 1946. W. Menn, Ökumenischer Katechismus, 3 ἐκδ. 1955. J. P. Michael, Christen suchen eine Kirche, 1958. L. Newbigin, Von der Spaltung zur Einheit, 1956. A. C. Oultler, The Christian Tradition and the Unity we seek, 1958. H. Renkewitz, Allianz und Oecumene, 1956. R. Rouse-St. Neill, A history of the Ecumenical Movement 1517-1948, 1954. (Τὸ αὐτὸ ἐξεδόθη καὶ γερμανιστί, 1958). Th. Sartory, Die Oekumenische Bewegung und die Einheit der Kirche, 1955. Τοῦ αὐτοῦ, Die Katholische Kirche und die getrennten Christen. Papst und Bischofsworte zur Wiedervereinigung im Glauben, 1957. W. Schweitzer, Schrift und Dogma in der Oekumene, 1953. G. Thils, Histoire doctrinale du mouvement œcuménique, 1955. W. A. Visser't Hooft, Die Sammlung der zerstreuten Kinder Gottes, 1956. M. Villain, Introduction à l'œcuménisme, 1958. S. Zankow, Die Orthodoxe Kirche des Ostens in Oekumenischer Sicht, 1946. Τοῦ αὐτοῦ, Vision and Action. The Problem of Ecumenism, 1952. Τοῦ αὐτοῦ, Einheit ohne Vereinigung, 1959. Ἀξιολογωτάτην βιβλιογραφίαν ἐπὶ τῶν εἰδικῶν θεμάτων ἴδρα καὶ εἰς τὸ εἰδικὸν λεξικὸν τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως Fr. H. Littell und H. H. Walz, Weltkirchen Lexikon, Handbuch der Oekumene, Stuttgart 1960.

(Τέλος)

ΜΑΡΚΟΣ Α. ΣΙΩΤΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Παρθένιος παντελῶς ἀγνοεῖται ὑπὸ τῶν γραψάντων ἱστορικούς καταλόγους τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἄλλ' ἢ παρὰ τῷ Δωροστάμῳ πληροφορία, υἱοθετουμένη πλήρως παρὰ τοῦ Βαφείδου, εἶναι ἀναμφίβλως ἀσφαλής. Δέον, ὅθεν, ν' ἀναζητήσωμεν τὸν χρόνον καθ' ὃν ἐπατριάρχευσε.

Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰ παρ' αὐτοῦ ἀναγραφόμενα καὶ ἀνατρέχοντες εἰς τοὺς πατριαρχικούς καταλόγους, βλέπομεν ὅτι, μετὰ τὴν β' πατριαρχεῖαν τοῦ Ἱερεμίου Γ' (1732-1733), ἀνῆλθεν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ὁ Σεραφεῖμ Α' (1733-1734). Τοῦτον δὲ διεδέχθη ὁ Νεόφυτος Στ' (1734-1740, α' πατριαρχεῖα) καὶ ἀκολούθως ὁ Παΐσιος Β' ἐπατριάρχευσεν, ἐκ δευτέρου (1740-1743). Μετ' αὐτὸν ἀνέλαβε, διὰ δευτέραν φοράν τοὺς πατριαρχικούς οἶκας ὁ Νεόφυτος Στ' (1743-1744), καὶ ἐν συνεχείᾳ, ἐκ τρίτου (1744-1748), ὁ Παΐσιος Β', ὃν διεδέχθη ὁ Κύριλλος Ε' (1748-1751)¹²⁸.

Κατὰ ταῦτα δὲν φαίνεται πῶς στοιχεῖον περὶ πατριαρχεῖας τοῦ Παρθενίου. Ἐν τούτοις, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι μετὰ τὴν τρίτην λίαν ταραχώδη πατριαρχεῖαν Παΐσιου, Β', καθ' ἣν συνέβησαν θλιβερά γεγονότα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, βραχύτατα ἐπατριάρχευσεν ὁ ἡμέτερος Παρθένιος, ὡς Ε', πάντως δὲ πρὸ τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας Κυρίλλου τοῦ Στ', παρ' οὗ προφανῶς, δυνάμει κοσμικῆ, παρηγκωνίσθη. Ἄλλα δὲ ὀλιγοήμερος θὰ ὑπῆρξεν ἡ παραμονὴ τοῦ Παρθενίου Ε' εἰς τὸν Θρόνον, ἀρχομένην, ἴσως, ἀφ' ἧς κατεκλείσθη εἰς εἰρικήν ὑπὸ τοῦ ἀρχισατράπου Παΐσιος ὁ Β', μέχρι τῆς ἀρπαγῆς τοῦ Θρόνου ὑπὸ τοῦ Νικομηδείας Κυρίλλου. Ἀνεξήγητος πάντως φαίνεται ἡ περὶ αὐτὸν σιωπὴ τῆς ἱστορίας, καὶ χρῆζει τὸ θέμα τοῦτο ἰδίας μελέτης καὶ ἐρεῦνης ὡς πρὸς τὰ κατ' αὐτὸν, περὶ τῆς ἐν γένει ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ σταδιοδρομίας.

Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ ἀναφερόμενον, ὅτι ἐθανάτωθη ὑπὸ Τούρκου, καθ' ἣν στιγμὴν ἐξήρχετο τῶν Πατριαρχείων. Ἐπεσον ἄσά γε θῆμα καὶ οὗτος ραδιουργίας καὶ διαβολῆς, ἡ ἀπετέλει ὅλως τυχαῖον γεγονός; Παρόμοιον ἐπεισόδιον συνέβη καὶ ἐπὶ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ Σεραφεῖμ Α', τῇ 1 τοῦ νέου ἔτους 1734, ὅτε ἄγνωστος ἐφώρμησε κατ' αὐτοῦ, ἐξερχομένου τῆς Ἐκκλησίας, καὶ διὰ μαχαίρας κατεπλήγωσεν αὐτόν, οὐχὶ σοβαρῶς. Ἄλλ' ὡς φαίνεται τὸ τοιοῦτον ἀπετέλεσεν ἀπαρχὴν καὶ κακὸν προηγούμενον, ὅπερ συνετέλεσεν εἰς τὴν θανάτωσιν ἐπὶ τόπου τοῦ Παρθενίου Ε'. Καὶ περὶ τούτου δέον νὰ ὁμιλήσῃ μελλοντικῶς ἡ ἱστορία, ἐξιχνιάζουσα ἅπαντα τὰ σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸν ἄγνωστον μέχρι τοῦδε Κυκλαδίτην Πατριάρχη.

καὶ πρὸς ἐπίρρωσιν τῶν καταγγελομένων ἐπεδείχθη πατριαρχικὴ ἐπιστολή, ἣτις παρηρμηνεύθη καὶ ἐβεβαιώθη ἡ ἐνοχὴ τοῦ Πατριάρχου, κατεδικάσθη οὗτος καὶ ἀπηγχονίσθη τὸ Σάββατον τοῦ Λαζάρου, τῷ 1657. Ὁ τέταρτος, Μογιλάκος ἐπιλεξιμένος, ἐκ Προύσης, κατέστη Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, διοικήσας πεντάκις τὴν Μ. Ἐκκλησίαν: α) 1657-1662, β) 1665-1667, γ) 1671 δ) 1675-1676 καὶ ε) 1684-1685 (βλ. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄν., σελ. 118 ἐξ. 121 ἐξ. 139, 141 ἐξ. Γανναδίου, ἐνθ' ἄν., Μ α θ ἄ, ἐνθ' ἄν., σελ. 129, 131, 133, 135-136, 138, Ε(ὺ α γ γ ε λ ἰ δ ο υ) Ἰρ., Παρθένιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Μ.Ε.Ε., τόμ. ΙΘ', σελ. 694.

6. ΑΝΘΙΜΟΣ Γ', ΝΑΕΙΟΣ, Ο ΑΠΟ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ.

Ἐγεννήθη ἐν Νάξῳ, κατὰ τὸ ἔτος 1763, ἐπανωμούμενος Βδελλᾶς.¹²⁹ Ὁ εἰς ἐκ τῶν γονέων αὐτοῦ εἶχε φαίνεται ἐκ Πελοποννήσου τὴν καταγωγὴν¹³⁰. Ἄγνωστον τυγχάνει πόθεν ἔλαβε τὴν οὐχὶ σπουδαίαν μόρφωσιν αὐτοῦ. Πάντως εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν διατρίβων, ὡς Κληρικός, προσελήφθη καὶ ἐτοποθετήθη ὡς Μέγας Πρωτοσύγκελλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.¹³¹

Ἐν ἔτει 1797, κατὰ Μάϊον μῆνα, ἅμα τῇ εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἀναρρήσει Γρηγορίου τοῦ Ε',¹³² ἀπὸ Σμύρνης, τῇ συμπαραστάσει αὐτοῦ, ἀνεδείχθη Μητροπολίτης τῆς χηρευσάσης ταύτης ἑδρας ὁ ἡμέτερος Ἄνθιμος.

Ἐπὶ μίαν εἰκοσιτετραετίαν διψήκῃ, κατ' ἐξαιρετικὸν τρόπον τὴν παροικίαν αὐτοῦ, μέχρις οὗ, τῷ 1821, μὴνι Ὀκτωβρίῳ, μετετέθη, προτάσει καὶ μερίμνῃ τοῦ Πατριάρχου Εὐγενίου, εἰς τὴν περιφανῆ μητρόπολιν Χαλκηδόνος. Κατὰ τὸν σάλον τὸν δημιουργηθέντα ἐκ τε τῆς ἐξεγέρσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸν λαβόντα χώραν ἀπαγχονισμὸν τοῦ ἐθνομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Ε', οὗτος ἄγνωστος ἀκριβῶς πότε, μᾶλλον μετὰ τὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ εἰς τὴν Χαλκηδόνα, συνελήφθη ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἐνεκλείσθη ὡς ὄμηρος, εἰς τὰς φυλακάς.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατριάρχου Εὐγενίου, ἐπελθόντος ἔνεκα πολλῶν θλίψεων τῇ 27 Ἰουλίου 1822¹³³, ἐν τῇ φυλακῇ ἐδέχθη τὸ μήνυμα τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ, ὡς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου¹³⁴, γενομένης τῇ 30 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους¹³⁵. Ὅθεν, ἀπελευθερωθεὶς ἐκ τῶν δεσμῶν αὐτοῦ, ὠδηγήθη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἵνα ἀναλάβῃ τὸν βαρὺν σταυρὸν τῆς διακυβερνήσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν ταῖς παγχαλίποις ἐκείνοις καιροῖς. Τὸ τῆς τοιαύτης πατριαρχικῆς αὐτοῦ ἐκλογῆς Ἔπιμνημα ἔχει οὕτως:

«... Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἤδη ὁ τοῦ ἀγιοτάτου Πατριαρχικοῦ, ἀποστολικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου προϊστάμενος κυρὸς Εὐγένιος νόσῳ χυλεποτάτη τὸ

129) Ν. Ε. Α. τόμ. Β', σελ. 832.

130) Μ α θ ἄ, ἐνθ' ἄν., σελ. 171.

131) Π α π α δ ο π ο ὕ λ ο υ Γ. Ἡ Σύγχρονος Ἱεραρχία τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, τόμ. Α', ἐν Κωνσταντινουπόλει 1890, σελ. 2, ὑποσημ. 6.

132) Πρώτη πατριαρχεῖα αὐτοῦ (βλ. Π α π α δ ο π ο ὕ λ ο υ Χ ρ., Κατάλογοι, ἐνθ' ἄν., Βιτάλη Φιλαρέτου, Ἀρχιμ., Ἀνεκδοτὸν Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Κων/πόλεως Γρηγορίου τοῦ Ε' περὶ τῆς Ἱ. Μονῆς Βρῦσεως Σίφνου ἐν «Κυκλαδικὰ», τόμ. Α', ἔτ. 1956, σελ. 229,

133) Ἀπὸ Μητροπολίτης Πισιδείας ἐξελέγη εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀπαγχονισθέντος Γρηγορίου Ε' τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ 10-4-1821.

Κατὰ τὸν Χρυσ. Παπαδόπουλον, οὗτος ἐξεμέτρησε τῇ 29 Ἰουλίου 1822. (βλ. Π α π α δ ο π ο ὕ λ ο υ Χ ρ., Ἑλλ. Ἐκκλησ. ἐνθ' ἄν., σελ. 678.

134) Ἀτέση Βασιλείου, Μητροπολίτου πρ. Λήμνου, Σύμμικτοι ἐκκλησιαστικαὶ ἱστορικαὶ εἰδήσεις, ἐν Ἀρχείοις Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, ἔτ. ΙΕ' (1960), σελ. 85-86, Βοβολίνη, ἐνθ' ἄν., σελ. 177.

135) Γεδεών, ἐνθ' ἄν., σελ. 686, Π α π α δ ο π ο ὕ λ ο υ Χ ρ., Κατάλογοι, ἐνθ' ἄν., Τσακοπούλου Αἰμιλιανοῦ, Ἀρχιμ. (νῦν Ἐπισκόπου Μιλῆτου), Ἐπισκοπικοὶ Κατάλογοι κατὰ τοὺς κώδικας τῶν ὑπομνημάτων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐν «Ὁρθοδοξία», ἔτ. ΛΑ' (1957), σελ. 442.

ζῆν ἐκμετρήσαντος καὶ εἰς τὰς αἰωνίους μετέστη μο-
νάς, ἡ δὲ ἐκκλησιαστικὴ εὐθέως διακόσμησις ἀπε-
λείφθη ἐστερημένη τῆς πρώην ταύτης ἀρχῆς, διὰ
ταῦτα ἡμεῖς ἐν κωνσταντινουπόλει παρευρεθέντες
ἀρχιερεῖς εὐμενεστάτῃ ἀδείᾳ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ κρα-
ταιοῦ Δεβλετίου (ὄπερ Κύριος ὁ θεὸς διαφυλάττει
ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ καθυποτάττων ὑπὸ τοὺς πόδας
αὐτοῦ πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον) (!) τῇ εὐχαρίστῳ
συγκαταθέσει καὶ γνώμῃ τοῦ τε πανευγεστάτου
ἀρχοντος μεγάλου λογοθέτου, καὶ παντὸς τοῦ εὐα-
γοῦς κλήρου, τῆς χορείας τῶν ἀγιωτάτων τοῦ κοινοῦ
ἐπιτρόπων, τῶν προκρίτων ἐκάστον ἐσναφίου καὶ παν-
τὸς τοῦ Χριστεπωνόμου πληρώματος, συνελθόντες
κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν ἐν τῷ πανσό-
πτῳ πατριαρχικῷ Ναῶ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλο-
μάρτυρος Γεωργίου, τοῦ τροπαιοφόρου, εἰς εὐρεσιν
καὶ ἐκλογὴν ἀξίου καὶ ἀρμοδίου προσώπου, τοῦ ἀνα-
δεξαμένου τὸν ἀγιώτατον, πατριαρχικόν, ἀποστολι-
κὸν καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον, καὶ ἀξίως ἐπιτραπη-
σαμένου τοὺς πνευματικὸς οἴακας τοῦ παγκοίτου
τούτου σκάφους τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἐν τῷ πελάγει
τῶν περιστάσεων ἐγκινδυνεύοντος, καὶ ἐπιστημόνως
αὐτὸ διοικήσαντος διὰ τῆς θείας συναντιλήψεως,
καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τούτῳ συνδιασκεψάμενοι κοινῇ
πάντων γνώμῃ, ἐξελεξάμεθα τῶν ἄλλων, ὡς πάσαις
κεκοσμημένων ταῖς ἀρεταῖς, καὶ πρὸς ἡν ὁ θεὸς
ἀπόστολος καθυπογράψας παρέδωκεν ἡμῖν ἐννοία...
καὶ πρῶτον μὲν ἐθέμεθα τὸν πανιερώτατον καὶ σε-
βάσιμον Γέροντα ἁγίου Χαλκηδόνου, ὑπέριτον καὶ
ἐξαρχον βοθηρίας ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸν καὶ
περιπόθητον ἡμῶν ἀδελφὸν καὶ συλλητουργὸν κύριον
Ἀνθιμον, ὦν καὶ τὰ ὀνόματα κατεστράφη ἐν τῷδε
τῷ Ἱερῷ κώδικι τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης
Ἐκκλησίας εἰς δινεκῆ ἐνδειξιν καὶ μόνιμον παρά-
στασιν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αὐκβ'. κατὰ μῆνα Ἰούλιον
ἐπινεμ. ι'»¹³⁶.

(ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Ἀρχιερέων).

Ὁ Ἀνθιμος Γ' ἦτο ἀνὴρ εὐσεβῆς καὶ φιλακό-
λουθος, διεκρίνετο δὲ διὰ τὴν γλυκύτητα τῶν τρόπων
αὐτοῦ, τὴν ταπεινοφροσύνην, τὸ μυροβόλον ἦθος
καὶ τὴν πολλὴν αὐτοῦ δημοτικότητα. Ἐντεῦθεν ὑπῆρ-
ξεν λίαν ἀγαπητὸς καὶ ὑποχρεωτικός.¹³⁷ Ἐνέπνεε
τὸν σεβασμὸν πρὸς πάντας τοὺς Χριστιανούς. Ἀλλὰ
καὶ ἔναντι τῶν λυσσώντων, κατ' ἐξοχὴν, τότε, τούρ-
κων ἠδυνήθη, ἐπὶ πολὺ, διὰ τῆς ἡπίας συμπεριφο-
ρᾶς του, νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ καταρρίψῃ ἀρκούντως
τὴν τραχύτητα τῆς ὀργῆς αὐτῶν.

Τὸ ἔργον αὐτοῦ, ὡς Πατριάρχου, κρινόμενον ἐν
σχέσει πρὸς τὴν κρατούσαν ἐκείνην δυσχεροῦς κατά-
στασιν, θεωρεῖται ἀξιόλογον. Ἐν ἔτει 1823, ἐλθὼν
ἐξ Ἀγγλίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ προτεστάν-
της ἱεραπόστολος Λίβς ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἐν χειρο-
γράφῳ μετάφρασιν εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν τῆς
Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, καὶ παρεκάλεσε

τὸν Πατριάρχην Ἀνθιμον, ὅπως ἐπιτρέψῃ νὰ ἐκδο-
θῇ αὐτῇ ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Τυπογραφείῳ ἢ ἂν
δν ἦτο τοῦτο δυνατόν, νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτῷ, ὅπως ἐν τῇ
ἐκδόσει τοῦ ἔργου τούτου προτάξῃ τὸ: «Ἀδεία τῆς
Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας». Καὶ εἶναι μὲν
ἀληθές, ὅτι οἱ Πατριάρχαι Κύριλλος Στ' καὶ Γρηγό-
ριος Ε', ἐνέδωκαν εἰς παρομοίας παρακλήσεις οὐχ
ἦττον δὲ καὶ ποικίλας πιέσεις, διὰ τὴν τοιαύτην τῆς
Ἁγίας Γραφῆς μετάφρασιν, εἴτε διότι ἐφρόνουν καὶ
ἀπέβλεπον εἰς τὴν ὠφέλειαν τῶν Χριστιανῶν, εἴτε
διότι, τὸ ἀσφαλέστερον, ἐξηναγκάσθησαν εἰς τοῦτο
ἐκ διαφόρων λόγων. Πάντως καὶ παρὰ τὴν συγκα-
τάθεισιν ταύτην τῶν ὡς ἄνω Πατριαρχῶν, δὲν ἐλήφθη
ἡ ἐπίσημος συνοδικὴ ἔγκρισις καὶ ἀπόφασις τῆς
Μεγάλης Ἐκκλησίας, ὡς τώρα ἐζητεῖτο. Ὅθεν, ὁ
Ἀνθιμος Γ' εἰσηγήθη τὸ θέμα τῇ Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ
Συνόδῳ «εἰ δεῖ προτεθῆναι τὰς Γραφὰς ἀδιαφόρως
πᾶσι... ἄνευ τῆς ὀρθοδόξου ἐρμηνείας καὶ τῆς ἀπται-
στοῦ ὁδηγίας τῶν Θεοφόρων Πατέρων». Διασκεψά-
μενοι δὲ πάντες ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου σοβαρῶς καὶ
ἐπισταμένως μελετήσαντες τοῦτο ἀπεφάνθησαν ἀρνητι-
κῶς καὶ συνοδικῶς ἀπηγόρευσαν τὴν μετάφρασιν
ταύτην τῶν ἁγίων Γραφῶν, ὡς ἄκαρπον καὶ ἀνω-
φελῆ καινοτομίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἰσάγουσαν
καὶ δι' ἄλλους μυστικωτέρους λόγους»¹³⁸.

Κατὰ Μάιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐξέδωκε συνοδικῶς
δύο κανονικὰς πράξεις, δι' ὧν ἐκήρυσσεν ἐλευθέ-
ρως ἐκ τῆς μητροπόλεως Νικαίας τὰς ἐν τῷ ἐν Κίῳ
Μονὰς, ἐπὶ τῷ ὄρω, ὅπως μνημονεύουν τοῦ ὀνόματος
τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου καὶ χορηγοῦν αὐτῷ, κατ'
ἔτος, ἐν χρυσοῦν φλωρίῳ¹³⁹.

Μετὰ διετῆ πατριαρχεῖαν ὁ Ἀνθιμος Γ' ἐσυκο-
φαντήθη πρὸς τὴν ὑψηλὴν πύλην, ὅτι εὐνοεῖ τὴν
τῶν Σέρβων ἀνεξαρτησίαν¹⁴⁰. Φαίνεται, πρὸς τού-
τοις, ὅτι ἠξιώθη παρ' αὐτοῦ, ὅπως συντελέσῃ διὰ
τοῦ πατριαρχικοῦ κύρους καὶ τῆς ἐπιρροῆς του διὰ
τὴν καταστολὴν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ κινήματος
τῶν Ἑλλήνων. Ἦδη πνέων μένεα ὁ Σουλτᾶνος κατὰ
τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους
ἐπιτυχίας τῶν Ἑλλήνων ἀγωνιστῶν, κατηγόρησε
τὸν Πατριάρχην ὡς ἀδρανῆ καὶ ἀνάξιον πρὸς κατευ-
νασμὸν τῶν ἐξεγερθέντων Ἑλλήνων¹⁴¹, καὶ ὀργι-
σμένος ἐπὶ τούτῳ, διενόηθη κατ' ἀρχὴν νὰ τὸν θανα-
τώσῃ σκληρῶς. Τὴν ὑστάτην ὁμῶς ὥραν, λαβὼν ὑπ'
ὄψιν τὰς ἐπικρίσεις καὶ τοὺς ἐλέγχους τῶν Εὐρω-
παίων διὰ τὸν ἀποτροπιαστικὸν δι' ἀγχόνης θάνατον
τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε', συνεκρατήθη
καὶ διέταξεν ἀπλῶς νὰ ἐξορισθῇ εἰς τὰ τῆς Ἀσίας
ἐνδότατα.

Μετὰ ψυχραιμίας καταπληκτικῆς ἤκουσε τὴν
τοιαύτην καταδικαστικὴν ἀπόφασιν τῆς πύλης ὁ

138) Βαφείδου, ἐθν., ἀν. σελ. 113-114, Συνοδικὸ
νὸ Ὑπολοκάρπου (ἀποθανόντος Μητροπολίτου Μεσση-
νίας), Περὶ τῆς μεταφράσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐν Ἀρηγό-
ριος Παλαμάς», ἔτ. Ζ' (1923) σελ. 110 ἔξ.

139) Γεδεών, ἐθν' ἀν., σελ. 687.

140) Π(αντελάκη) Γ.Ε. Ἀνθιμος Γ', ἐν «Θρησκ.
Χρ. Ἑγκυκλ. τόμ. Α', Ἀθῆναι 1936, σ. 1124.

141) Βοβολίνη, ἐθν' ἀν. Παπαδοπούλου Χρ.,
ἐθν' ἀν., τοῦ αὐτοῦ, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ 1900
ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς ἐλευσεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν
Ἑλλάδα, Ἐν Ἀθήναις σελ. 137, Ν.Ε.Λ., ἐθν' ἀν.

136) Κῶδιξ ΙΔ' τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀρχειοφυλακίου,
σελ. 21. Τὸ πρῶτον ἐνταῦθα δημοσιεύεται.

137) Πρβλ. Μαθᾶ, ἐθν' ἀν.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ

διοργανωθέντος ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν
καὶ συνελθόντος ἐν ΛΕΥΣΙΝ τῆς Ἑλβετίας τῇ 11—16 Ἰουνίου 1961.*

ΕΚΘΕΣΙΣ ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Α'

Θέμα: Ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὴν
μετανάστευσιν.

1. Ἡ μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας ὡς
πρὸς τὴν μετανάστευσιν. Σύμφυτος τῇ
χριστιανικῇ πίστει ἐνυπάρχει ἡ βεβαίωσις τῆς μονα-
* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 361 τοῦ προηγούμενου τεύχους.

Πατριάρχης Ἀνθιμος. Καί, μετὰ σύντομον ἐτοιμασίαν,
προέβη εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ὑποβολὴν τῆς παραιτή-
σεως αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Θρόνου, τῇ 9 Ἰουλίου 1824¹⁴²,
Ἡ αὐτόγραφος παραίτησις αὐτοῦ, εὐρισκομένη εἰς
τὸν πατριαρχικὸν κώδικα ἔχει οὕτω·

«Ἀνθιμος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταν-
τινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πα-
τριάρχης.

Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς
ἐνυπογράφου καὶ οἰκειοθελοῦς παραίτησεως δῆλον
ποιεῖται, ὡς ἐκ νεαρᾶς ἡμῶν ἡλικίας διατελέσαντες
ἐν ὑπουργήμασι καὶ ἐκδουλεύσει τῆς ἀγίας τοῦ
Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ παρ' οἷς ἐτύχομεν
δηλονότι Σεβασμιωτάτοις ἡμῶν Γέρονσιν ἀοιδήμοις
Πατριάρχεις τῷ τε κυρῷ Νεοφύτῳ, τῷ κυρῷ Γερα-
σίμῳ καὶ τῷ κυρῷ Γρηγορίῳ πιστῶς καὶ εὐκρινῶς
καὶ προθύμως τὰ οἰκεῖα προσφέροντες καὶ βαθμοὺς
ἀμείψαντες ἐκκλησιαστικούς, ἀνήχθημεν ἕως εἰς τὸ
ὑψηλὸν τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα καὶ τῆς θεοσυστά-
του ἐπαρχίας Συμύρης ἀποκατέστημεν εἰς ἣν κα'
χρόνους περίπου ἀρχιερατεύσαντες τῶν ἐπικειμένων
ἡμῖν πνευματικῶν χρεῶν ὅση δύναμις ἐχόμενοι ἀκρι-
βῶς ἐσχάτως ἐν τῇ τῶν καιρικῶν ἀνωμαλιῶν ρήξει
ἐγκαθειρθέντες ἐκεῖσε, εἶτα δὲ ψήφῳ τῆς Ἐκκλη-
σίας εἰς τὸν θρόνον τῆς Χαλκηδόνος προβιβασθέντες
ἐπ' ἑπταμηνίαν ἐν τῇ τοῦ ποσταντζή-πασῆ φυλακῇ
διατρεψάντες, ἀνήχθημεν γνώμῃ κοινῇ τῆς ἐκκλησίας
καὶ τοῦ γένους εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, ἔνθα
ἤδη διετίαν τοὺς πνευματικούς οἰκίας ἐγκεχειρισμέ-
νοι, τὰ τε πατριαρχικὰ ἡμῶν καθήκοντα καὶ ἐπικείμενα
χρέη ἀόκνως ἐκπληροῦντες πρὸς τὸ ὑψηλὸν καὶ κρα-
ταιὸν Δεβλέτι, πρὸς τὴν ἱεράν ἀδελφότητα καὶ τὰ
πνευματικὰ ἡμῶν (τέκνα) τοὺς εὐλογημένους χρι-
στιανοὺς πρόθεσιν σκοπιμωτάτην ἔχοντες καὶ προσή-
σαντες μὴ πρὸς τὸ ἴδιον, ἢ πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον
ἀφορᾶν, ἐπειδὴ οὕτω τῆς θείας προνοίας ὑπὲρ ἡμῶν
εὐδοκούσης, εἰς ἣν ἐκ κοιλίας μητρὸς ἡμῶν ἐπιρρι-
ψαμεν, πέρας ἔσχε τὰ τῆς πολυπόνου ἐκδουλεύσεως
ἡμῶν πρὸς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν, αἰτούμενοι τὴν

142) Γ ε δ ε ὦ ν ἐνθ' ἄν., τοῦ αὐτοῦ. Μνημεῖα Πατριαρχικῆς Ἱστορίας, Ἐν Ἀθῆναις 1922, σελ. 75, Τ σ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, ἐνθ' ἄν., σελ. 445.

δικῆς ἀξίας ἐκάστου ἀνθρωπίνου ὄντος, ὡς ἐνὸς
προσώπου, διὰ τὸ ὅποιον ἀπέθανεν ὁ Χριστὸς καὶ ἡ
ἐκ τούτου ἀπορρέουσα ἰδίᾳ διὰ τὰς Ἐκκλησίας ὑπο-
χρέωσις ἐνὸς γενικοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὰς ἀνθρω-
πίνους χρείας, ὑφ' οἵανδήποτε μορφήν καὶ ἂν αὐταὶ
ἐμφανίζωνται. Ἐπίσης ὑπονοούμενη ἐν τῇ Πίστει
ταύτῃ εἶναι ἡ ὑποχρέωσις ἐμμόνου ἐκζητήσεως δι-
καιοσύνης διὰ πάσας τὰς ἀνθρωπίνους ἐκδη-
λώσεις, ἐν τῇ κυριαρχίᾳ τοῦ Θεοῦ. Ὡς ἐκ τούτου ἡ

παρὰ τε τῶν ἀγαπητῶν ἡμῶν συναδέλφων ἀγίων
ἀρχιερέων, καὶ τῶν εὐλογημένων τέκνων ἡμῶν χρι-
στιανῶν συγγνώμην, εἴποτε ὡς ἀνθρωποὶ παρεπι-
κράναμεν τινὰ, ἢ παρενοχλήσαμεν, ἀποδίδοντες καὶ ἡ
μετριότης ἡμῶν τὴν πρὸς πάντας συγχώρησιν, πα-
ραιτούμεθα ἤδη οἰκειοθελῆ ἡμῶν καὶ ἀβιάστῳ γνώ-
μῃ τοῦ ἀγιωτάτου τούτου οἰκουμενικοῦ θρόνου, οὐ
μὴν δὴ καὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ ἡμῶν ἀξιώματος καὶ τῆς
ἀρχιερωσύνης, διάγοντες τὸ λοιπὸν τοῦ βίου ἡμῶν
ἐν ἀνέσει καὶ ἡσυχίᾳ. Διὸ καὶ εὐχόμεθα ἀποκαταστα-
θῆναι ἕτερον πρόσωπον ἄξιον καὶ ἀρμόδιον εἰς τὴν
παγκοίνου σκάφους πηδαλιουχίαν. Εἰς ἐνδειξιν ἐγένε-
το τὸ παρὸν τῆς οἰκειοθελοῦς παραίτησεως Γράμμα
αὐκὸν Ἰουλίου.

Πατρ. Σφρ.

Ἀνθιμος πρῶν Κωνσταντινουπόλεως
βεβαιοῦν¹⁴³.

Οἱ ἀναμένοντες φύλακες αὐτοῦ στρατιῶται πα-
ρέλαβον αὐτὸν μετ' ὀλίγον, παραδοθέντα αὐτοῖς, παρὰ
τὰ τύποις γραφόμενα περὶ οἰκειοθελοῦς αὐτοῦ
παραίτησεως, καὶ τὸν ὠδήγησαν, ἐν μέσῳ πλείστων
κακουχιῶν, εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξορίας αὐτοῦ, ἤτοι
εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας. Ἐπὶ ἑπταετίαν
παρέμεινεν αὐτόθι ἐγκλειστος καὶ ὑπὸ αὐστηρὸν
περιορισμὸν, ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου.
Μετὰ δὲ ταῦτα, κατόπιν πολλῶν μεσιτειῶν, λαβῶν
τὴν ἄδειαν, ἦλθεν εἰς τὴν Συμύρην καὶ ἐφησύχασε
παρὰ τοῖς αὐτόθι συγγενεῦσιν αὐτοῦ, συνεχίσας καὶ
ἐκεῖθεν τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν¹⁴⁴, μέχρι
βαθυτάτου γήρατος, ὅτε ἐξεδήμεσε πρὸς Κύριον,
τῷ ἔτει 1842, ταφείς ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ
ἀγίου Ἰωάννου, τοῦ Θεολόγου.

Ἀνθίμου τοῦ Γ' πατριαρχεύοντος, ἀνευρέθη εἰς
τὴν Τήνον, τῇ 30 Ἰανουαρίου 1823, ἡ θαυματουργὸς
εἰκὼν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου¹⁴⁵.

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ Α. ΒΙΤΑΛΗΣ

143) Κ ὦ δ ι ε Ἰ Δ' Πατρ. Ἀρχιεπιφ., σελ. 58. Ἀνεκδο-
τος ἡ πράξις αὐτή.

144) Ν. Ε. Α., ἐνθ' ἄν.

145) Βιτάλης Φιλαρέτου, Ἀρχιμ., Ὁ Μητροπο-
λίτης Τήνου Γαβριήλ, Ἐν Ἀθῆναις 1957, σελ. 31.

Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ ἐκείνων, οἵτινες —ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, ἀδιάφορον— κινοῦν ἀπὸ μιᾶς Χώρας εἰς ἄλλην. Αἱ Ἐκκλησίαι ἔχουν διπλοῦν καθήκον καὶ συγχρόνως τὸ συναμφοτέρον νὰ ἐπιτελέσουν, ἦτοι: Νὰ κηρύξουν τὴν μαρτυρίαν τῆς Πίστεως των ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω ἀρχὰς καὶ νὰ ἐκπληρώσουν τὰς εὐθύναις των ἐναντι τῶν ποικιλιωτάτων ἀπόψεων καὶ προβλημάτων τῆς Μεταναστεύσεως.

2. Ἡ εἰδικὴ ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν μετανάστην. Ἡ κατ' ἐξοχὴν εἰδικὴ ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ὅλους τοὺς τύπους τῶν μεταναστῶν, εἶναι ἡ ποιμαντικὴ ὑπηρεσία, ἥτις δέον νὰ ἐπιτελῆται ὡς χριστιανικὴ ὑπηρεσία καὶ ὀφειλῆ πρὸς πιστοὺς καὶ ἀπίστοις ὁμοίως. Ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ ἐναντι τοῦ μετανάστου ἡ Ἐκκλησία μαρτυρεῖ πράγματι ὅτι, ὑπηρετοῦσα τὸν ξένον— τὸν ἀλλόδοξον ἢ ἀλλόθρησκον ἢ ἀλλόφυλον ἢ καὶ ἄπιστον—, ὑπηρετεῖ τὸν Κύριόν της.

Ἡ Ἐκκλησία, ὡς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, μοιράζει ὑλικὰς καὶ πνευματικὰς εὐλογίας, ὡς μίαν ἐκφρασιν τῆς «διακονίας» καὶ τῆς «κοινωνίας». Περαιτέρω, εἰς τὴν ζωὴν ἐνὸς ἐκάστου καὶ ὅλων ὁμοῦ τῶν μεταναστῶν ἀναμιμνήσκεται ὅτι καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἡ εἰς πάροις καὶ παρεπίδημος λαὸς ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ ὁμοίως μεταξὺ τῶν Ἑθνῶν. Διὰ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης δημιουργεῖται ἐπίσης ἀμοιβαία ὠφέλεια, προβαλλομένη μάλιστα οἶονε ὡς χριστιανικὴ διακήρυξις, ὅτι δηλ. οἱ χριστιανοὶ εἶναι μέλη ὁ εἰς τοῦ ἄλλου ἐν τῷ αὐτῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ.

Αἱ Ἐκκλησίαι, ἐν τε τῇ ἰδίᾳ πατρίδι καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὀφείλουσι νὰ βοηθοῦν, τὸν μετανάστην νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν χριστιανικὴν αὐτοῦ κλήσιν ἐν τῇ νέᾳ του καταστάσει καὶ νὰ παρακολουθοῦν, ἐὰν ἡ κλήσις του εἶναι βασικῶς ἡ ἰδία μὲ ἐκείνην ὅλων τῶν πιστῶν. Αἱ ἰδιάζουσαι περιπτώσεις τοῦ βίου τοῦ μετανάστου ἀποτελοῦν καὶ συνιστοῦν μίαν πρόκλησιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ μετανάστευσις του εἶναι μία παραβολὴ τῆς ἀποδημίας τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἀφ' ἐτέρου ἡ κατάστασις του εἶναι τοιαύτη, ὥστε τῇ βοήθειᾳ καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν του, πρέπει νὰ κατανηκῆθωσιν πάντες οἱ παράγοντες ἐκεῖνοι, ὡς π.χ. αἱ διαφοραὶ ἐν τῇ γλώσσῃ καὶ τῷ πολιτισμῷ, οἱ ὅποιοι εὐκόλως σχηματίζουσι ἐμπόδια διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς κλήσεώς του ὡς χριστιανοῦ.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς τὸν μετανάστην ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν πλήρη συναδελφότητα τούτου μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς νέας κοινωνίας, τὴν πλήρη δηλ. σύνδεσιν του ὡς μέλους τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου πρὸς τοῦτο ὁμοίως πρέπει νὰ παρασχεθῇ εἰδικὴ ἐκπαίδευσις εἰς ἐκείνους, οἵτινες θ' ἀναλάβουν τὴν εἰδικὴν ταύτην ποιμαντορικὴν εὐθύνην.

3. Ὁμολογιακοὶ καὶ πολιτιστικοὶ δεσμοί. Ὡς μία γενικὴ ἀρχή, οἱ ὁμολογιακοὶ δεσμοὶ ἐνὸς μετανάστου, πρέπει νὰ εἶναι σεβαστοὶ καὶ νὰ ἐνθαρρύνωνται, οὕτως, ὥστε οὗτος νὰ προσεγγίξῃ πρὸς τὸ ποίμνιον τῆς ἰδίας αὐτοῦ Ὁμολογίας καὶ Ἐκκλησίας. Ὅπου τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, πρέπει οὗτος νὰ πληροφορηθῇ περὶ ἐνὸς ποιμνίου,

δυναμένου νὰ γίνῃ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδεκτὸν καὶ τοῦ ὁποίου αἱ διδασκαλαὶ καὶ αἱ παραδόσεις ἴστανται ἐγγύτατα τῶν τῆς ἰδίας Ἐκκλησίας. Ἐν πρακτικῶν πρὸς τοῦτο μέσον εἶναι τὰ διαβήματα ποῦ πρέπει ν' ἀκολουθηθοῦν καὶ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιοῦν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν οἰκουμενικῶν κύκλων. Ἀναγνωρίζεται βεβαίως, ὅτι ἡ τελικὴ ἀπόφασις ἐναπόκειται εἰς τὸ ἄτομον (τὸ πρόσωπον). Φροντὶς πρέπει νὰ ληφθῇ, ὥστε ν' ἀντιληφθῇ καλῶς ὁ βοηθούμενος, ὅτι οὐδεμία μορφή βοήθειας χρησιμοποιοῦται διὰ ν' ἀσκηθῇ πίεσις εἰς τὸν μετανάστην διὰ νὰ συνδεθῇ μὲ ἰδιαιτέραν τινὰ ὁμολογιακὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει, ὅτι παραδόσεις πολιτισμοῦ ἐπιηρεάζουσι τὸν τρόπον, ἐν ᾧ τὰ πρόσωπα ἔχουν ἀνατραφῆ καὶ φέρουσι ἐπίσης ὡς μαρτυρίαν, τὴν χριστιανικὴν των πίστιν. Πρὸς βοήθειαν τῶν μεταναστῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, κατὰ τὴν περίοδον τῆς προσαρμογῆς των, πρέπει νὰ ληφθῇ φροντὶς, ὥστε αἱ παραδόσεις καὶ αἱ ἀξίαι τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ, αἱ σύμφωνοι πρὸς τὰ χριστιανικὰ πρότυπα, νὰ διαφυλαχθοῦν. Αἱ Ἐκκλησίαι, ἐν τε τῇ ἰδίᾳ πατρίδι καὶ τῇ ξένη, ὀφείλουσι νὰ βοηθοῦσι τὸν μετανάστην νὰ κατανοήσῃ, ὅτι ἡ ἀφοσιώσις καὶ νομιμοφροσύνη του εἰς τὸν Χριστὸν προηγεῖται τῆς ἀφοσιώσεώς του εἰς τὸν πολιτισμὸν του, εἴτε ἀρχαῖος εἶναι οὗτος εἴτε νεώτερος. Ὁ μετανάστης πρέπει νὰ βοηθηθῇ, ὥστε νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὸν νέον τυχὸν πολιτισμὸν τῆς νέας Χώρας τῆς ἐγκαταστάσεώς του, ἄνευ ὅμως ἀναιρέσεως τῆς ὀφειλομένης ὑπακοῆς πρὸς τὸν Κύριόν του. Οὕτω πως, οἱ τε γονεῖς καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, θὰ καταστοῦν ἱκανοὶ νὰ ἐκπληρώσουν καλύτερον τὴν χριστιανικὴν των κλήσιν καὶ νὰ παράσχουν πολῦτιμον συμβολὴν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς νέας των Χώρας.

4. Ἡ εὐθύνη τῶν Κυβερνήσεων διὰ τὴν μετανάστευσιν. 1) Ἐκκλησίαι καὶ Ἑθνη εἶναι ὑποτεταγμένα ἐπίσης εἰς τὴν κυριαρχίαν καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Θεοῦ. Εἶναι καθήκον τῶν Ἐκκλησιῶν νὰ ὑπομνήσκων τὰ Ἑθνη ἐν σχέσει πρὸς τὴν Μετανάστευσιν, ὅτι ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως, πᾶσα ἐθνικὴ ἐξουσία καὶ ἐθνικὸν αὐτοενδιαφέρον, εἶναι καὶ ταῦτα ὑποτεταγμένα εἰς τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, ὅστις δι' ὅλα τὰ Ἑθνη εἶναι δεσμευτικός.

2) Ὡς τμήματα τῆς Ἐκκλησίας γενικῶς, αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλουσι νὰ αἰσθάνωνται τὴν εὐθύνην των ὑπὲρ τῆς εὐημερίας ὅλων τῶν λαῶν. Αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλουσι, ὡς ἐκ τούτου, νὰ προβάλλουσι εἰς πάντα τὰ Ἑθνη τὸ καθήκον, ὅπως ἐναρμονίζουσι τὸ ἴδιον ἐθνικὸν συμφέρον καὶ ἐνδιαφέρον πρὸς τὸ γενικὸν ἀγαθόν, μάλιστα ἐν τῇ πολιτικῇ των τῆς εἰσδοχῆς μεταναστῶν καὶ νὰ λαμβάνουσι ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπακόλουθα τῆς πολιτικῆς των, ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἄλλων λαῶν.

3) Οἱ μετανάσται γενικῶς, ἀντιπροσωπεύουσι ἐν πολῦτιμον ἐνεργητικὸν διὰ τὴν ζωὴν ἐνὸς Ἑθνους καὶ θησαυρὸν ἀνεκτίμητον διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ πολιτισμοῦ, ὡς ἐπίσης διὰ τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τοῦ Ἑθνους. Αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλουσι, ὡς ἐκ τούτου, νὰ ἐπιμένουσι εἰς τὰς διαφοροὺς Κυβερνήσεις,

ὅπως διαφωτίζουν καὶ πείθουν αὐτάς, ὅτι δίκαιαι καὶ γενναῖαι καὶ ἐλεύθεραι ἀρχαὶ ἐν τῇ ἀσκήσει ὑπ' αὐτῶν τῆς πολιτικῆς εἰσδοχῆς μεταναστῶν, εἶναι λίαν συντελεστικαὶ εἰς ἐποικοδομὴν τοῦ ἐθνικοῦ σχεδίου.

4) Ἀφ' ἑτέρου, ἐπειδὴ θὰ ἦτο ἀνεπιβεβαιωτὸν καὶ ἀναξιόπιστον τὸ νὰ μὴ ἀναγνωρίζεται, ὅτι ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας, πλήρης, ἀνεξέλεγκτος καὶ ἀπεριόριστος μετανάστευσις θὰ ἠδύνατο νὰ ὀδηγήσῃ εἰς μεγάλην ἀταξίαν, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς ἀδικίαν, αἱ Ἐκκλησιαὶ δὲν δύναται νὰ παραγνωρίσουν τὸ οἰοδῆποτε δίκαιον τῶν Κυβερνήσεων εἰς τὸ νὰ σταθμίζουσιν καὶ κανονίζουσιν τὰ ὅρια τῆς ἐλευθέρως μεταναστεύσεως. Πάντως ὀφείλουσιν αἱ Ἐκκλησιαὶ νὰ ὑποστηρίζουσιν τὴν μετανάστευσιν, ὑποδεικνύουσαι τὴν πρωταρχικὴν εὐθύνην τῶν ἐθνικῶν Κυβερνήσεων διὰ τὸν ὁρολογικὸν καὶ δίκαιον κανονισμὸν τῆς μεταναστεύσεως.

5) Αἱ Ἐκκλησιαὶ λοιπόν, δεχόμεναι τὸ δίκαιον καὶ τὸ καθῆκον τῶν ἐθνικῶν Κυβερνήσεων νὰ κανονίζουσιν τὴν Μετανάστευσιν, ἔχουσιν τὴν ὑποχρέωσιν συγχρόνως νὰ ἐπιμένουσιν καὶ νὰ παρορμοῦν τὰς Κυβερνήσεις, ὅπως λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν τῶν, ἐν τῇ μελέτῃ τῆς σταθεροποιήσεως καὶ τῆς καθόλου ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς περιὶ μετανάστεύσεως πολιτικῆς τῶν, τὰ ἀκόλουθα σημεία:

Ὡς πρὸς τὴν μετανάστευσιν: Νὰ λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν τῶν τὸ δίκαιον τῆς ἀκαλύτου μεταναστεύσεως, ἐξαιρέσει τοῦ ἀπαραιτήτου κυβερνητικοῦ ἐλέγχου (κοντρόλ), ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἔγκλημα, ἀπαραιτήτων τινῶν οἰκονομικῶν περιορισμῶν καὶ προφυλάξεων ἐκμεταλλεύσεως εἰδικῶν διανοουμένων ἢ ἐπιστημῶν μεταναστῶν.

Ὡς πρὸς τὸν ἐποικισμὸν (τὴν εἰσδοχὴν μεταναστῶν): α) Τὴν ἀνάγκην ν' ἀποφεύγουν τὸν οἰονδῆποτε καθολικὸν ἀποκλεισμὸν τῶν μεταναστῶν, λόγῳ ἰδιαιτέρας φυλῆς, ἐθνικότητος ἢ θρησκευτικῆς πίστεως. β) Τὰς φιλανθρωπικὰς ἀπαιτήσεις τῶν μεταναστῶν, λόγῳ τῶν εἰδικῶν θλίψεων καὶ παθημάτων αὐτῶν. γ) Τὴν εὐθύνην, ἣν ἔχουσιν εἰς τὸ νὰ βοηθοῦν καὶ ἀνακουφίζουσιν τὰς θλίψεις καὶ τὰ παθήματα ἐνὸς λαοῦ ἀναξιοπαθοῦντος, διὰ τῆς εἰσδοχῆς μεταναστῶν, ὅποτε ἡ μετανάστευσις δύναται ν' ἀποβῆ ἀληθῆς συνεισφορά. δ) Τὴν ἰδιαιτέραν ἀξίωσιν τῶν πολιτικῶν προσφύγων περιὶ βοήθειας τῶν καὶ δὴ ἀπὸ μέρους τῶν ἠνωμένων Ἐθνῶν. ε) Τὴν ζωτικὴν σπουδαιότητα καὶ ἀναγκαιότητα τῆς διατηρήσεως τῆς οἰκογενείας, ὡς θεμελιώδους μονάδος. στ) Τὴν εὐθύνην διὰ φιλικὴν ὑποδοχὴν καὶ βοήθειαν ἐν τῇ τακτοποιήσει καὶ προσαρμογῇ τοῦ μετανάστου. θ) Ἡ Μετανάστευσις εἶναι παγκόσμιον πρόβλημα, ἀναφερόμενον εἰς τὴν εὐρείαν ἔννοιαν τῆς δικαιοσύνης, πρὸς διασφάλισιν δι' ὅλους τοὺς λαοὺς μιᾶς δικαίας μερίδος τῶν πόρων τῆς Γῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Β'

Θέμα: Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν μετανάστην.

1. Ἡ Ὑποεπιτροπὴ Β' ἤρχισε τὸ ἔργον τῆς μετὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ μετανάστου, ὑπὸ τοὺς ἀκόλουθους

ὄρους: Εἶς, ὅστις διὰ πολιτικούς, κοινωνικούς ἢ καὶ οἰκονομικούς ἢ ἄλλους λόγους ἀποφασίζει ἢ ἐξαναγκάζεται ν' ἀνταλλάξῃ τὴν Χώραν τῆς ἐγκαταβιώσεώς του μετὰ τὴν πρόθεσιν ν' ἀποικίσῃ μονίμως εἰς ἑτέραν Χώραν καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν οὗτος κατευθύνεται.

Ἡ Ὑποεπιτροπὴ διησθάνθη καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι αἱ Ἐκκλησιαὶ ἔχουσιν τὴν εὐθύνην οὐ μόνον δι' ἀναγκαστικὰς περιπτώσεις καὶ καταστάσεις, ἀλλὰ δι' ὅλους τοὺς μετανάστας, τῶν ὁποίων ἡ ἐκρίζωσις, μετὰ ὅλας τὰς συνεπείας τῆς, τὰς ἀβεβαιότητας καὶ τὰ προβλήματα τῆς, καθιστᾷ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας ἀναγκαιοτάτην.

Συμφωνήθη ὅτι ἡ φροντίς (ἢ πρόνοια) συμβουλευτικῶν καὶ πληροφορικῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι βασικὴ καὶ συνεχῆς εὐθύνη τῶν γηγενῶν Ἐκκλησιῶν.

2. Προ-μετανάστευσις: Εἶναι ἀδύνατον νὰ γενικεύσωμεν τὸ ὅλον θέμα τῆς προ-μεταναστευτικῆς περιόδου διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ μεταναστεύουσιν, ὡς πρὸς τὰς ἀναγκαιὰς ὑπηρεσίας ἀπὸ μέρους τῶν Ἐκκλησιῶν, ἕνεκα τῶν ποικιλιωτάτων ἐθνικῶν διαφορῶν.

α) Ἐντόπιον (τοπικὸν) ποίμνιον. Ὁ ρόλος τοῦ ποιμένου εἶναι περιορισμένος, ἐν τούτοις λίαν σημαντικός: α) Συμβουλευτικὸς καὶ β) τεχνικός, ἀναφερόμενος εἰς τεχνικὰς πληροφορίες καὶ συμβουλευτικὰς ὑπηρεσίας. Ὁ Ἱερεὺς δὲν δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὸν ρόλον του, ὥστε νὰ καταστῇ οὗτος οἰονομικῶν ὄλων τῶν λεπτομερειῶν τῆς μεταναστεύσεως. Ἀλλ' ὡς σύμβουλος δύναται νὰ καταστήσῃ σαφεῖς ὅλας τὰς εὐθύναις τῶν μεταναστευόντων, τὰς αἰτίας ποὺ παρῶθησαν τούτους εἰς μετανάστευσιν καὶ τὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς τελικῆς μεταναστεύσεως. Ὁ ποιμὴν διὰ τῆς οἰκείας γνώσεώς του τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ μέλλοντος νὰ μεταναστεύσῃ οἰκογενειάρχου, δύναται νὰ βοηθήσῃ τὴν ὄλην οἰκογένειαν νὰ διερευνήσῃ τὰ κίνητρα, τὰ ὁποῖα παρῶθησαν αὐτὴν πρὸς ἐκζήτησιν τῆς μεταναστεύσεως, καὶ νὰ βοηθήσῃ αὐτὴν νὰ ἴδῃ πάσας τὰς ἐκδοχὰς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων δύναται ὑπ' αὐτῆς ἐν τέλει νὰ ληφθῆ μία περιεσκεμμένη καὶ μετ' ἐπιγνώσεως ὀριστικῆς ἀπόφασις περιὶ μεταναστεύσεως ἢ μὴ. Τὰ μέλη τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων (τὰ ποίμνια) πρέπει νὰ ἐνθαρρύνωνται, ὅπως χρησιμοποιοῦν λαϊκοὺς πόρους καὶ ἴδια λαϊκὰ μέσα πρὸς συμβουλήν καὶ βοήθειαν τῶν μεταναστῶν.

β) Τοπικαὶ, ἐθνικαὶ καὶ διεθνεῖς συμβουλευτικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ποιμένες, ὡς καὶ ἄλλα ἐπικουρικά πρόσωπα θὰ παραπέμψουν τὸν ἐπ' ἐλπίσιν ἀγαθαῖς γενόμενον μετανάστην, διὰ πᾶσαν τεχνικὴν γνώσιν, εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐκκλησίας (ἐνθα ὑπάρχουσιν) καὶ εἰς τὰ ἀρμόδια κυβερνητικὰ καὶ διακυβερνητικὰ Γραφεῖα πληροφορικῶν μεταναστεύσεως. Αἱ ὑπηρεσίαι προνοίας, αἱ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας, τότε μόνον θ' ἀποβῶν χρησιμώταται, ὅταν αὐταὶ συνδέωνται μετὰ τῶν κυβερνητικῶν διευκολύνσεων. Ἐκκλησία καὶ Κράτος πρέπει νὰ συνεργάζωνται, ὥστε αἱ παρεχόμε-

μεναι ὑπ' ἀμφοτέρων διευκολύνσεις νὰ μὴ διπλασιάζονται, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἐνιαῖαι, ὡς νὰ προέρχονται ἐκ μιᾶς πηγῆς. Πρὸς τοῦτο ἀπαραίτητος εἶναι ἡ συνεργασία μετὰ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἔχει τὴν εὐθύνην διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν μὲ πληροφορίας τῶν ἐθνικῶν Ἐκκλησιῶν ἢ Συμβουλιῶν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς γενικὰς χρεῖας καὶ κατωθύνσεις. Πρὸς τοῦτο, τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν τῇ εὐρύτερᾳ θεωρησει τῶν ὑπηρεσιῶν του, θὰ ἡδύνατο, ὡς ὄργανον ἀπαραίτητον, νὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν, ὅπως υἱοθετήσῃ τὰς ἀναγκαῖας ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας μία ἐκάστη τῶν ἐπὶ μέρους Ἐθνικῶν Ἐκκλησιῶν ὀφείλει νὰ προσφέρῃ καὶ νὰ προαγάγῃ οὕτω τὸν μεταξὺ τῶν διαφόρων Ἐθνικῶν Ἐκκλησιῶν σύνθετον συνεργασίας.

Διάφοροι Κοινότητες ἔχουσι διεθνεῖς σχηματισμοὺς διὰ τὴν παραπομπὴν ἀπὸ ποιμνίου εἰς ποιμνιον καὶ χρησιμοποιοῦσι καὶ ἄλλας τινὰς πληροφοριακὰς διευκολύνσεις, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν πιστῶν παραλείπονται καὶ τὰ προγράμματα τῆς πρὸς τοῦτο βοηθείας, καλύπτουσι μικρὸν μόνον μέρος τῶν μεταναστῶν.

Μερικαὶ συμβουλαὶ καὶ παραπεμπτικαὶ ὁδηγίαι παρέχονται τῇ μερίμνῃ καὶ μέσῳ τῆς διακονίας τῶν συνοδῶν Ἱερέων ἐπὶ τοῦ πλοίου, δι' οὗ ταξιδεύουν μετανάσται. Ἐπίσης διευκολύνσεις παρέχονται εἰς τοὺς μετανάστας, κατὰ τὴν ὑποδοχὴν των ἐν τῷ λιμένι τῆς ἀφίξεώς των. Εὐκαταία εἶναι συνεργατικὴ τις προσέγγις, ὅπου αὕτη εἶναι δυνατὴ, ὄλων τῶν βοηθητικῶν μεταναστευτικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὀργάνων.

Ἀναπάντητα ἔμειναν τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα: 1) Πῶς νὰ ἐνθαρρύνωνται οἱ προνοητικοὶ μετανάσται νὰ συμβουλευῶνται τὸν ποιμένα των καὶ τὰ Γραφεῖα πληροφοριῶν τῆς Ἐκκλησίας των; 2) Εἰς ποῖαν ἔκτασιν δύνανται αἱ Ἐκκλησίαι νὰ ἐξαπλώσουν τὰ Κέντρα πληροφοριῶν διὰ τὴν μετανάστευσιν; 3) Εἰς ποῖαν ἔκτασιν θὰ πρέπει αἱ Ἐκκλησίαι νὰ ἀναδεχθῶν ἢ νὰ παραπέμψουν ἐκεῖνα τὰ εἶδη ὑπηρεσιῶν διὰ τοὺς μετανάστας, τὰ ὁποῖα ἀπεδείχθησαν πολύτιμα εἰς τοὺς πρόσφυγας (κατατοπιστικὰ προγράμματα, ταξιδιωτικαὶ ἐκπτώσεις, Ἰδρύματα παροχῆς δανείων, τόποι ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως καὶ ἐκμαθήσεως γλώσσης μὲ εἰδικὴν ἔμφασιν ἐπὶ τῶν τελευταίων μνημονευθέντων);

3. Ὑποδοχὴ καὶ προσαρμογὴ. Τὸ τοπικὸν ποιμνιον ὀφείλει νὰ συνεργασθῇ μὲ ἄλλας Ἐκκλησίας, μὲ Κοινότητας καὶ Ὁργανώσεις διὰ τὴν φιλικὴν ὑποδοχὴν τῶν μεταναστῶν διὰ τῆς εὐλικρινοῦς ἐκφράσεως τῆς χαρᾶς των διὰ τὸ «εὖ παρέστησαν» τῶν μεταναστῶν. Ἐνίοτε ὀφείλουν νὰ βοηθοῦν τοὺς μετανάστας διὰ τὴν ἐξέυρεσιν κατοικίας,

ἐργασίας, ἀναγκαίου βοηθητικοῦ ὑλικοῦ, παρέχοντες ἅμα πληροφορίας καὶ συμβουλευτικὰς ὑπηρεσίας κλπ. ἀδιακρίτως εἰς πάντας, οἵτινες ἔρχονται ὡς μετανάσται.

Εἰς τῶν στοιχειωδῶν τρόπων, δι' οὓς αἱ Ἐκκλησίαι δύνανται νὰ βοηθήσουν εἰς τὸ θέμα τοῦτο εἶναι αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἐκκλησίας νὰ προσφέρονται δι' ὀργάνων, ὁμιλούντων τὴν γλῶσσαν τῶν μεταναστῶν. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ κοινὴ συνεννόησις ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἀλλὰ δύναται τοῦτο νὰ ἐπιτευχθῇ ἢ διὰ τῶν ὁμοεθνῶν ποιμνίων ἢ διὰ τῶν Ἰδρυμάτων καὶ Γραφείων ξένων γλώσσῶν. Πολλάκις ὅμως αἱ ἐπὶ μέρους αὗται διακονίαι καὶ ὑπηρεσίαι τῶν ποιμνίων καὶ τῶν λοιπῶν ἰδρυμάτων, περιπλέκουν τὰς διακονίας καὶ τὰς ὑπηρεσίας τῶν ποιμνίων, ἐν αἷς Χώραις παρατηρεῖται ὁμαδικὴ μετανάστευσις. Πάντως ἕκαστος ποιμὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσαρμοσθῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν ὅλην δημιουργηθεῖσαν ἐκ τῆς μεταταστεύσεως κατάστασιν.

Ἀναγνωρίζεται ὅτι ἴδια θρησκευτικὰ δόγματα καὶ Ὁμολογιακαὶ Ἐκκλησίαι, ἔχουν τὸ καθήκον νὰ παρέχουν ὑπηρεσίας καὶ διακονίας εἰς τὰ μέλη τοῦ ἰδίου αὐτῶν θρησκευματος καὶ τῆς ἰδίας Ὁμολογίας. Ἐὰν ὅμως αἱ διευκολύνσεις, αἱ ὑπὸ τῶν ἰδίων θρησκευμάτων ἢ Ὁμολογιῶν παρεχόμεναι, δὲν εἶναι οὔτε ἐπαρκεῖς οὔτε καὶ ἐπωφελεῖς, τότε πρέπει νὰ ζητηθῶν καὶ νὰ χρησιμοποιηθῶν αἱ ὑπηρεσίαι τῶν Γραφείων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὅπου δὲν ὑφίστανται Ἐκκλησίαι τῆς αὐτῆς τῶν μεταναστῶν Ὁμολογίας, τὸ τοπικὸν ποιμνιον ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίσῃ, ὥστε ἡ καλὴ ὑποδοχὴ πρὸς τοὺς μετανάστας νὰ ἐκτείνεται καὶ πρὸς τοὺς ξένης Ὁμολογίας μετανάστας, ἄνευ οὐδεμιᾶς τάσεως προσηλυτισμοῦ.

Αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλουν νὰ ἐπαγρυπνοῦν εἰς τὸ φαινόμενον τῆς αὐξήσεως τῶν μελῶν τῆς διεθνοῦς ἐποχικῆς μεταναστευτικῆς κινήσεως ἐργατῶν. Τοῦτο θ' ἀπαιτήσῃ ἠδὲν ἐκτετατὴν εὐθύνην διὰ τὰς Ἐκκλησίας, ἐν τῇ παροχῇ ὑπηρεσιῶν (π.χ. διὰ τὴν ἰδρυσιν Κέντρων ὑποδοχῆς, πανδοχείων, ἱπταμένων ομάδων Ἐφηρεριῶν, ὅπου δὲ εἶναι δυνατὸν, ἐπὶ συνεργατικῆς βάσεως).

Σύστασις πρὸς μελέτην δίδεται τοῦ προβλήματος ἀνεπιτυχοῦς προσαρμογῆς τῶν μεταναστῶν ἐπὶ τῆς παροχῆς τῶν μαθημάτων, τὰ ὁποῖα πρέπει οὗτοι νὰ διδαχθῶν εἰς τὰ πρῶτα των βήματα. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ γίνῃ μεγαλύτερα ἔμφασις, ὡς πρὸς τὴν προμεταναστευτικὴν προπαρασκευήν, διὰ τῆς παροχῆς ἐνός σχεδίου ἀναμονῆς, ὅπερ πρέπει νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν πληρέστερον καὶ ρεαλιστικώτερον, ὥστε διὰ τινὰς περιπτώσεις ν' ἀποβαίνῃ καὶ ἀποθαρρυντικὸν τῆς μεταναστεύσεως. Δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐπιστρέφουν εἰς τὰς Χώρας των, αἱ Ἐκκλησίαι ἔχουν μίαν εἰδικὴν εὐθύνην.

Ζητήματα χρῆζοντα περαιτέρω προσοχῆς:

1. Ξενοφοβία. Αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλουν νὰ καταπραῦνουν καὶ τὰς δυσχερείας καὶ τὸν φόβον τοῦ

μετανάστου, κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ ὑπὸ τῶν ποιμένων, τῶν ποιμνίων καὶ τῶν Κοινοτήτων.

2. Αἱ Ἐκκλησίαι ἔχουν ἀνάγκη τῆς ποιότητος τῶν ἐργατῶν, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐπιδρῶν ἐπὶ τῶν Κυβερνήσεων ὑπὲρ αὐτῶν. Αἱ Ἐκκλησίαι, αἱ ἔχουσαι τοιοῦτους ἐργάτας, ὀφείλου νὰ συνεργάζωνται μὲ τὰ Κυβερνητικὰ Γραφεῖα ἐργασίας πρὸς ἐξεύρεσιν ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καὶ ὅπως δύνανται, πλήρως ἐνημερωμένοι ἐκ τῶν Γραφείων τούτων, νὰ πρέχουν συμβουλὰς καὶ πληροφωρίας περὶ τῶν Χωρῶν, ἐν αἷς πρόκειται νὰ μεταναστεύσουν ἐργάται, καὶ νὰ πληροφωρῶν καὶ τὰς Χώρας περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ὅπερ πρόκειται αὐταὶ νὰ εἰσδεχθῶν.

4. Ἡ εὐθύνη τῶν Ἐκκλησιῶν, ὁσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν Κυβερνήσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μεταναστεύσεως. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐπίσης τὴν εὐθύνη νὰ λέγῃ εἰς τὰς Κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦν τὴν πολιτικὴν τῆς μεταναστεύσεως, ὅτι οὐδεμία διάκρισις πρέπει νὰ γίνεται ὡς πρὸς τὴν φυλὴν, τὴν κοινωνικὴν τάξιν, τὸν πολιτισμὸν ἢ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῶν προσώπων, ἅτινα πρόκειται νὰ μεταναστεύσουν ἢ νὰ γίνουν δεκτὰ ὡς ἐργάται ἢ μετανάσται. Ἡ γνώμη αὕτη τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων, ἀλλ' ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς πραγματικότητος, ὅτι δηλ. τὸ Κράτος εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως καὶ τῆς εἰρήνης, ἅτινα εἶναι θεμελιώδους σημασίας διὰ τὴν συνέχειαν τῆς ἀναπτύξεως μιᾶς ἀληθοῦς κοινωνίας.

Ἐν ὅψει τῆς καταστάσεως ταύτης, τὰ ἀκόλουθα σημεῖα ἐξήρθησαν:

α) Κάθε Χώρα ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαγορεύῃ τὴν ἐγκατάστασιν μεταναστῶν, βεβαρημένων μὲ ἐγκληματικὰς πράξεις καὶ σεσημασμένων. Εὐσυνείδητα πρόσωπα πολιτικῆς ἀντιστάσεως καὶ πρόσωπα διαχθέντα διὰ τὰς πολιτικὰς αὐτῶν πεποιθήσεις, δεόν νὰ ἐξαίρεθῶν τῆς κατηγορίας ταύτης.

β) Πρέπει αἱ Ἐκκλησίαι ν' ἀποβλέψου, ὥστε ἐκάστη Χώρα νὰ μὴ θελήσῃ ν' ἀποστῇ τῆς πορείας καὶ κατευθύνσεως ταύτης. Ἐντιμοὶ περιορισμοί, ἀποσκοποῦντες τὴν ἀποφυγὴν οἰκονομικοῦ χάους, εἶναι δεδικαιολογημένοι. Ἡ λέξις «ἐντιμοὶ» ἀποκλείει οἰονδήποτε περιορισμὸν μεταναστεύσεως ἐκ φυλετικῆς αἰτίας καὶ ἔθνικῶν λόγων.

γ) Ἐὰν μία Χώρα ἔχῃ χρόνιον ὑπερπληθυσμὸν, δὲν πρέπει ν' ἀκολουθῇ ὅπερ ἄλλαι Χῶραι μὴ πάσχουσαι ἐξ ὑπερπληθυσμοῦ ἔχουσιν ὡς διηλεκτὸς καθήκον, νὰ δέχωνται δηλ. μετανάστας πρὸς κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ πληθυσμοῦ των, ἵνα τοιοῦτοτρόπως ἀνακουφίζωνται καὶ αἱ Χῶραι τῆς εἰσοδοχῆς μεταναστῶν καὶ αἱ Χῶραι τῆς διακινήσεως τοῦ πλεονάζοντος πληθυσμοῦ καὶ ἀποφεύγηται ἐκ τῶν τελευταίων ἡ δημιουργία ἀνησυχιῶν ἐκ τοῦ περιορισμοῦ (κοντρὸλ) τῆς μεταναστεύσεως ὑπὸ τῶν πρώτων Χωρῶν, μὲ τὴν δικαιολογίαν τῆς μερίμνης διὰ τὸ μέλλον τοῦ ἰδίου αὐτῶν πληθυσμοῦ.

Δ ἐ ν σ υ ν ε ζ η τ ῆ θ η σ α ν: Αἱ εὐθῆναι τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐναντι τῆς πολιτικῆς μεταναστεύσεως τῶν ἰδίων αὐτῶν Κυβερνήσεων.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Γ'

Θ ἔ μ α: Ἡ ἐπίδρασις τῆς μεταναστεύσεως ἐπὶ τὴν ζωὴν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλου νὰ ἐνδιαφέρονται ὑπὲρ ὅλων τῶν μεταναστῶν, τῶν ἐχόντων ἀνάγκη, ἀνευ ἑτέρου τινὸς κινήτροῦ ἢ μόνον τῆς χριστιανικῆς ἐξ εὐσπλαχνίας ἀγάπης.

Τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον νόμιμος ἐκκλησιαστικὴ δράσις τελειώνει καὶ ἀρχίζει προσηλυτισμὸς, ἐμφανίζεται, ὅταν ἄλλαι Ἐκκλησίαι δὲν λαμβάνου ὑπ' ὄψιν τὴν εἰδικὴν συμβουλὴν, ὅπως μεριμνοῦν διὰ τοὺς μετανάστας (ἢ τὸν μετανάστην) τῆς ἰδίας Ὁμολογίας καὶ δὲν ὑποδεικνύου εἰς αὐτοὺς τὸ καθήκον, ὅπερ οἱ μετανάσται ἔχου πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν των, ὡς τὴν μελλοντικὴν Ἐκκλησίαν τῆς υἰοθετήσεώς του.

Πάντως, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι, ἐὰν εἷς μετανάστης δὲν ἀποδέχεται τὴν συμβουλὴν ταύτην, τότε αἴρεται καὶ ἡ ἐλευθερία του τῆς ἐκλογῆς.

Τοῦτο ἐπίσης δὲν σημαίνει, ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι ἐν τῇ Χώρᾳ τῆς εἰσοδοχῆς μεταναστῶν, δὲν ἔχου τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον νὰ εὐαγγελίζωνται εἰς μὴ χριστιανούς ἢ μὴ ἔχοντας Ἐκκλησίαν μετανάστας.

Ἡ μετανάστευσις ἐπηρεάζει τὰς Ἐκκλησίας, ὅταν λαμβάνῃ χώραν ἕξοδος εἰς μέγαν ἀριθμὸν Κληρικῶν καὶ ἐνεργητικῶν λαϊκῶν μελῶν.

Ἡ μετανάστευσις ἐπηρεάζει πολλάκις τὰς γηγενεῖς Ἐκκλησίας, καὶ δὴ καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ τούτων, διότι οὕτω αὐξάνει τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῶν μελῶν καὶ ὁπαδῶν των καὶ διότι αὐταὶ ἐνημερώνονται περισσότερον καὶ λαμβάνου μεγαλύτεραν αὐτοσυνείδησιν τῆς ὑπὲρ πολιτιστικῆς χριστιανικῆς κληρονομίας των. Ἄλλ' ἢ νέα αὕτη ἐνημερότης θὰ ἐμφανισθῇ μόνον, ὅταν αἱ Ἐκκλησίαι αἱ γηγενεῖς, ὅπως καὶ τὰ μέλη των, εἶναι πρόθυμοι νὰ ὑπηρετήσου ἐπαρκῶς τοὺς μετανάστας καὶ νὰ δεχθῶσι τούτους ἀπολύτως καὶ ἀπεριορίστως ὡς ἴσους.

Ἐνίοτε αἱ γηγενεῖς Ἐκκλησίαι χάνου μίαν σπουδαίαν εὐκαιρίαν νὰ βοηθήσου εἰς τὸν τρόπον τῆς προσαρμογῆς τῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ μεταναστῶν ὁμοίας Ὁμολογίας, λόγῳ μὴ πραγματοποιήσεως τῶν προσδοκιῶν των, ὡς πρὸς τὰς γλωσσικὰς καὶ κοινωνικὰς διαρρυθμίσεις καὶ τακτοποιήσεις τῶν τελευταίων. Ἡ ἀρνησις τοῦ σχηματισμοῦ Κλάδων Ἐξωτερικοῦ ὑπὸ τῶν γηγενῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ παρελθόν, ὠδήγησεν εἰς μὴ ἀπαραίτητον πολλαπλασιασμὸν τῶν ἐπὶ μέρους θρησκευτικῶν δογμάτων. Ἡ ὑπαρξις ἀμφοτέρων, ἡτοι κλάδου αὐτόχθονος καὶ ἐνὸς κλάδου Ἐξωτερικοῦ (ξένης γλώσσης) τοῦ ἰδίου θρησκευτικοῦ δόγματος, ἐγγύτατα ἀλλήλων ἢ ἀκόμη καὶ ἐν τῷ αὐτῷ οἰκῆματι στεγαζομένων, δύνανται νὰ παρεμποδίσῃ καὶ προφυλάξῃ ἀπὸ ἀνεπιθυμήτους τινὰς διαιρέσεις καὶ δυστυχίας, παρακολουθούσας τὰς γλωσσικὰς φιλονεικίας καὶ διαμφισβητήσεις. Τότε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μία διαρροὴ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ποιμνίου εἰς τὸ ἕτερον, ἀναλόγως τῆς μορφῆς καὶ τοῦ τρόπου τῆς προσαρμογῆς τῶν μελῶν των.

Αἱ ἐθνικαὶ (=αἱ μειονοτήτων) Ἐκκλησίαι, δύνανται νὰ προσδοκῶσιν ἀλλαγὴν περισσότερον βαθεῖαν, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς προσαρμογῆς τῶν μελῶν των. Ἀλλὰ τὸ μέτρον τῶν διαφοροποιήσεων καὶ ἀλλαγῶν καὶ μεταβολῶν τούτων θὰ ἐξαρτηθῆ ἰσχυρῶς ἀπὸ τὴν συνεχεῖ εἰσροὴν νέων μεταναστῶν ὁμοπίστων, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὸ πολιτιστικὸν εὐσυμβίβαστον ἢ μὴ τούτων, τὴν ἔκτασιν τῶν προκαταλήψεων καὶ πολλὰκις τῶν ζημιῶν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν, ὅπως καὶ ἀπὸ τὴν ἔκτασιν τῶν ἐθνικῶν συγκεντρώσεων.

Αἱ ἐθνικαὶ (μειονοτικαὶ) Ἐκκλησίαι ὑπῆρξαν ἐνίοτε μία ἀρνητικὴ δύναμις, ὡς πρὸς τὴν κοινωνικὴν προσαρμογὴν τῶν μεταναστῶν, ἐπειδὴ ἐξηκολούθουν νὰ κηρύττουν καὶ νὰ προσεύχωνται εἰς μίαν ξένην γλῶσσαν, μακρὸν χρόνον ὕστερον τῆς προσαρμογῆς των ἐν τῇ νέᾳ κοινωνίᾳ.

Συγχρόνως ὅμως αἱ ἐθνικαὶ (=αἱ μειονοτήτων) αὐταὶ Ἐκκλησίαι ὑπῆρξαν σχεδὸν πάντοτε ἀνεκτιμήτου καὶ πολυτιμοτάτης βοήθειας διὰ τὴν πνευματικὴν σταθερότητα καὶ ἐποικοδομὴν τῶν νεοεληθόντων, οἱ ὅποιοι ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἀφίξεώς των, ἠσθάνοντο ἑαυτοὺς οἰοῦναι ἀπολεσθέντας, ἐπειδὴ ἀντιμετώπιζον τὴν ἀναγκαιότητα ν' ἀναθεωρήσουν ἐν πλήρει σύστημα συναισθημάτων, κανόνων καὶ ἀξιών, ζωτικῶν διὰ τὴν ἐσωτερικὴν των ἀσφάλειαν.

Ἐπὶ τούτοις, ὅτι ἡ αἰσιδόξος εὐκαιρία διὰ τὰ γηγενῆ ποίμνια καὶ τὰ πρόσωπα τῶν μεταναστῶν διὰ νὰ γεφυρώσουν τὸ χάσμα μεταξὺ πολιτισμῶν καὶ γλωσσῶν, κεῖται ἐν τῇ ἐκτάσει, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ χριστιανικὴ πίστις δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐν σύστημα ὀρθοδοξικῆς Ὁμολογίας καὶ Πίστεως, ἀνεγνωρισμένον ὑπὸ τῶν πολλῶν, ἀλλὰ σύστημα δράσεως καὶ ὀργανισμὸς ἐνεργητικὸς καὶ προσωπικῶς πρόσφορος καὶ ἀξίος καὶ κατάλληλος προσοικειώσεως.

(Συνεχίζεται)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ πρὸς τὸν Ὀρθόδοξον κόσμον μῆνυμα.

Τὸ πρὸς ἅπαντα τὸν ὀρθόδοξον κόσμον ἀπευθυνθὲν μῆνυμα τῶν μετασχόντων τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου τῆς Ῥόδου ἀποτελεῖ πράγματι ἐν γεγονός, τὸ ὁποῖον εἶναι σημαντικώτατος σταθμὸς εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὡς χαρακτηριστικῶς τονίζεται διὰ τοῦ μηνύματος τούτου, «ἡ Ὀρθοδοξία διὰ πρώτην φοράν μετὰ μακρὰν περίοδον χρόνου συνήροχοτο εἰς διάσκεψιν τοσοῦτον ἀντιπροσωπευτικὴν τῆς πληρότητος αὐτῆς. Ἡ συναίσθησις τῆς σημασίας τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ εὐθύνη ἀπέναντι τῆς ἐδούτης προσμονῆς τοῦ κόσμου ὑπῆρξε μεγίστη παρ' ἡμῖν τοῖς ἀντιπροσώποις τῶν Ἐκκλησιῶν καθ' ἕνας τὰς ἡμέρας αὐτάς. Ἐξερχόμεθα τῆς διασκεψέως ἡμῶν ταύτης ἐνισχυμένοι ἐν τῇ πίστει ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ ἡμῶν, βέβαιοι περὶ τῆς ἐν τῇ ἐνότῃ ἰσχῆος τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἀπεβλέψαμεν εἰς τὴν συνειδητοποίησιν τῆς εὐθύνης τῶν ἐπὶ μέρος Ἐκκλησιῶν ἡμῶν κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς, εἰς τὴν ὑπογράμμισιν τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς τῶν πιστῶν ἡμῶν καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὡς συνόλου, καὶ διαβεβαιώσαμεν τοὺς πάντας, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία ἔχει πλήρη συνειδησιν τῶν εὐθυνῶν καὶ ὑποχρεώσεων αὐτῆς ἐναντι τούτων».

Τὸ μῆνυμα τοῦτο καταλήγον τονίζει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς: «Πιστεύομεν, ὅτι ἡ πορεία ἡμῶν θὰ εἶναι καὶ σήμερον καὶ ἐν τῷ μέλλοντι οἷα ἦτο κατὰ τοὺς μεγάλους καὶ παρωχημένους αἰῶνας τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, πορεία οἰκοδομῆς καὶ στηρίξεως τοῦ ἐνὸς Σώματος τοῦ Χριστοῦ».

Καὶ εἶναι ἐξόχως παρήγορον τὸ κήρυγμα τῆς πίστεως αὐτῆς. Διότι οὐδὲν συντελεῖ τόσον εἰς τὸ νὰ κατανοήσωμεν ὀρθῶς τὸ παρὸν καὶ νὰ θεμελιώσωμεν ὑγιῶς τὸ μέλλον, ὅσον ἡ μελέτη καὶ ὁ σεβασμὸς τῆς ἱερᾶς Παραδόσεως.

Ἀποτελεῖ, ὡς φαίνεται, ἐπιταγὴν τῆς Ἱστορίας καὶ ἔργον τῆς θείας Προνοίας ἢ στροφὴν πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ ἡ ἀνακαινιστικὴ ἐαρινὴ πνοὴ ποὺ διατρέχει τὴν Οἰκουμένην.

Ἡ ἀσθένεια τοῦ Μακαριωτάτου.

Ἡ τόσον ἀδοκίμως ἐκδηλωθεῖσα βαρεῖα ἀσθένεια τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου ἐβόησε κυριολεκτικῶς εἰς θλίψιν καὶ ἀγωνίαν ὀλόκληρον τὸ Χριστιανικὸν πλῆρωμα. Συγκινητικαὶ δὲ εἶναι αἱ εἰλικρινεῖς εὐχαὶ καὶ αἱ παντοῖαι ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐκ πάσης Ἑλληνικῆς γῆς καταφθάνουν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, διὰ τὴν ταχεῖαν του ἀνάρρωσιν.

Καὶ ὄχι μόνον, διότι εἶναι νέος εἰσέτι καὶ θὰ ἡδύνατο ἐπὶ ἔτη μακρὰ ἀκόμη νὰ κατευθύνῃ, μὲ στιβαρὰς χεῖρας, τοὺς οἴακας τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ καὶ διότι ἡ πανθομολογουμένη πραότης καὶ καλοκαγαθία του

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1961

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Εἰς τοὺς ἀποφοιτήσαντας ἐκ τοῦ Φροντιστηρίου Ὑποψηφίων Κατηχητῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας παρέχεται παρ' αὐτῆς δωρεὰν ἐπιχρυσον Κατηχητικὸν Σῆμα, ὅπερ ἀποστέλλεται αὐτοῖς ἅμα τῇ ὑποβολῇ ἀντιγράφου διορισμοῦ αὐτῶν ὡς Κατηχητῶν ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου.

ΕΚ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

καὶ ἡ ἐν πᾶσι καὶ πρὸς πάντας ἀπλότης καὶ δημοκρατικότης τῆς ἐκδηλώσεώς του, ἔχουν ἀποσπᾶσει τὴν γενικὴν ἐκτίμησιν καὶ συμπάθειαν.

Εἰς τὰς δύο δὲ ἀντιθέτους ροπὰς καὶ παραδόσεις, αἱ ὁποῖαι, ὑπὲρ ποτε σήμερον, ἀντιμάχονται καὶ ἀμφισβητοῦν πρὸς ἀλλήλας τὴν ἐπικράτησιν, ἡ μὲν υποστηρίζουσα ὀλομερῆ καὶ ἀπεριόριστον τῆς Πολιτείας τὴν ἐπιβολήν, ἡ δὲ ἐπιδιώκουσα ἀπλότων τὴν ἀθηνταίαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν πᾶσι, κοινὴ εἶναι ἡ ὁμολογία, ὅτι ἡ σύνεσις καὶ ἡ συμμετρία τῆς σκέψεως καὶ τῆς κρίσεως τοῦ σημερινοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀποτελεῖ πολῦτιμον ἀληθῶς κεφάλαιον, διὰ τὰς ἐνδεικνυμένας ὁρθὰς λύσεις.

Ἐπὶ πᾶσι δέ, ἡ σοβαρότης τῶν τεθειμένων μεγάλων Ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἀπαιτοῦσα ἐμπειρίαν καὶ συντηρητικότητα, ἀλλὰ καὶ γενναῖον καὶ ὑψηλὸν φρόνημα καθιστᾷ, ὑπὲρ ποτε σήμερον, ἀπαραιτήτους τὰς ὑπηρεσίας του. Εὐτυχῶς, θεία συνάσει, ἡ πολῦτιμος ὑγεία του βαίνει συνεχῶς βελτιουμένη. Καὶ δόλοφθοι εἶναι αἱ εὐχαὶ τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος, ὅπως ἐπὶ ἔτη μακρὰ ἀκόμη βαστάξῃ τὸ βᾶρος καὶ τὸν βαρῦτατον ἀληθῶς Σταυρὸν τῶν εὐθηνῶν του, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τὰ Κατηχητικά Βοηθήματα.

Νέος σταθμὸς εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» ἐκδόσις καὶ κυκλοφορία κατ' αὐτὰς τῆς Β' Σειρᾶς τῶν Νέων Ἐνιαίων Κατηχητικῶν Βοηθημάτων (Κατωτέρου Κατηχητικοῦ Σχολείου, Μέσου, Ἀνωτέρου καὶ Ἐργαζομένου), ἅτινα περιέχουν κατηχητικὰ μαθήματα, καταρτισθέντα συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας», ἐκπονηθὲν καὶ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐγκριθὲν νέον ἐνιαῖον «Ἀναλυτικὸν Πρόγραμμα τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὅπερ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος σχολικοῦ ἔτους 1960-1961 ἤρξατο ἰσχύον διὰ πάντα τὰ Κατηχητικά Σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ «Ἐκκλησία», ἐκφράζουσα τὰ συγχαρητήρια αὐτῆς πρὸς πάντας τοὺς καθ' οἰονδήποτε τρόπον βοηθήσαντας διὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν καλλιτεχνικωτάτην καὶ λίαν ἐπιμεμηλημένην ἐκδοσιν καὶ τῆς Δευτέρας Σειρᾶς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος Βοηθημάτων, πέπειθεν, ὅτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ εἰλικρινής, ἀνεπιφύλακτος καὶ ἀνιδιοτελής συνεργασία πάντων τῶν ποθοῦντων τὴν πρόοδον τοῦ Κατηχητικοῦ ἔργου θὰ συντελέσῃ, ὥστε τοῦτο νὰ γνωρίσῃ ἀνθησιν καὶ ἀκμὴν.

Ἐτόνωσαν τὴν πεποίθησιν αὐτῶν.

Ἡ πρό τινων ἑβδομάδων γενομένη ἐν Λιβάνῳ Συνέλευσις τοῦ Ὁργανισμοῦ Ὁρθοδόξου Νεολαίας ὁ «Σύνδεσμος» εἶναι τι, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξάρωμεν ὀλως ἰδιαίτερος. Οἱ μετασχόντες τῆς Συνελεύσεως ταύτης Σύνοδοι ἐξεπροσώπησαν ἐπαξίως τὰς ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξους νεανικὰς κινήσεις τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Λιβάνου, τῆς Συρίας, τῆς Φιλιππίνων, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Κορέας, τῆς Οὐγκάντας,

τῆς Κέννας, τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικής κ.λ.π.

Πάντες οὗτοι, μελετήσαντες μὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην τὰ σπουδαιότατα θέματα τοῦ Συνεδρίου—τῶν ὁποίων τὰ κυριώτερα ἦσαν: «Ἐκκλησία καὶ Ἱεραποστολή», «Δυνατότητες καὶ προβλήματα τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν Εὐρώπῃ, Ἀμερικῇ, Ἀσίᾳ», «Ἱεραποστολικὴ ἐργασία εἰς τὰς ἀνωτέρας σχολὰς» κ.ἄ. —ἐτόνωσαν τὴν πεποίθησιν αὐτῶν, ὅτι οὗτοι ἀνήκουν εἰς τὴν «μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν», τὴν Ὁρθόδοξον, καὶ ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν ἀνακαινιστικὸς παράγων τοῦ κόσμου πρέπει νὰ διαδοθῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, διὰ νὰ γνωρίσῃ οὗτος καλοτέρα ἡμέρας.

Τὸ πρόβλημα τῆς ποιότητος τῆς Πολιτείας.

Εἰς μίαν περίοδον προεκλογικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, καθ' ἣν ὁ λαὸς προετοιμάζεται ψυχολογικῶς πρὸς ἀνάδειξιν τῶν ἀρχόντων τοῦ ἡ «Ἐκκλησία», μένουσα μακρὰν τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τούτου, ἐπιβάλλεται νὰ ὑπομνήσῃ μόνον εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς, ὅτι οὗτοι κατ' ἐξοχὴν πρέπει νὰ γίνωνν φορεῖς καὶ κήρυκες τῆς ἀντιλήψεως, ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ ἱεροῦ δικαιοῦματος τῆς ψήφου πρέπει νὰ γίνῃ ἀληθῶς μετὰ φόβον Θεοῦ.

Ὁ Ὁρθόδοξος ἑλληνικὸς λαὸς πάντοτε πρέπει νὰ ἐνθυμῆται, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰς ἐκφράσεις τῶν λειτουργικῶν κειμένων τῆς Ἐκκλησίας μας, ἅτινα περιέχουν τὴν πεμπτοσύνην τῆς μακραίωνος παραδόσεως αὐτῆς, τὸ πρόβλημα τῆς ποιότητος τῆς Πολιτείας καὶ τῆς καλῆς ἀσκήσεως τῆς νομοθετικῆς, ἐκτελεστικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας εἶναι κατ' οὐσίαν πρόβλημα πνευματικοῦ προσανατολισμοῦ καὶ ἠθικῆς ποιότητος τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν κρατικῶν ὀργάνων καὶ θετικῆς ἢ ἀρητικῆς συναρτήσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ὀρθόδοξα πνευματικὰ ἰδεώδη. Οὕτως οἱ ἄρχοντες δεόν νὰ εἶναι «πιστότατοι» καὶ «φιλόχριστοι», «εὐσεβεστάτοι» καὶ «θεοφύλακτοι». Πρέπει νὰ εἶναι φρονεοὶ τῆς Ὁρθοδόξου, πίστεως, νὰ «στεφανῶνται ὀπλῶ ἀληθείας» καὶ «ὀπλῶ εὐδοκίας», νὰ ἀκούουν τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λαλουμένων «εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ» καὶ νὰ κοσμώνται διὰ τῆς θείας σοφίας, διὰ τῆς ὁποίας οἱ «βασιλεῖς βασιλεύουσι καὶ οἱ δυνάσται γράφουσι δικαιοσύνην».

Ἡ «ἡμέρα τοῦ παιδιοῦ».

Ἡ καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἐορτασθεῖσα «ἡμέρα τοῦ παιδιοῦ» δικαίως ἐξήρθη ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν περιοδικῶν ὡς χαρακτηριστικὴ ἐκδήλωσις τῆς μεταβολῆς, ἥτις κατὰ τοὺς χριστιανικοὺς αἰῶνας συνετελέσθη εἰς ὄφελος τῶν παιδιῶν.

Ἀληθῶς! Ἡ πρὸς τὰ παιδιά περιφρόνησις τῶν ἀρχαίων εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστῆ. Ἡ ἐπίσημος βρεφοκτονία καὶ νηπιοκτονία ἀπετέλει στίγμα τοῦ βίου καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων. Οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος ἐπέτρεπον τὸν φόνον τοῦ νεογενήτου παιδιοῦ ὑπὸ τοῦ πατρὸς. Οἱ Σπαρτιαῖται ἐξεσφενδόνιζον εἰς τὸν Καιάδαν τὰ ἀσθενικὰ καὶ δύσμορφα

παιδιά. Καὶ ἡ ὁμοεικὴ νομοθεσία ἐπέτρεπε τὸν φόνον τῶν παιδίων. Ὁ ἀτρόμητος Τερτυλλιανός, ὅταν ἀπελογεῖτο ἐνώπιον τῶν συγκλητικῶν τῆς Ῥώμης ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν, ἔλεγε τὰ ἑξῆς: «Μεταξὺ ὄλου τοῦ περικυκλοῦντός με τὴν στιγμήν ταύτην λαοῦ καὶ τὸ αἷμα τῶν Χριστιανῶν ἀπαιτοῦντος, μεταξὺ ὄλων τούτων τῶν δικαστῶν, τῶν ὑπεραστηρῶς ἐπικρινόντων τὰ ἡμέτερα, ὑπάρχει τις, ὅστις νὰ μὴ παρέδωκεν εἰς θάνατον τὰ τέκνα του, ὅστις νὰ μὴ τὰ ἐπνίξεν, ὅστις νὰ μὴ τὰ ἐθανάτωσεν εἴτε διὰ λιμοῦ, εἴτε δι' ἐκθέσεως εἰς τὰς χιόνας, εἴτε δι' ἐγκαταλείψεως εἰς τὴν δυστηχίαν, εἴτε δι' ἀποροφίσεως τῶν εἰς τοὺς κύνιας καὶ τὰ σαρκοφάγα ὄρνεα;»

Εἰς μίαν τοιαύτην ἀτμόσφαιραν, ὄλως ἐχθρικήν διὰ τὰ παιδιά, ἀντήχησεν ἡ δι' αὐτὰ λυτρωτικὴ φωνὴ τοῦ Κυρίου: «Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Λουκ. ιη' 16). «Ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιη', 3). Τούτων οὕτως ἐχόντων, καθίσταται δῆλον, ὅτι ὁ ἀνὰ τὸν κόσμον ἑορτασμός τῆς «ἡμέρας τοῦ παιδιοῦ» θὰ πρέπη νὰ ὑπερθυμίζῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον τὸν ὄλον, τὸν ὅποιον ἔπαιξεν ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὴν λύτρωσιν τῶν παιδιῶν.

Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ παιδιά.

Ἐν συνεχείᾳ πρέπει νὰ παρατηρηθῆ, ὅτι κατὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς παγκοσμίου «ἡμέρας τοῦ Παιδιοῦ» ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ ἐξαιρῆται ἡ στοργή, μεθ' ἧς περιβάλλει τὰ παιδιά ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Οὕτως ἤδη αἱ ἀρχαῖαι «Ἀποστολικαὶ Διαταγαί» οὐ μόνον ὀρίζουν ἐν τῷ ναῷ ἰδιαιτέραν θέσιν διὰ τὰ παιδιά, ἀλλὰ καὶ παραγγέλλουν, ἵνα κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν εἰς τὰς δεήσεις λέγῃ «ὁ λαὸς Κύριε ἐλέησον καὶ πρὸ πάντων τὰ παιδιά».

Καὶ μέχρι σήμερον ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ τὰ παιδιά ὄχι μόνον δέχονται τὴν ἀγιαστικὴν χάριν τῶν διαφορῶν μυστηρίων, ἀλλὰ καὶ ποικιλοτρόπως διακονοῦν εἰς τὸν ἱερόν ναόν, εἴτε συμμετέχοντα εἰς τὴν ἐν τῷ ναῷ χορωδίαν, εἴτε ὑπηρετοῦντα ποικιλοτρόπως παρ' αὐτὸ τὸ ἱερόν θυσιαστήριον καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς παρακολουθοῦντα τὴν ὑπὸ τῶν ἱερέων τέλεσιν τῆς ἀναιμάκτου θυσίας καὶ βοηθοῦντα αὐτούς.

Ἐπὶ πλέον πρέπει νὰ ὑπομνησθῆ ὅτι ἡ πρὸς τὰ παιδιά στοργὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐκδηλοῦται καὶ εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων προσευχὰς τῆς, εἰς τὰς ὁποίας γίνεται ἰδιαιτέρα μνεῖα τῶν παιδίων. Οὕτω λ.χ. εἰς ἐν τροπάριον λέγομεν, χαρακτηριστικῶς: «Πᾶσαν ἡλικίαν, πρεσβύτας καὶ νεανίσκους· νέους, καὶ ἐφήβους, παῖδας, καὶ τὰ ἄκρα βρέφη, ἀρρενικήν φύσιν τε καὶ θήλειαν, ἀνάπαισον, ὁ Θεός, οὗς προσελάβου πιστούς».

Ὅθεν, ἐὰν ὁ ἀνὰ τὸν κόσμον ἑορτασμός τῆς «ἡμέρας τοῦ παιδιοῦ» δὲν πρέπη νὰ παραθεωρῆ τὸν ὄλον τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν λύτρωσιν τῶν παιδίων, ὁ ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἑλλάδι πανηγυρισμὸς τῆς ἡμέρας ταύτης πρέπει νὰ ὑπερθυμίζῃ τὴν διὰ τὰ παιδιά

στοργὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ νὰ συνδέῃ περισσότερον ταῦτα μετ' Αὐτῆς.

Ἐπιβάλλεται νὰ δείξουν αὐστηρότητα.

Λίαν εὐχαρίστως πολλοὶ γονεῖς ἐπληροφορήθησαν ἐκ τῶν ἐφημερίδων, ὅτι ἀπεφασίσθη ἀρμοδίως ἡ αὐστηροτέρα ἐπίβλεψις περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου δημοσίων θεαμάτων, ἰδιαιτέρως περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὴν καταλληλότητα τοῦ προβαλλομένου θεάματος διὰ τὰ παιδιά.

Ἦδη διεπιστώθησαν ἀρκεταὶ παραβάσεις ἰδιοκτητῶν κινηματογραφικῶν αἰθουσῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπέτρεπον τὴν εἴσοδον εἰς μικρὰ παιδιά, ἐνῶ προεβάλλοντο ἀκατάλληλοι ταινίαι. Οἱ παραβάται παρεπέμφθησαν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων δικαστικῶν Ἀρχῶν διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν προβλεπομένων ποινῶν. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ὡσαύτως παρεπέμφθησαν, διότι, ἐκτὸς τῆς προβαλλομένης καταλληλῆλον διὰ παιδιά ταινίας, παρουσίαν σκανδαλιστικὰς σκηνὰς προσεχοῦς ἀκατάλληλου θεάματος.

Οὐδεὶς δύναται νὰ διαφωνήσῃ, ὅτι αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ ἐπιβάλλεται εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας νὰ δείξουν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν αὐστηρότητα, διότι αἱ παραβάσεις αὗται τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀσυνειδήτων ἐπιχειρηματιῶν ἀποτελοῦν ἀτόχημα ἐγκληματικὰς ἐνεργείας, ἐφ' ὅσον φονεύουν ὅτι ἐκλεκτὸν ὑπάρχει ἐν τῇ ψυχῇ τῶν νέων, δηλητηριάζουσαι ταύτην κυριολεκτικῶς.

Πνευματικὸς δαλτωνισμὸς.

Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἔπρεπε νὰ τονίσωμεν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ὅτι καὶ αἱ ὡς «κατάλληλοι» κρινόμεναι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς ταινίαι εἶναι συχνάκις ὄλως ἀπαράδεκτοι. Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἐκ τῆς ἀξιολογικῆς μωσιπίας καὶ τοῦ πνευματικοῦ δαλτωνισμοῦ, ὅστις θεωρεῖ ὡς «κατάλληλα» διὰ παιδιά θεάματα, τὰ ὁποῖα βροῦθον ἐγκληματικῶν πράξεων καὶ σεξουαλικῶν ὁργίων.

Ἐπειτα ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ δέον νὰ κρίνῃ μετὰ περισσοτέρας εὐθιχίας ἔργα τὰ ὁποῖα εἶναι ἀρνητικῶν τῶν Ἑλληνορθόδοξων παραδόσεων καὶ ἀπεμπόλησις τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους. Εἶναι πράγματι ἐξοργιστικὸν νὰ βλέπῃ τις διαφημίσεις ἑλληνικῶν κινηματογραφικῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν ἀτμόσφαιραν κυριολεκτικῶς δυσώδη καὶ κατασπιλοῦσαν τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα.

Ἐπειτα τί νὰ εἴπῃ τις διὰ ταινίας, αἵτινες κακοποιῶν τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν ἐν σχέσει πρὸς ἦρωας καὶ ἡρωίδας τῆς χριστιανικῆς πίστεως; Οὕτω λ.χ. δὲν ὑπάρχει ἀσυναρτησία καὶ διαστρέβλωσις τῆς εὐαγγελικῆς ἱστορίας, ἥτις νὰ μὴ περιελήφθη εἰς ἐσχάτως προβληθεῖσαν εἰς ἑλληνικὰς κινηματογραφικὰς αἰθούσας ξένην ταινίαν, παρουσιάζουσαν δῆθεν τὴν ζωὴν τῆς Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς καὶ ἐκρίζουσαν ἐκ τῆς ψυχῆς τῶν θεατῶν τὴν εὐλάβειαν, ἥτις ὀφείλεται εἰς τὸ ἱερόν αὐτὸ πρόσωπον, ὅπερ τοιούτων θείων χαρίτων ἠξιώθη.

Πάντα τὰ ἄτοπα ταῦτα θὰ ἐξέλπειον, ἐὰν τὰ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Τῆ 6ῃ Ὀκτωβρίου συνήλθεν ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος τῆς 107ης Συνοδικῆς Περιόδου εἰς πρώτην Συνεδρίαν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ πρώτου τῆ τάξει Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυουρίας κ. Γερμανοῦ, τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου ἀπουσιάζοντος λόγω ἀσθενείας. Τὴν νέαν Ἱ. Σύνοδον ἀπαρτίζουσι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος, Πρόεδρος καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Μαντινείας καὶ Κυουρίας κ. Γερμανός, Κορινθίας κ. Προκόπιος, Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος, Ἡλείας κ. Γερμανός, Φωκίδος κ. Ἀθανάσιος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Κύριλλος, Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιος, Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός, Δρυϊνουπόλεως—Παγωγιανῆς καὶ Κονίτσης κ. Χριστοφόρος, Σισανίου καὶ Σιατίσης κ. Πολύκαρπος, Κίτρους κ. Βαρνάβας καὶ Ξάνθης κ. Ἀντώνιος.

Ἐν ἀρχῇ ἐτελέσθη ἀγισμός, εἶτα δὲ ὁ πρῶτος τῆ τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυουρίας κ. Γερμανός ἐχαιρέτησε τοὺς Σεβ. Συνέδρους. Ὡσαύτως τοὺς Σεβ. Συνοδικοὺς Συνέδρους ἐχαιρέτησεν καὶ ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῆ Ἱ. Συνόδου, Καθηγητῆς κ. Ἰωάννης Καρμίρης.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἱ. Σύνοδος πρόβη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ο.Δ.Ε.Π. Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. **Τακτικά Μέλη:** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κορινθίας κ. Προκόπιος, Ἡλείας κ. Γερμανός, Κίτρους κ. Βαρνάβας. Ἀναπληρωματικά μέλη: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ξάνθης κ. Ἀντώνιος.

Τ. Α. Κ. Ε. Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. **Τακτικὸν μέλος:** Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς κ. Ἰάκωβος.—**Αναπληρωματικὸν μέλος:** Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίσης κ. Πολύκαρπος.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. **Τακτικά μέλη:** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κοζάνης κ. Διονύσιος, Κίτρους κ. Βαρνάβας. Ἀναπληρωματικά μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσσαλιώτιδος κ. Κύριλλος καὶ Δρυϊνουπόλεως κ. Χριστοφόρος.

Ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν: Τακτικὸν μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας κ. Γερμανός. Ἀναπληρωματικὸν μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φωκίδος κ. Ἀθανάσιος.

Ἐπὶ τῶν προσφύγων. Τακτικά μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μαντινείας κ. Γερμανός, Θεσσαλιώτιδος κ. Κύριλλος καὶ Πρεβέζης κ. Στυλιανός.

Δελτίον «Ἐκκλησία»: Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. Τακτικά Μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Πρεβέζης κ. Στυλιανός καὶ Σισανίου κ. Πολύκαρπος. Ἀναπληρωματικά Μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κοζάνης κ. Διονύσιος καὶ Ξάνθης κ. Ἀντώνιος.

Ἐπὶ τῶν Διδακτικῶν Βιβλίων. Τακτικά

μέλη τῆς κρινοῦσης τὰ θεάματα Ἐπιτροπῆς ἐξελέγοντο μετὰ μεγαλυτέρας προσοχῆς καὶ ἐάν, ὡς καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐτονίσθη, μετεῖχον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας, αἵτινες θὰ ἦσαν οἱ φορεῖς τῶν ὑγιῶν ἀπόψεων αὐτῆς καὶ τοῦ πνεύματος τῆς διαρκοῦς ἐπαγωγνήσεως πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν προσβαλλομένων παραδόσεων καὶ ἰδεῶν τοῦ Ἔθνους.

Μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μαντινείας κ. Γερμανός καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιος. Ἀναπληρωματικά Μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Πρεβέζης κ. Στυλιανός καὶ Ξάνθης κ. Ἀντώνιος.

Ἐποπτικὸν καὶ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Τακτικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας.

Ἐπὶ τῶν Μοναστηριακῶν. Τακτικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας κ. Γερμανός. Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος.

Ἐπὶ τῶν Γάμων. Τακτικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σιατίσης κ. Πολύκαρπος. Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κοζάνης κ. Διονύσιος.

Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Τακτικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κοζάνης κ. Διονύσιος. Ἀναπληρωματικὸν μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πρεβέζης κ. Στυλιανός.

Δαπανῶν Συνοδικοῦ Γραφείου. Τακτικά Μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἡλείας κ. Γερμανός, Σισανίου κ. Πολύκαρπος καὶ Ξάνθης κ. Ἀντώνιος.

Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον. Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυουρίας κ. Γερμανός. **Μέλη:** Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Προκόπιος, Ἀττικῆς κ. Ἰάκωβος, Ἡλείας κ. Γερμανός καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιος. Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ξάνθης κ. Ἀντώνιος.

Δευτεροβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον. Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. **Τακτικά μέλη:** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Φωκίδος κ. Ἀθανάσιος, Θεσσαλιώτιδος κ. Κύριλλος, Πρεβέζης, κ. Στυλιανός, Δρυϊνουπόλεως κ. Χριστοφόρος, Σισανίου κ. Πολύκαρπος, Κίτρους κ. Βαρνάβας. Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἀντώνιος.

Ἐπὶ τῶν Ξένων Προπαγανδῶν. Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας κ. Γερμανός. **Τακτικά Μέλη:** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἡλείας κ. Γερμανός, Θεσσαλιώτιδος κ. Κύριλλος καὶ Κίτρους κ. Βαρνάβας. **Λαϊκά Μέλη:** Οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Ἰωάν. Καρμίρης, καὶ Α. Φυτράκης.

Ἐπὶ τῶν Θεμάτων Προσυνόδου. Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. **Τακτικά Μέλη:** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μαντινείας κ. Γερμανός Κορινθίας κ. Προκόπιος καὶ Κίτρους κ. Βαρνάβας. **Λαϊκά Μέλη:** Οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Π. Μπρατσιώτης Ἰ. Καρμίρης, Κ. Μπόνης, Γ. Κονιδάρης.

Παγκόσμιον Συμβ. Ἐκκλ. καὶ Διανομῶν καὶ Γραφείων Σχέσεων μετὰ τῶν Ξένων Ἐκκλησιῶν. Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. **Τακτικά Μέλη:** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Δρυϊνουπόλεως κ. Χριστοφόρος καὶ Κίτρους κ. Βαρνάβας. **Λαϊκά Μέλη:** Οἱ Καθηγηταὶ κ.κ. Π. Μπρατσιώτης καὶ Β. Ἰωαννίδης.

Καταπολεμησεως Ἀναλφαβητισμοῦ. Τακτικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου κ. Πολύκαρπος. Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πρεβέζης κ. Στυλιανός.

Μελετῶν καὶ Τύπου. Τακτικά Μέλη: Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἀττικῆς κ. Ἰάκωβος, Θεσσαλιώτιδος κ. Κύριλλος καὶ Κοζάνης κ. Διονύσιος.

Οικονομικὸ Ζητήματος Ἐφημερίων.
Πρόεδρος: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ
πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος. Τακτικά Μέλη: Ἡ Ἱερά Σύνο-
δος.

Σύνδεσμος Στρατοῦ καὶ Ἐκκλησίας
Τακτικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ.
Κύριλλος. Ἀναπληρωματικὸν Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
Πρεβέζης κ. Στυλιανός.

Κοινὸν Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον Ἱ.
Συνόδου. Μέλος: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πρεβέζης κ.
Στυλιανός.

— Τῇ 9ῃ Ὀκτωβρίου, ἡμέραν ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς
ἐκτάκτως συγκληθείσης Ἱ. Συνόδου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐτελέσθη ἐν τῷ Ἱ. Μητροπολιτικῷ
Ναῶ ἡ Θεία Λειτουργία ὑπὸ τοῦ νεωτέρου τῆ τάξεως Σεβ.
Μητροπολίτου Λήμνου Παντελεήμονος. Ἐν συνεχείᾳ ὁ προε-
δρεύων τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας,
Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Προκόπιος προσήλθεν εἰς τὸ Συνοδικὸν
Μέγαρον διὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὅτε ἀρξα-
μένης τῆς συνεδρίας καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Διατάγματος
περὶ ἐκτάκτου συγκλήσεως τῆς Σ. Ἱεραρχίας, ἀνεγνωσθῆ ὁ
Κατάλογος τῶν μελῶν τῆς Σ. Ἱεραρχίας καὶ εὐρέθησαν παρόντων
23 μέλη αὐτῆς. Διαπιστωθείσης οὕτω ἐλλείψεως ἀπαρτίας,
ἀπαιτούσης ὡς γνωστὸν, πλέον τοῦ ἡμίσεος τοῦ ὄλου ἀριθ-
μοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων, ἀνεβλήθη ἡ συνεδρία διὰ τὴν
ἐπομένην, 10ην τοῦ μηνός. Μὴ πραγματοποιηθείσης δὲ ἀπαρ-
τίας καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην, οὐδενὸς προσελθόντος, ἐθεωρήθη
ματαιωθεῖσα ἡ συγκληθεῖσα Σύνοδος τῆς Σ. Ἱεραρχίας κατὰ
τὴν παρούσαν περίοδον, συγκληθησομένη εἰς εὐθετώτερον
χρόνον.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, διὰ
τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ὅλης Κατηχητικῆς προσπάθειας ἐξετύ-
πωσε πρὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ τοῦ τρέχοντος Κατηχητικοῦ
ἔτους, δίφυλλον μικρὸ σχήματος φυλλάδιον, ἀπευθυνόμενον
πρὸς τοὺς γονεῖς, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ χρέος πρὸς τὰ
παιδιά μας», ἐν ᾧ ἐκτίθενται αἱ ἐπιδιώξεις τοῦ Κατηχητι-
κοῦ Σχολείου καὶ ἡ χρησιμότης αὐτοῦ διὰ τὴν ἀγωγήν τῆς
συγγενικοῦ Νεότητος καὶ προτρέπονται οὗτοι νὰ ἀποστέλ-
λωσι τὰ τέκνα των εἰς τὰ πνευματικὰ αὐτὰ φυτῶρια τῆς
Ἐκκλησίας. Ὡσαύτως ἐξετύπωσε καὶ ἕτερον φυλλάδιον, ὑπὸ
τὸν τίτλον «Σὰς προσκαλοῦμεν καὶ πάλιν», ἀπευθυνόμενον
πρὸς τοὺς μαθητὰς τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.
Ἐκ τῶν ἀνωτέρω φυλλαδίων, τὸ μὲν πρῶτον, διενεμήθη
διὰ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων καὶ τῶν ἐφημερίων τῆς Ἱ. Ἀρ-
χιεπισκοπῆς εἰς 300.000 ἀντιτύπων, τὸ δὲ δεύτερον, τὸ διὰ
τοὺς μαθητὰς προοριζόμενον, διενεμήθη διὰ τῶν Ἱ. Μητρο-
πόλεων, τῶν Κατηχητῶν καὶ τῶν Καθηγητῶν τῶν Σχο-
λείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἰς 80.000 ἀντιτύπων.

— Ἐξετυπώθη καὶ ἐκκυκλοφόρησεν ἡδη εἰς ἐπιμελημένην
ἐκδοσιν ἡ Δευτέρα σειρά τῶν Νέων ἐνιαίων Κατηχητικῶν
Βοηθημάτων ἀπάντων τῶν Κατηχητικῶν Κύκλων ὑπὸ τοὺς
ἐξῆς τίτλους: 1. «Ἄφετε τὰ παιδιά» διὰ τὸ Κατώτερον.
2. «Πίστις καὶ ζωὴ», διὰ τὸ Μέσον. 3. «Ὁλοκληρωμένοι
προσωπικότητες» διὰ τὸ Ἀνώτερον. 4. «Τὸ φῶς τῆς ἀλη-
θείας» διὰ τὸ Κατηχητικὸν Ἑργαζομένων.

— Ἐπὶ τούτοις ἐξεδόθησαν εἰς τεύχος κατ' ἐπιμελημένην
δίχρωμον ἐκδοσιν μετὰ πλαστικοῦ καλύμματος αἱ «Νεκρώ-
σιμοι καὶ Ἐπιμημόσυνοι Ἀκολουθία». (Τιμῶνται ἀντὶ δρχ.
10).

— Ἐκυκλοφόρησεν ἐπὶ τούτοις ὁ ὑπὸ τῆς Ἀποστολι-
κῆς Διακονίας καταρτισθεὶς νέος Ἡμεροδείκτης τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 1962. Οὗτος, ἐκτός τῆς συν-
ήθους ἡμερολογιακῆς ὕλης, περιέχει καὶ καθημερινὰ δια-
φωτιστικὰ καὶ ἐποικοδομητικὰ σημειώματα ἀναφερόμενα εἰς
τὴν ζωὴν, τὴν δόξαν, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ μαρτύρια τῶν
ἀγίων τῆς ἡμετέρας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι κέργω
πληρώσαντες τὰ ρητὰ τοῦ Σωτῆρος, τιμῶνται ὑπ' αὐτῆς
καὶ προβάλλονται καθημερινῶς πρὸς μίμησιν. Ὁ περὶ οὗ ὁ
λόγος Ἡμεροδείκτης συνοδεύεται ὑπὸ καλλιτεχνικοῦ πλαισίου,
κοσμομένου ὑπὸ ψηφιδωτῆς εἰκόνας τοῦ Μεγαλομάρτυρος
Ἀγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου. Τιμᾶται ἀντὶ δρχ. 10.

— Τῇ 12 ἡμ. μηνός Ὀκτωβρίου ἐγένετο ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Χηρενούσης τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας
Μοσχοκαρυῆς προσκαλοῦνται οἱ βουλομένοι νὰ καταλάβωσι
ταύτην καὶ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40
περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ
ἀρθροῦ 2 τοῦ Α.Ν. 807/1945, ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς
μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς τὸ Περιδικὸν
«Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπό-
λεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40
προβλεπόμενα πιστοποιητικὰ μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως.

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Φθιώτιδος Δ α μ α σ κ η ν ὸ ς

Χηρενουσῶν τῶν θέσεων τακτικοῦ Ἐφημερίου τῶν ἐνο-
ριῶν Γαρδικίου καὶ Σφάκας προσκαλοῦνται οἱ βουλομένοι νὰ
καταλάβωσι ταύτας καὶ ἔχοντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ
Α.Ν. 2200/40 περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων ὡς ἐτροπο-
ποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Α.Ν. 807/1945, ὀριζόμενα προ-
σόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας
εἰς τὸ Περιδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48
τοῦ Α.Ν. 2200/40 προβλεπόμενα πιστοποιητικὰ μετὰ τῆς
σχετικῆς αἰτήσεως.

Ἐν Λαμίᾳ τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1961

Ο Φθιώτιδος Δ α μ α σ κ η ν ὸ ς

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ
48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων»,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου
ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως
τῆς παρουσίας εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «Ἐκκλη-
σία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικὰ των, προκειμένου

Πεντέλης ἡ ἐναρξίς τῶν μαθημάτων τῆς 14 σειρᾶς τοῦ
Πνευματικοῦ Φροντιστηρίου. Μετὰ τὴν ἀναπεμφθεῖσαν ἐπικαι-
ρον δέσησιν ὁ μὲν Δ/ντῆς τοῦ Φροντιστηρίου, Πρωτ. κ. Χρυσ.
Γιαλοῦρης, διεβεβαίωσεν τὸν παριστάμενον Συνοδικὸν Ἐ-
πόπτην τοῦ Φροντιστηρίου Σεβασμ. Μητροπολίτην Ἐάν-
θης κ. Ἀντώνιον ὅτι θὰ καταβληθῆ πᾶσα προσπάθεια, ἵνα
ἐπιτευχθῶσιν καὶ ἐν τῇ Σειρᾷ ταύτῃ τοῦ Φροντιστηρίου
οἱ ἐπιδιωκόμενοι ὑπ' αὐτοῦ πνευματικοὶ σκοποὶ, ἐν δὲ ἐκ
τῶν μελῶν τοῦ Φροντιστηρίου ἐξέφρασεν τὴν χαρὰν τῶν
συναδέλφων αὐτοῦ διὰ τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην τῆς Ἐκκλη-
σίας, ἥτις πολλαπλῶς θὰ ὠφελήσῃ αὐτοὺς τε καὶ τὰ ἐνο-
ρίας αὐτῶν.

Εἶτα ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐάνθης κ. Ἀν-
τώνιος ὑπὸ τὴν ιδιότητα αὐτοῦ ὡς Συνοδικοῦ Ἐπόπτου
τοῦ Φροντιστηρίου, ἐξέφρασεν τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ
ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τοῦ Φροντιστηρίου, διεβίβασε δὲ
ἀκολούθως πρὸς τοὺς διδάσκοντας καὶ διδασκόμενους Κλη-
ρικούς, τὰς εὐλογίας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας εὐχῆθεις ὅπως
ὁ Θεὸς τῶν Φώτων φωτίξῃ πάντας τοὺς κοπιῶντας ἐν τῷ
Φροντιστηρίῳ.

Τέλος ὁ Γεν. Δ/ντῆς, ἀφοῦ κατ' ἀρχὴν νύχθη ὑπὲρ
τῆς ταχείας ἀναρρώσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχ. π. Ἀ-
θηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου, ὅστις ὑπῆρξεν
ἰδρυτῆς τοῦ Φροντιστηρίου τούτου καὶ μετὰ πολλῆς στορ-
γῆς περιέβαλλεν τὴν ἐν αὐτῷ καταβαλλομένην ὑπὸ τῆς
Ἀποστολικῆς Διακονίας πρᾶσπέθειαν, ἐξῆρξεν τὴν ἀναγ-
καϊότητα τοῦ πνευματικοῦ ἔργου διὰ τὸν ἐπιτυχή ἀντιμε-
τώπισιν τῶν νύξημένων κατὰ τὰς ἡμέρας μας πνευματικῶν
ἀναγκῶν καὶ παρεκάλεσεν τοὺς προσελθόντας εἰς τὴν Σει-
ρὰν ταύτην Ἐφημερίους, ὅπως μετὰ τοῦ προσήκοντος ζή-
λου παρακολουθῶσιν καὶ αὐτοὶ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ Φρον-
τιστηρίου.

να προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων Ἐφημερίων διὰ τὴν πλήρωσιν δύο κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τοῦ ἱεροῦ Μυτιλήνης ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Ἰωάννου Καλυβίτου.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 28ῃ Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκκωβος

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἑνοριῶν: 1) Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Ἀχειροποιήτου Θεσσαλονίκης 2) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Θεσσαλονίκης, ἵνα υποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικῆν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Θεσσαλονικῇ τῇ 29ῃ Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47, καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων 1) τοῦ Ἱ. ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Κάλφα 2) τοῦ Ἱ. ἐνοριακοῦ Ναοῦ Γεν. Θεοτόκου Βερίνου καὶ 3) τοῦ Ἱ. ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγ. Ἰωάννου Φλώκα, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» υποβάλωσιν ἡμῖν σχετικῆν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων των.

Ἐν Πάτραις τῇ 29ῃ Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος

Ἱερά Μητρόπολις Κίτρους

Ἐχοντες, ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48, τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τοῦ ἐν Χρόνῳ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγ. Κυριακῆς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ κεκτημένους τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικῆν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζομένων πιστοποιητικῶν πρὸς ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Κατερίνῃ τῇ 5ῃ Ὀκτωβρίου 1961

† Ὁ Κίτρους Βαρνάβας

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Χρόνῳ—Ρετινολάκω καὶ Σηπιάδος Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Ν. 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 536/45, ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Νόμων προβλεπόμενα πιστοποιητικὰ.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1961

† Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος

Ἱερά Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα πιστοποιητικὰ, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σκαμανακίου.

Ἐν Γυθείῳ τῇ 6ῃ Ὀκτωβρίου 1961

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Φιλήμων

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Πρὸς

Τὸν Ἱερέα Ἰωάννην Κουκουλᾶν,
ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τὴν 3ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 11 π.μ., ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος. Προσπετιδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ θέλεις, δικασθῆ ἐρήμην.

Ἀθήνησι τῇ 2ᾳ Σεπτεμβρίου 1961

Ὁ Προεδρεύων

τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Κερνίτσης Χρυσόστομος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀνδρέου Ἰωάνν. Φυτράκη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἔτος 1960. Ἐν Ἀθήναις 1961. Σελ. 49.

Μάρκου Α. Σιώτου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὰ Ἐξωκκλήσια τῆς νήσου Τήνου. Ἐν Ἀθήναις 1961. Σελ. 46.

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ὁ Πρεβέζης ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιαμίστης ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ναῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν:

Δρχ. 50, 75, 100 ἐτησίως.

Λοιπῶν Ναῶν Ἐπικρατείας: Δρχ. 30 ἐτησίως.

Ἐξωτερικοῦ: δολλάρια 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ μήνυμα τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου τῆς Ρόδου.

Σεβ. Μητροπολίτου Σάμου κ. Εἰρηναίου, Ἡ Πανορθόδοξος Διάσκεψις τῆς Ρόδου.

Ἰωάννου Καμίρη, Κοσμητορὸς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ποσοφώνησις πρὸς τὰ Μέλη τῆς Πανορθόδοξου Διασκέψεως τῆς Ρόδου κατὰ τὸ πρὸς τιμὴν των δοθὲν ὑπὸ τῆς Σχολῆς δεῖπνον, τῇ 3ῃ Ὀκτωβρίου 1961.

Μάρκου Σιώτου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Οἰκουμενικὴ κίνησις καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν (Τέλος).

Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Α. Βιτάλη, Κυκλαδίται Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐξῆς (Συνέχεια).

Ἐκθεσις τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας περὶ τοῦ Συνεδρίου Μεταναστεύσεως (Συνέχεια). Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικὰ.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς Ἱερῶν.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, Ἰαοῦ 1